

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-152-10

Druk nr 175 cz.1

Warszawa, 31 stycznia 2012 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy - Prawo ochrony
środowiska oraz niektórych innych
ustaw z projektami aktów wykonawczych.**

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Środowiska.

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) po pkt 8a dodaje się pkt 8b i 8c w brzmieniu:

„8b) krajowym celu redukcji narażenia – rozumie się przez to procentowe zmniejszenie krajowego wskaźnika średniego narażenia dla roku odniesienia, w celu ograniczenia szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi, który ma być osiągnięty w określonym terminie;

8c) krajowym wskaźniku średniego narażenia – rozumie się przez to średni poziom substancji w powietrzu wyznaczony na podstawie pomiarów przeprowadzonych na obszarach tła miejskiego w miastach powyżej 100 tysięcy mieszkańców i aglomeracjach na terenie całego kraju, wykorzystywany do określenia i dotrzymania krajowego celu redukcji narażenia oraz dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji;”

b) po pkt 10c dodaje się pkt 10d w brzmieniu:

„10d) obszarze tła miejskiego – rozumie się przez to obszar miasta, w którym poziomy substancji w powietrzu są reprezentatywne dla narażenia ludności zamieszkującej tereny miejskie na działanie substancji;”

c) w pkt 28 lit. b otrzymuje brzmienie:

- „b) poziom docelowy – jest to poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych; poziom ten ustala się w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość,”
- d) po pkt 28 dodaje się pkt 28a w brzmieniu:
- „28a) poziomie informowania – rozumie się przez to stężenie substancji w powietrzu, powyżej którego istnieje zagrożenie zdrowia ludzkiego wynikające z krótkotrwałego narażenia na działanie zanieczyszczeń wrażliwych grup ludności, w przypadku którego niezbędna jest natychmiastowa i właściwa informacja;”
- e) po pkt 31 dodaje się pkt 31a w brzmieniu:
- „31a) pułapie stężenia ekspozycji – rozumie się przez to poziom substancji w powietrzu wyznaczony na podstawie wartości krajowego wskaźnika średniego narażenia, w celu ograniczenia szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi, który ma być osiągnięty w określonym terminie; pułap stężenia ekspozycji jest standardem jakości powietrza;”
- f) pkt 34 otrzymuje brzmienie:
- „34) standardzie jakości środowiska – rozumie się przez to poziomy dopuszczalne substancji lub energii oraz pułap stężenia ekspozycji, które muszą być osiągnięte w określonym czasie przez środowisko jako całość lub jego poszczególne elementy przyrodnicze;”
- g) po pkt 46 dodaje się pkt 46a w brzmieniu:
- „46a) wskaźniku średniego narażenia dla miasta powyżej 100 tysięcy mieszkańców i aglomeracji – rozumie się

przez to średni poziom substancji w powietrzu wyznaczony na podstawie pomiarów przeprowadzonych na obszarach tła miejskiego w miastach powyżej 100 tysięcy mieszkańców i aglomeracjach, wykorzystywany do dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji oraz określenia i dotrzymania krajowego celu redukcji narażenia;”

h) po pkt 49 dodaje się pkt 49a w brzmieniu:

„49a) udziały zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł naturalnych – rozumie się przez to tę część emisji zanieczyszczeń, która nie jest spowodowana bezpośrednio lub pośrednio działalnością człowieka, w tym zjawiska naturalne, takie jak wybuchy wulkanów, aktywność sejsmiczna, aktywność geotermiczna, pożary lasów i nieużytków, gwałtowne wichury, aerozole morskie, emisja wtórna lub przenoszenie w powietrzu cząstek pochodzenia naturalnego z regionów suchych;”

2) w art. 86:

a) w ust. 1:

– po pkt 4 dodaje się pkt 4a i 4b w brzmieniu:

„4a) poziomy informowania dla niektórych substancji w powietrzu;

4b) pułap stężenia ekspozycji;”

– uchyla się pkt 8,

b) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zróżnicowane poziomy, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 3 i 4a, ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin;”

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Przez margines tolerancji rozumie się wartość, o którą przekroczenie dopuszczalnego poziomu substancji

w powietrzu nie powoduje obowiązku sporządzenia projektu uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza, o którym mowa w art. 91 ust. 1.”;

3) po art. 86 dodaje się art. 86a – 86d w brzmieniu:

„Art. 86a. 1. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, kierując się potrzebą dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji oraz określenia i dotrzymania krajowego celu redukcji narażenia, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób obliczania wartości wskaźnika średniego narażenia dla miasta powyżej 100 tysięcy mieszkańców i aglomeracji;
- 2) sposób obliczania wartości krajowego wskaźnika średniego narażenia;
- 3) sposób oceny dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji.

2. Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku, oblicza wartość wskaźnika średniego narażenia za rok poprzedni dla miasta powyżej 100 tysięcy mieszkańców i aglomeracji dla każdego takiego miasta i aglomeracji oraz wartość krajowego wskaźnika średniego narażenia.

3. Główny Inspektor Ochrony Środowiska niezwłocznie przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska informację o wartościach wskaźników, o których mowa w ust. 2.

Art. 86b. Minister właściwy do spraw środowiska ogłasza, w drodze obwieszczenia, w terminie do dnia 30 września każdego roku, począwszy od roku

2013, wykaz miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców i aglomeracji, w których:

- 1) wartość wskaźnika średniego narażenia dla miasta powyżej 100 tysięcy mieszkańców i aglomeracji przekracza wartość pułapu stężenia ekspozycji;
- 2) wartość wskaźnika średniego narażenia dla miasta powyżej 100 tysięcy mieszkańców i aglomeracji nie przekracza wartości pułapu stężenia ekspozycji.

Art. 86c. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, krajowy cel redukcji narażenia w oparciu o wartości krajowego wskaźnika średniego narażenia, kierując się koniecznością ograniczenia szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi.

Art. 86d. Minister właściwy do spraw środowiska, kierując się potrzebą ujednoczenia zasad dokonywania oceny jakości powietrza oraz uwzględnienia w tych ocenach udziału zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł naturalnych lub solenia i piaskowania dróg w okresie zimowym, może określić, w drodze rozporządzenia, sposób określania udziału zanieczyszczeń pochodzących z tych źródeł w stężeniach zanieczyszczeń w powietrzu.”;

4) w art. 87 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Strefę stanowi:

- 1) aglomeracja o liczbie mieszkańców większej niż 250 tysięcy;
- 2) miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy;

- 3) pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców oraz aglomeracji.
3. Minister właściwy do spraw środowiska, biorąc pod uwagę substancje, których poziom w powietrzu podlega ocenie, określi, w drodze rozporządzenia, strefy, o których mowa w ust. 2, z uwzględnieniem ich nazw i kodów.”;
- 5) w art. 89:
 - a) ust. 1 i 1a otrzymują brzmienie:
 - „1. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:
 - 1) przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji;
 - 2) mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji;
 - 3) nie przekracza poziomu dopuszczalnego;
 - 4) przekracza poziom docelowy;
 - 5) nie przekracza poziomu docelowego;
 - 6) przekracza poziom celu długoterminowego;
 - 7) nie przekracza poziomu celu długoterminowego.
 - 1a. Wyniki oceny oraz klasyfikację stref, o których mowa w ust. 1, wojewódzki inspektor ochrony środowiska niezwłocznie przekazuje zarządowi województwa.”,
 - b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:
 - „1b. W przypadku udokumentowania wpływu zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł naturalnych lub solenia i piaskowania dróg w okresie zimowym

na poziom substancji w powietrzu, wojewódzki inspektor ochrony środowiska może, kierując się stopniem wpływu zanieczyszczeń pochodzących z tych źródeł na przekroczenia poziomów dopuszczalnych, uwzględnić w ocenie poziomów substancji w powietrzu wpływ tych zanieczyszczeń.”;

6) w art. 90:

a) w ust. 4:

– pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) wymagania dotyczące jakości pomiarów i innych metod oceny oraz zakresu dokumentacji dotyczącej uzasadnienia lokalizacji punktów pomiarowych;”;

– dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) kryteria kontroli poprawności danych dotyczących substancji w powietrzu w trakcie ich agregacji i obliczenia parametrów statystycznych dla substancji w powietrzu.”;

b) w ust. 5 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) zakres pomiarów wspomagających ocenę jakości powietrza, w szczególności zakres prowadzenia analiz składu chemicznego pyłu.”;

7) w art. 91:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Dla stref, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1, zarząd województwa, w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, o których mowa w art. 89 ust. 1, opracowuje i przedstawia do zaopiniowania właściwym wójtom (burmistrzom, prezydentom miast) i starostom projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji

w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji.

2. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) i starosta są obowiązani do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, o którym mowa w ust. 1.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Niewydanie opinii w terminie, o którym mowa w ust. 2, oznacza akceptację projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza.”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Dla stref, w których przekraczane są poziomy dopuszczalne substancji, zarząd województwa opracowuje projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza lub jego aktualizacji, którego integralną część stanowi plan działań krótko-terminowych, o którym mowa w art. 92.”,

d) ust. 4 – 6 otrzymują brzmienie:

„4. Dla stref, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2, zarząd województwa określa przyczyny przekroczenia poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu i informuje ministra właściwego do spraw środowiska o działaniach podejmowanych w celu zmniejszenia emisji substancji powodujących te przekroczenia.

5. Dla stref, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 4, zarząd województwa, w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, o których mowa w art. 89 ust. 1, opracowuje i przedstawia do zaopiniowania właściwym wójtom (burmistrzom, prezydentom miast) i starostom projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, mającego na

celu osiągnięcie poziomów docelowych substancji w powietrzu.

6. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) i starosta są obowiązani do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, o którym mowa w ust. 5.”,

e) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Niewydanie opinii w terminie, o którym mowa w ust. 6, oznacza akceptację projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza.”,

f) ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:

„8. Jeżeli przyczyny wywołujące przekroczenia dopuszczalnych lub docelowych poziomów substancji w powietrzu w strefach, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1 lub 4, występują na terenie innego województwa niż zlokalizowane są strefy, właściwe zarządy województw współdziałają przy sporządzaniu programów ochrony powietrza, o których mowa w ust. 3 lub 5, w zakresie wymiany informacji o ewentualnych źródłach przekroczeń substancji w powietrzu oraz przykładowych działaniach mających na celu ich ograniczenie.

9. Zarząd województwa, zgodnie z przepisami o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony powietrza.”,

g) po ust. 9 dodaje się ust. 9a – 9e w brzmieniu:

„9a. Opracowany przez zarząd województwa projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza

powinien uwzględniać przeprowadzone przez zarząd województwa analizy udziału w przekroczeniach poziomów substancji w powietrzu poszczególnych grup źródeł emisji tych substancji i określać odpowiednie działania naprawcze w przypadku przekroczenia obowiązujących poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych substancji.

9b. Opracowany przez zarząd województwa projekt programu ochrony powietrza powinien uwzględniać cele zawarte w innych dokumentach planistycznych i strategicznych, w tym w krajowym programie ochrony powietrza, wojewódzkich programach ochrony środowiska, regionalnych programach operacyjnych i koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju.

9c. W przypadku stref, dla których programy ochrony powietrza zostały uchwalone, a standardy jakości powietrza są przekraczane, zarząd województwa jest obowiązany opracować projekt aktualizacji programu w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza, określając w nim działania ochronne dla wrażliwych grup ludności obejmujących osoby starsze i dzieci.

9d. W przypadku określenia krajowego celu redukcji narażenia, zarząd województwa jest obowiązany opracować projekt aktualizacji programu ochrony powietrza, określając dodatkowe działania mające na celu osiągnięcie krajowego celu redukcji narażenia.

9e. Przepisy dotyczące trybu przyjmowania programu ochrony powietrza stosuje się odpowiednio do jego aktualizacji.”,

h) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczególne wymagania, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza oraz plany działań krótkoterminowych, formę sporządzania i niezbędne części składowe programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, a także zakres zagadnień, które powinny zostać określone i ocenione w tych programach i planach, biorąc pod uwagę cele tych programów i planów oraz konieczność zapewnienia ochrony zdrowia ludzi i ochrony środowiska.”,

i) uchyla się ust. 11;

8) po art. 91a dodaje się art. 91b – 91d w brzmieniu:

„Art. 91b. 1. W przypadku występowania na obszarze województwa stref, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1, możliwe jest złożenie powiadomienia o zamiarze odroczenia do dnia 1 stycznia 2015 r. terminów osiągnięcia poziomów dopuszczalnych w przypadku dwutlenku azotu i benzenu, pod warunkiem że uchwalony został program ochrony powietrza z uwzględnieniem szczegółowych wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 91 ust. 10.

2. Powiadomienie wraz z programem ochrony powietrza dla danej strefy zarząd województwa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

3. Minister właściwy do spraw środowiska przekazuje powiadomienie Komisji Europejskiej za pośrednictwem Stałego Przedstawicielstwa Rządu Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej.

4. Odroczenie, o którym mowa w ust. 1, jest możliwe po wydaniu decyzji przez Komisję Europejską.

Art. 91c. 1. W przypadku gdy przekroczenie poziomów dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu występuje na znacznym obszarze kraju, a środki podjęte przez organy samorządu terytorialnego nie wpływają na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, minister właściwy do spraw środowiska może opracować krajowy program ochrony powietrza, który jest dokumentem o charakterze strategicznym wyznaczającym cele i kierunki działań, jakie powinny zostać uwzględnione w programach ochrony powietrza.

2. Minister właściwy do spraw środowiska, w przypadku opracowania krajowego programu ochrony powietrza, ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat o adresie strony internetowej, na której zamieszczono ten program, oraz o terminie, od którego ma być on stosowany.

Art. 91d. W przypadku przekroczenia pułapu stężenia ekspozycji, osiągnięcie krajowego celu redukcji narażenia powinno być jednym z celów wojewódzkich programów ochrony środowiska, do których, przy ich najbliższej aktualizacji, wprowadza się dodatkowe działania w obszarze ochrony powietrza.”;

9) w art. 92:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku ryzyka wystąpienia w danej strefie przekroczenia poziomu docelowego lub dopuszczalnego

substancji w powietrzu, zarząd województwa, w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania informacji o tym ryzyku od wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, opracowuje i przedstawia do zaopiniowania właściwym wójtom (burmistrzom, prezydentom miast) i starostom projekt uchwały w sprawie planu działań krótkoterminowych, w którym ustala się działania mające na celu:

- 1) zmniejszenie ryzyka wystąpienia takich przekroczeń;
- 2) ograniczenie skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a – 1d w brzmieniu:

„1a. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) i starosta są obowiązani do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały w sprawie planu działań krótkoterminowych, o którym mowa w ust. 1.

1b. Niewydanie opinii w terminie, o którym mowa w ust. 1a, oznacza akceptację projektu uchwały w sprawie planu działań krótkoterminowych.

1c. Sejmik województwa, w terminie 15 miesięcy od dnia otrzymania informacji o tym ryzyku od wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, określa, w drodze uchwały, plan działań krótkoterminowych, o którym mowa w ust. 1.

1d. W przypadku ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu docelowego lub dopuszczalnego substancji w powietrzu w danej strefie wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego, o którym mowa w art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm.³⁾), informuje właściwe organy o konieczności podjęcia

działań określonych planem działań krótko-terminowych.”,

c) uchyla się ust. 3;

10) art. 92a otrzymuje brzmienie:

„Art. 92a. 1. W przypadku wystąpienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ryzyka przekroczeń poziomów dopuszczalnych albo przekroczeń poziomów docelowych lub dopuszczalnych, powiększonych o margines tolerancji, lub poziomów alarmowych oraz celów długoterminowych, spowodowanych przeniesieniem zanieczyszczeń z terytorium innego państwa, minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, za pośrednictwem zarządu województwa właściwego dla obszaru, na którym stwierdzono ryzyko tych przekroczeń lub przekroczenia, prowadzi konsultacje z właściwym organem tego państwa w celu analizy możliwości wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka przekroczeń oraz skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń.

2. W przypadku uzyskania od innego państwa informacji o wystąpieniu ryzyka przekroczeń poziomów dopuszczalnych albo przekroczeń poziomów docelowych lub dopuszczalnych, powiększonych o margines tolerancji, lub poziomów alarmowych oraz celów długoterminowych, spowodowanych przeniesieniem zanieczyszczeń z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, konsultacje z właściwym organem innego państwa prowadzi zarząd województwa

właściwy dla obszaru, co do którego istnieje podejrzenie przenoszenia zanieczyszczeń.

3. Zarząd województwa niezwłocznie informuje ministra właściwego do spraw środowiska o wynikach konsultacji, o których mowa w ust. 1 i 2.
4. W przypadku konieczności podjęcia działań stwierdzonych po konsultacjach, o których mowa w ust. 1 i 2, na wniosek innego państwa, minister właściwy do spraw środowiska podejmuje współpracę, za pośrednictwem zarządu województwa właściwego dla danego obszaru, mając na celu przygotowanie i realizację wspólnych programów ochrony powietrza lub planów działań krótkoterminowych, obejmujących strefy terytorium innego państwa.
5. Minister właściwy do spraw środowiska może podjąć współpracę z innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz Komisją Europejską w zakresie koordynacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wspólnych programów ochrony powietrza lub planów działań krótkoterminowych, jeżeli uzna to za celowe ze względu na wagę lub zawilość sprawy w zakresie, o którym mowa w ust. 6.
6. Minister właściwy do spraw środowiska podejmuje współpracę, za pośrednictwem zarządu województwa właściwego dla obszaru, na którym stwierdzono ryzyko przekroczeń, z innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz Komisją Europejską w zakresie koordynacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wspólnych programów ochrony powietrza lub planów działań

krótkoterminowych, w tym wymiany informacji o ewentualnych źródłach przekroczeń substancji w powietrzu oraz przykładowych działaniach mających na celu ograniczenie tych przekroczeń.

7. Główny Inspektor Ochrony Środowiska podejmuje współpracę, za pośrednictwem wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska właściwego dla obszaru, na którym stwierdzono ryzyko przekroczeń, z organem właściwym w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej oraz Komisją Europejską w zakresie oceny i zapewnienia pomiarów jakości powietrza.
8. Główny Inspektor Ochrony Środowiska może podjąć współpracę z innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz Komisją Europejską w zakresie wymiany informacji o wykonywaniu oceny i zapewnieniu pomiarów jakości powietrza, jeżeli uzna to za celowe ze względu na wagę lub zawilość sprawy.”;

11) po art. 92a dodaje się art. 92b w brzmieniu:

„Art. 92b. 1. Informacje o stanie jakości powietrza, w tym lokalizacji wszystkich stref na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w których dokonuje się oceny jakości powietrza i jego stanu, udostępniane są na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Na stronie udostępnia się również informacje o decyzjach odraczających, o których mowa w art. 91b ust. 4, o obowiązujących programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych.

2. Minister właściwy do spraw środowiska przekazuje Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska informacje o decyzjach odracza-

jących, o programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych, o których mowa w ust. 1, w celu ich umieszczenia na stronie internetowej.”;

12) w art. 93 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego, o którym mowa w art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, niezwłocznie powiadamia społeczeństwo oraz podmioty, o których mowa w art. 92 ust. 2, o ryzyku wystąpienia przekroczeń alarmowych lub dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu oraz o wystąpieniu przekroczeń alarmowych, dopuszczalnych lub docelowych poziomów substancji.”;

13) w art. 94:

a) po ust. 1a dodaje się ust. 1b – 1e w brzmieniu:

„1b. W przypadku ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu docelowego lub dopuszczalnego substancji w powietrzu w danej strefie wojewódzki inspektor ochrony środowiska powiadamia o tym właściwy zarząd województwa.

1c. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska powiadamia wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego o przekroczeniu poziomów zobowiązujących do pojęcia działań określonych w planach działań krótkoterminowych.

1d. Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 31 października każdego roku, udostępnia na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska roczne raporty z oceny jakości powietrza w kraju za rok poprzedni.

1e. Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 31 października każdego roku, udostępnia na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony

Środowiska informację o wartości wskaźnika średniego narażenia dla miasta powyżej 100 tysięcy mieszkańców i aglomeracji oraz wartości krajowego wskaźnika średniego narażenia za rok poprzedni.”,

b) ust. 2 – 2b otrzymują brzmienie:

„2. Zarząd województwa, w terminie 15 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, o której mowa w art. 89 ust. 1, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska informację o uchwaleniu przez sejmik województwa programów ochrony powietrza, o których mowa w art. 91. Zarząd województwa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska informację o uchwaleniu przez sejmik województwa planu działań krótkoterminowych.

2a. Zarząd województwa, co 3 lata, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska sprawozdanie z realizacji programów ochrony powietrza, o których mowa w art. 91, oraz planów działań krótkoterminowych, o których mowa w art. 92, począwszy od dnia wejścia w życie uchwały w sprawie określenia programu ochrony powietrza lub planów działań krótkoterminowych do dnia zakończenia realizacji odpowiednio tego programu lub planu.

2b. Jeżeli realizacja programu ochrony powietrza lub planu działań krótkoterminowych jest zaplanowana na okres krótszy niż 3 lata, sprawozdanie, o którym mowa w ust. 2a, zarząd województwa przedkłada najpóźniej 6 miesięcy po zakończeniu realizacji tego programu lub planu.”;

14) po art. 96 dodaje się art. 96a w brzmieniu:

„Art. 96a. 1. Wojewoda przy pomocy wojewódzkiego

inspektora ochrony środowiska jako organu rządowej administracji zespolonej w województwie sprawuje nadzór w zakresie:

- 1) terminowego uchwalenia programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych, o których mowa w art. 91 i 92;
 - 2) wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza i planach działań krótkoterminowych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starostę oraz inne podmioty.
2. Do wykonywania zadań kontrolnych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska stosuje się przepisy ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, z uwzględnieniem ust. 3 – 6.
 3. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska w wyniku przeprowadzonej kontroli może wydać zalecenia pokontrolne.
 4. Kontrolowany organ może zgłosić na piśmie zastrzeżenia do zaleceń pokontrolnych w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
 5. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska ustosunkowuje się do zastrzeżeń kontrolowanego organu w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
 6. Kontrolowany organ, w terminie 30 dni od ustosunkowania się wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska do jego zastrzeżeń, powiadamia go o realizacji zaleceń pokontrolnych i zawartych w nich uwag i wniosków, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska zastrzeżeń.”;

- 15) w art. 152 uchyla się ust. 2a;
- 16) w art. 208 uchyla się ust. 2c;
- 17) w art. 221 uchyla się ust. 1a;
- 18) w tytule V w dziale III dodaje się rozdział 4 w brzmieniu:

„Rozdział 4

Kary pieniężne za uchybienia w zakresie przygotowania i realizacji programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych

Art. 315a. 1. W przypadku:

- 1) gdy kontrolowany organ nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 96a ust. 3, w zakresie dotrzymania terminu uchwalenia programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych,
 - 2) niedotrzymania ustawowego terminu uchwalenia programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych,
 - 3) niedotrzymania terminów realizacji zadań określonych w programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych
- organ za to odpowiedzialny podlega karze pieniężnej w wysokości od 10.000 zł do 500.000 zł.

2. Karę pieniężną, w drodze decyzji, wymierza wojewódzki inspektor ochrony środowiska, biorąc pod uwagę stopień, ilość i poziom społecznej szkodliwości stwierdzonych uchybień.

Art. 315b. 1. Od decyzji o wymierzeniu kary pieniężnej, o której mowa w art. 315a, przysługuje odwołanie do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

2. Karę pieniężną wnosi się na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o jej wymierzeniu stała się ostateczna.
3. Kara pieniężna podlega przymusowemu ściągnięciu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 315c. Do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska.”;

19) art. 334 otrzymuje brzmienie:

„Art. 334. Kto nie przestrzega ograniczeń, nakazów lub zakazów, określonych w uchwale sejmiku województwa przyjętej na podstawie art. 96, podlega karze grzywny.”;

20) w art. 378 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zadania samorządu województwa, o których mowa w ust. 2a, art. 91 ust. 1, 3 i 5, art. 92 ust. 1, art. 94 ust. 2, art. 95 ust. 1, art. 96, art. 119 ust. 2, art. 135 ust. 2, art. 162 ust. 3, 6 i 7, art. 426 ust. 2 i 5, art. 428 ust. 1, art. 430 ust. 2, art. 434, art. 435 ust. 3, 5 i 6, art. 437 ust. 1, 2, 4 i 8 oraz art. 441 ust. 1, 2 i 4, są zadaniami z zakresu administracji rządowej.”;

21) w art. 400a w ust. 1 pkt 37 otrzymuje brzmienie:

„37) wojewódzkie programy ochrony środowiska, programy ochrony powietrza, plany działań krótkoterminowych, programy ochrony przed hałasem, programy ochrony i rozwoju zasobów wodnych, plany gospodarki odpadami, plany gospodarowania wodami oraz krajowy program

oczyszczania ścieków komunalnych, a także wspomaganie realizacji tych programów i planów;”;

22) w art. 401 w ust. 7 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) wpływy z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie art. 315a;”;

23) w art. 401c:

a) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 1a, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na:

- 1) przygotowanie, opracowanie i aktualizację programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych;
- 2) realizację programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych;
- 3) pomiary i oceny jakości powietrza w strefach, w których przekraczane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu.”,

b) ust. 10 – 12 otrzymują brzmienie:

„10. Zobowiązania Narodowego Funduszu związane z przeznaczaniem środków na cele, o których mowa w ust. 1 – 9a, są zobowiązaniami wieloletnimi.

11. Wysokości zobowiązań określonych w ust. 1 – 9a mogą być zmniejszane za zgodą ministra właściwego do spraw środowiska. Przy udzieleniu zgody minister właściwy do spraw środowiska uwzględnia w szczególności potrzeby realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, polityki ekologicznej państwa oraz zobowiązań określonych w prawie Unii Europejskiej i umowach międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska.

12. Finansowanie celów innych niż określone w ust. 1 – 9a z przychodów Narodowego Funduszu wymienionych w art. 401 ust. 7 odbywa się wyłącznie w formie pożyczek, o których mowa w art. 411 ust. 1 pkt 1.”;

24) po art. 410f dodaje się art. 410g w brzmieniu:

„Art. 410g. 1. Środki Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy mogą być przeznaczone na dofinansowanie przedsięwzięć określonych programami ochrony powietrza służących do likwidacji lub ograniczenia niskiej emisji zanieczyszczeń pochodzących z lokalnych kotłowni węglowych oraz indywidualnych palenisk domowych o niskiej sprawności, w tym w szczególności przedsięwzięć polegających na wymianie lub modernizacji indywidualnych palenisk i kotłowni domowych.

2. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres dofinansowania, o którym mowa w ust. 1, oraz sposób jego przyznawania, kierując się koniecznością realizacji zadań i celów określonych programami ochrony powietrza.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1263) w art. 4 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) higieny środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, powietrza w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, gleby, wód i innych elementów środowiska w zakresie ustalonym w odrębnych przepisach;”.

Art. 3. W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.⁴⁾) w art. 32 w ust. 1 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) sposób przewożenia materiałów sypkich zapobiegający ich pyleniu.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm.³⁾) w art. 5 w ust. 2 w pkt 1 dodaje się lit. d w brzmieniu:

„d) zadania określone planami działań krótkoterminowych, o których mowa w art. 92 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.²⁾);”.

Art. 5. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.⁵⁾) w art. 25 w ust. 1 w pkt 4 w lit. a dodaje się tiret szóste w brzmieniu:

„– decyzje w sprawie odroczenia i wyłączenia ze stosowania określonych poziomów dopuszczalnych substancji do powietrza, o których mowa w art. 91b ust. 4 tej ustawy,”.

Art. 6. 1. Programy ochrony powietrza oraz plany działań krótkoterminowych przyjęte przed dniem wejścia w życie ustawy stają się programami ochrony powietrza oraz planami działań krótkoterminowych w rozumieniu niniejszej ustawy i zostaną dostosowane do wymagań określonych niniejszą ustawą w terminie 15 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

2. Dla stref, w których przekraczane są poziomy dopuszczalne oraz poziomy docelowe, dla których przed dniem wejścia w życie ustawy nie opracowano programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, właściwe organy opracują i przyjmą te programy oraz plany zgodnie z wymaganiami niniejszej ustawy w terminie 15 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

Art. 7. Pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza oraz pozwolenia zintegrowane wydane przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują ważność przez okres, na który zostały wydane.

Art. 8. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok 2011 zgodnie z wymaganiami niniejszej ustawy.

Art. 9. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 86 ust. 1 i 2, art. 87 ust. 3, art. 90 ust. 3, art. 91 ust. 10 i 11 oraz art. 94 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 86 ust. 1 i 2, art. 87 ust. 3, art. 90 ust. 3, art. 91 ust. 10 oraz art. 94 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 10. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 11. 1. W latach 2012 – 2021 maksymalny limit wydatków jednostek samorządu terytorialnego będący skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi w:

- 1) 2012 r. – 320 tys. zł;
- 2) 2013 r. – 1 600 tys. zł;
- 3) 2014 r. – 1 600 tys. zł;
- 4) 2015 r. – 1 600 tys. zł;
- 5) 2016 r. – 1 600 tys. zł;
- 6) 2017 r. – 1 600 tys. zł;
- 7) 2018 r. – 1 600 tys. zł;
- 8) 2019 r. – 1 600 tys. zł;
- 9) 2020 r. – 1 600 tys. zł;
- 10) 2021 r. – 1 600 tys. zł.

2. W latach 2012 – 2021 maksymalny limit wydatków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej będący skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi w:

- 1) 2012 r. – 16 838 tys. zł;
- 2) 2013 r. – 12 067 tys. zł;
- 3) 2014 r. – 10 527 tys. zł;
- 4) 2015 r. – 10 467 tys. zł;
- 5) 2016 r. – 15 238 tys. zł;
- 6) 2017 r. – 10 527 tys. zł;
- 7) 2018 r. – 10 467 tys. zł;
- 8) 2019 r. – 10 467 tys. zł;
- 9) 2020 r. – 15 298 tys. zł;
- 10) 2021 r. – 10 467 tys. zł.

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 14 i 18, które wchodzi w życie z dniem 1 maja 2012 r.;
- 2) art. 1 pkt 11 w zakresie art. 92b ust. 1, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, ustawę z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, ustawę z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym oraz ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Niniejsza ustawa dokonuje transpozycji dyrektywy 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (CAFE) (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008, str. 1).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 111, poz. 708, Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 171, poz. 1056, Nr 199, poz. 1227, Nr 223, poz. 1464 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 20, poz. 106, Nr 79, poz. 666, Nr 130, poz. 1070 i Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 21, poz. 104, Nr 28, poz. 145, Nr 40, poz. 227, Nr 76, poz. 489, Nr 119, poz. 804, Nr 152, poz. 1018 i 1019, Nr 182, poz. 1228, Nr 229, poz. 1498 i Nr 249, poz. 1657 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159, Nr 63, poz. 322, Nr 94, poz. 551, Nr 99, poz. 569, Nr 122, poz. 695, Nr 152, poz. 897, Nr 178, poz. 1060 i Nr 224, poz. 1341.

-
- ³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 11, poz. 59, Nr 65, poz. 553, Nr 85, poz. 716 i Nr 131, poz. 1076, z 2010 r. Nr 240, poz. 1600 oraz z 2011 r. Nr 22, poz. 114.
- ⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 176, poz. 1238 i Nr 191, poz. 1374, z 2008 r. Nr 59, poz. 359, Nr 144, poz. 902, Nr 206, poz. 1289 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 1, poz. 3, Nr 18, poz. 97, Nr 19, poz. 100, Nr 98, poz. 817, Nr 115, poz. 966, Nr 157, poz. 1241 i Nr 214, poz. 1658 oraz z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 102, poz. 586, Nr 106, poz. 622, Nr 187, poz. 1113, Nr 205, poz. 1209, Nr 227, poz. 1367, Nr 230, poz. 1372 i Nr 233, poz. 1381.
- ⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 340, Nr 84, poz. 700 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 145, Nr 106, poz. 675, Nr 119, poz. 804, Nr 143, poz. 963 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159, Nr 122, poz. 695, Nr 132, poz. 766, Nr 135, poz. 789, Nr 152, poz. 897, Nr 163, poz. 981, Nr 170, poz. 1015 i Nr 178, poz. 1060.

UZASADNIENIE

Wprowadzenie

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw opracowany został w związku z koniecznością transponowania do polskiego porządku prawnego przepisów Unii Europejskiej w zakresie oceny i zarządzania jakością powietrza zawartych w ogłoszonej w dniu 11 czerwca 2008 r. dyrektywie 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (CAFE) (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008, str. 1), zwanej dalej „Dyrektywą CAFE”.

Przedmiotowa dyrektywa odnosi się głównie do rozwiązań dotyczących drobnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} (zwanego dalej pyłem PM_{2,5}). Ponadto Dyrektywa CAFE, konsolidując „dyrektywy córki”, zawiera również regulacje dotyczące innych substancji, takich jak: benzen, dwutlenek azotu, tlenki azotu, dwutlenek siarki, ołów, pył zawieszony PM₁₀, tlenek węgla oraz ozon. Wprowadza także nowe mechanizmy dotyczące zarządzania jakością powietrza w strefach i aglomeracjach.

Podstawowym celem Dyrektywy CAFE jest:

- 1) zdefiniowanie i określenie celów dotyczących jakości powietrza, wyznaczonych w taki sposób, aby unikać, zapobiegać lub ograniczać szkodliwe oddziaływanie na zdrowie ludzi i środowisko jako całość,
- 2) ocena jakości powietrza w państwach członkowskich na podstawie wspólnych metod i kryteriów,
- 3) uzyskiwanie informacji na temat jakości powietrza, pomocnych w walce z zanieczyszczeniami powietrza i uciążliwościami oraz w monitorowaniu długoterminowych trendów i poprawy stanu powietrza wynikających z realizacji środków krajowych i wspólnotowych,
- 4) zapewnienie, aby informacja na temat jakości powietrza była udostępniana społeczeństwu,
- 5) utrzymanie jakości powietrza, tam gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawa w pozostałych przypadkach,
- 6) promowanie ścisłej współpracy między państwami członkowskimi w zakresie ograniczania zanieczyszczenia powietrza.

Aktualny stan prawny w dziedzinie, której dotyczyć ma projektowana ustawa

Dotychczas obowiązujące prawo Unii Europejskiej w zakresie jakości powietrza i zarządzania jakością powietrza obejmowało następujące regulacje:

- dyrektywa Rady 96/62/WE z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (dyrektywa ramowa) (Dz. Urz. WE L 296 z 21.11.1996, str. 55; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 3, str. 95),
- dyrektywa Rady 1999/30/WE z dnia 22 kwietnia 1999 r. odnosząca się do wartości dopuszczalnych dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i tlenków azotu oraz pyłu i ołowiu w otaczającym powietrzu (Dz. Urz. WE L 163 z 29.06.1999, str. 41; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 164),
- dyrektywa 2000/69/WE dotycząca wartości dopuszczalnych benzenu i tlenku węgla w otaczającym powietrzu (Dz. Urz. WE L 313 z 13.12.2000, str. 12; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 262),
- dyrektywa 2002/3/WE z dnia 12 lutego 2002 r. odnosząca się do ozonu w otaczającym powietrzu (Dz. Urz. WE L 67 z 09.03.2002, str. 14; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 497),
- dyrektywa 2004/107/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu (Dz. Urz. UE L 23 z 26.01.2005, str. 3),
- decyzja Rady 97/101/WE ustanawiająca system wzajemnej wymiany informacji i danych pochodzących z sieci i poszczególnych stacji dokonujących pomiarów zanieczyszczeń otaczającego powietrza w Państwach Członkowskich,
- decyzja Komisji 2004/461/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiająca kwestionariusz do wykorzystania w rocznym sprawozdaniu w sprawie oceny jakości otaczającego powietrza zgodnie z dyrektywami Rady 96/62/WE i 1999/30/WE oraz zgodnie z dyrektywami 2000/69/WE i 2002/3/WE Parlamentu Europejskiego i Rady,
- decyzja Komisji 2004/224/WE z dnia 20 lutego 2004 r. ustanawiająca zasady składania informacji na temat planów i programów wymaganych na mocy dyrektywy Rady 96/62/WE w związku z wartościami dopuszczalnymi dla niektórych substancji zanieczyszczających w otaczającym powietrzu.

Ww. regulacje zostały implementowane do prawa krajowego w przepisach ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji

o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.).

Jako podstawowe powody zastąpienia dotychczasowej dyrektywy ramowej wraz z dyrektywami wymienionymi powyżej Dyrektywa CAFE podaje konieczność:

- 1) wyjaśnienia kluczowych pojęć, takich jak: wskaźnik średniego narażenia, pułap stężenia ekspozycji oraz krajowy cel redukcji narażenia,
- 2) wzmocnienia środków koniecznych do przeciwdziałania powstawaniu przekroczeń poziomów dopuszczalnych oraz docelowych substancji w powietrzu,
- 3) zmniejszania oddziaływania na środowisko, jakie powoduje przekroczenie norm jakości powietrza.

W zakresie jakości powietrza obowiązują następujące przepisy prawa krajowego:

- 1) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz wydane na jej podstawie akty wykonawcze:
 - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz. U. Nr 216, poz. 1377),
 - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza (Dz. U. Nr 38, poz. 221),
 - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 47, poz. 281),
 - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2009 r. Nr 5, poz. 31),
 - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. Nr 52, poz. 310),
- 2) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Cel ustawy

Celem projektowanej ustawy jest implementowanie postanowień Dyrektywy CAFE przez wprowadzenie zmian i uzupełnień do istniejących krajowych aktów prawnych. Dyrektywa wprowadza bowiem nowe mechanizmy dotyczące zarządzania jakością powietrza w strefach i aglomeracjach oraz normy jakości powietrza dotyczące pyłu PM_{2,5} w powietrzu, a także weryfikuje i konsoliduje istniejące akty prawne Unii Europejskiej w zakresie jakości powietrza.

Polska, jako członek Unii Europejskiej, zobowiązana była do dokonania tych zmian w polskich przepisach oraz do dostosowania systemu oceny i zarządzania jakością powietrza przez wdrożenie tych przepisów, zgodnie z treścią art. 33 ust. 1 Dyrektywy CAFE, do dnia 11 czerwca 2010 r.

Dostosowanie regulacji krajowych do postanowień Dyrektywy CAFE nastąpi przede wszystkim przez zmianę ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz utworzenie upoważnienia ustawowego do wydania aktu wykonawczego w zakresie:

- określenia wskaźnika średniego narażenia,

- krajowego celu redukcji narażenia,

oraz do zmiany upoważnień ustawowych do wydania aktów wykonawczych w zakresie:

- poziomów niektórych substancji w powietrzu,

- stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza,

- oceny poziomów substancji w powietrzu,

- szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza oraz plany działań krótkoterminowych,

- zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza,

oraz zmianę obowiązujących przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Ponadto, po przeanalizowaniu przepisów prawa krajowego, stwierdzono konieczność wprowadzenia zmian do następujących aktów prawnych:

- 1) ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej,

- 2) ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym,

- 3) ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym,

4) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Podmioty, na które ma oddziaływać projektowana ustawa

Projektowana ustawa oddziaływać będzie na:

- Inspekcję Ochrony Środowiska (prowadzenie pomiarów i oceny jakości powietrza; kontrola nad wykonaniem i realizacją programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych),
- wojewodów (nadzór nad wykonaniem i realizacją programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych),
- zarządy województw (przygotowywanie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych),
- starostów (opiniowanie projektów programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych i ich realizacja),
- wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) (opiniowanie projektów programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych i ich realizacja),
- podmioty prowadzące działalność gospodarczą oraz osoby fizyczne (realizacja nałożonych obowiązków określonych w programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych).

Z uwagi na charakter obowiązków określonych w projektowanej ustawie można stwierdzić, że obejmie ona swoim zakresem pośrednio, przez treść tzw. programów ochrony powietrza, praktycznie wszystkie źródła emisji zanieczyszczeń prekursorów pyłowych i gazowych pochodzących z przemysłu, energetyki, gospodarki komunalnej, ogrzewania indywidualnego, transportu i komunikacji. Skala obowiązków związanych z ograniczaniem emisji będzie w każdym przypadku uzależniona od stwierdzanego na danym obszarze stanu jakości powietrza.

Szczegółowe propozycje rozwiązań

W projekcie ustawy określone zostały zasady: przeprowadzania oceny jakości powietrza w zakresie pyłu PM_{2,5}, sposobu obliczania wartości wskaźnika średniego narażenia dla miasta powyżej 100 tys. mieszkańców i aglomeracji, sposobu obliczania wartości krajowego wskaźnika średniego narażenia oraz sposobu oceny dotrzymania pułapu

stężenia ekspozycji oraz krajowego celu redukcji narażenia. Projekt ustawy określa sposób postępowania w przypadku przekroczeń norm jakości powietrza, w celu zapewnienia ochrony życia i zdrowia ludzi oraz działania na rzecz ochrony środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a także konieczne do podjęcia działania zmierzające do osiągnięcia norm jakości powietrza.

Proponuje się, aby obowiązująca w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska definicja poziomu docelowego otrzymała następujące brzmienie:

„poziom docelowy – jest to poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych; poziom ten ustala się w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość.”.

Ponadto w ustawie – Prawo ochrony środowiska proponuje się wprowadzenie definicji: krajowego celu redukcji narażenia, krajowego wskaźnika średniego narażenia, wskaźnika średniego narażenia dla miasta powyżej 100 tys. mieszkańców i aglomeracji, obszaru tła miejskiego, poziomu informowania, pułapu stężenia ekspozycji oraz udziału zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł naturalnych.

Zasady funkcjonowania systemu oceny jakości powietrza

Proponuje się wprowadzenie nowego standardu jakości powietrza odnoszącego się do stężeń pyłu PM_{2,5} dla celów oceny jakości powietrza. Wprowadzenie nowego standardu nastąpi przez określenie poziomu docelowego i dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} w rozporządzeniu wydanym przez ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia na mocy upoważnienia ustawowego zawartego w art. 86 ust. 1 oraz art. 90 ust. 3 ustawy – Prawo ochrony środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu.

Za zadania związane z utworzeniem sieci pomiarowej pyłu PM_{2,5} w Polsce odpowiedzialny będzie Główny Inspektor Ochrony Środowiska oraz wojewódzki inspektor ochrony środowiska.

Do zadań Głównego Inspektora Ochrony Środowiska należeć będzie: wdrożenie monitoringu i oceny jakości powietrza pod kątem pyłu PM_{2,5} oraz systemu prognozowania krótkoterminowego na poziomie krajowym, utworzenie strony internetowej zawierającej informacje na temat wszystkich stref na terenie kraju, w których dokonuje się oceny jakości

powietrza, z możliwością odczytu informacji dotyczącej jakości powietrza w danej strefie, określenie metodologii uwzględniania źródeł naturalnych i zjawiska resuspensji związanego z posypywaniem dróg piaskiem lub solą w okresie zimowym w celu zwalczania śliskości.

Do zadań wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska należeć będzie: wdrożenie i prowadzenie monitoringu i oceny jakości powietrza pod kątem pyłu PM_{2,5} oraz systemu prognozowania krótkoterminowego na poziomie wojewódzkim, gromadzenie i przetwarzanie danych w zakresie pyłu PM_{2,5} z uwzględnieniem innych wymagań dyrektywy, oraz wykonywanie rocznej oceny jakości powietrza pod kątem pyłu PM_{2,5}.

Oprócz zdefiniowanych poziomów docelowych i dopuszczalnych dla stężeń średniorocznych obowiązujących na terenie całego kraju proponuje się wprowadzenie normy dla obszarów tła miejskiego aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców odnoszące się do pyłu PM_{2,5}, takie jak:

- a) krajowy cel redukcji narażenia, który dla Polski zostanie określony w 2012 r. i będzie do osiągnięcia w latach 2012 – 2020; zostanie on wyznaczony na podstawie wartości krajowego wskaźnika średniego narażenia, obliczonego jako średnia trzyletnia ze stężenia pyłu PM_{2,5} z lat 2009 – 2011 lub w przypadku braku wyników za 2009 r. jako średnia dwuletnia ze stężeń pyłu PM_{2,5} z lat 2010 i 2011,
- b) pułap stężenia ekspozycji (jako standard jakości powietrza), który do 2015 r. powinien osiągnąć wartość 20 µg/m³.

Zarówno pułap stężenia ekspozycji, jak i krajowy cel redukcji narażenia będą określone w oparciu o wskaźnik średniego narażenia (AEI).

W związku tym, że wskaźnik średniego narażenia będzie stanowił podstawę obliczenia krajowego celu redukcji narażenia oraz pułapu stężenia ekspozycji, zdefiniowany zostaje jako:

- a) wskaźnik średniego narażenia dla miasta powyżej 100 tys. mieszkańców i aglomeracji,
- b) krajowy wskaźnik średniego narażenia.

Celem takiego podziału jest zwiększenie efektywności działań zmierzających do osiągnięcia pułapu stężenia ekspozycji dla pyłu PM_{2,5} na poziomie 20 µg/m³ (standard jakości powietrza) przez coroczne obliczanie wskaźnika średniego narażenia dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców i aglomeracji. Podejście to powinno także zwiększyć możliwość osiągnięcia do 2020 r. krajowego celu redukcji narażenia.

Ponieważ wskaźniki średniego narażenia będą obliczane w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców i aglomeracjach, podjęta została decyzja o nowym podziale kraju na strefy, w których dokonuje się oceny jakości powietrza od dnia 1 stycznia 2011 r. dla wszystkich

substancji podlegających tej ocenie. Zmiana ta pozwoli na ograniczenie kosztów przygotowania wspólnych programów ochrony powietrza dla stref, w których zostały przekroczone normy dla kilku substancji.

Ponadto, biorąc pod uwagę dotychczasowe wyniki oceny jakości powietrza w strefach (do 2007 r. wykonywane w podziale na 362 strefy, a od 2008 r. w podziale na 170 stref), problemy związane z zarządzaniem jakością powietrza na poziomie wojewódzkim i lokalnym, w tym problemy z opracowywaniem i wdrażaniem programów ochrony powietrza, a także niższe koszty wdrożenia, podjęta została decyzja o zmianie liczby stref w Polsce ze 170 na 46. Projekt ustawy określa nowe definicje stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Strefę stanowi aglomeracja powyżej 250 tys. mieszkańców, miasto powyżej 100 tys. mieszkańców oraz pozostały obszar województwa niewchodzący w skład miast powyżej 100 tys. mieszkańców i aglomeracji. Nowy podział kraju na strefy, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, dotyczyć będzie wszystkich substancji w powietrzu.

Projekt ustawy przewiduje, że Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku, obliczy wartość wskaźnika średniego narażenia za rok poprzedni dla każdego miasta powyżej 100 tys. mieszkańców i aglomeracji oraz wartość krajowego wskaźnika średniego narażenia. Następnie niezwłocznie przekaze ministrowi właściwemu do spraw środowiska informację o wartości tych wskaźników.

Minister właściwy do spraw środowiska ogłosi, w drodze obwieszczenia, w terminie do dnia 30 września każdego roku, począwszy od 2013 r., wykaz miast powyżej 100 tys. mieszkańców i aglomeracji, w których wartość wskaźnika średniego narażenia dla miasta powyżej 100 tys. mieszkańców i aglomeracji przekracza pułap stężenia ekspozycji oraz nie przekracza pułapu stężenia ekspozycji. Ponadto, mając na uwadze potrzebę dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji oraz określenia i dotrzymania krajowego celu redukcji narażenia, określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania wskaźników średniego narażenia oraz sposób oceny dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji.

Jednocześnie zgodnie z Dyrektywą CAFE należy podjąć wszelkie niepociągające za sobą niewspółmiernych kosztów działania, aby zapewnić osiągnięcie Krajowego Celu Redukcji Narażenia w roku 2020. Dlatego też minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, krajowy cel redukcji narażenia, biorąc pod uwagę wartości krajowego wskaźnika średniego narażenia, począwszy od 2012 r.

Minister właściwy do spraw środowiska, kierując się potrzebą ujednolicenia zasad dokonywania oceny jakości powietrza oraz uwzględnienia w tych ocenach udziału zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł naturalnych lub solenia i piaskowania dróg w okresie

zimowym, może określić, w drodze rozporządzenia, sposób określania udziału zanieczyszczeń pochodzących z tych źródeł w stężeniach zanieczyszczeń w powietrzu.

Ponadto projekt wprowadza zmiany w dotychczasowym systemie oceny jakości powietrza przez:

1) uchylenie art. 86 ust. 1 pkt 8 dotyczącego zróżnicowania dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu dla:

a) terenu kraju, z wyłączeniem uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej,

b) uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej.

Zmiana ta nie wpłynie na pogorszenie stanu jakości powietrza na tych obszarach. Wprowadzone zmiany utrzymują dotychczasowe standardy jakości powietrza na tym samym poziomie, a tym samym spełniają wymogi przepisów prawa Unii Europejskiej w tym zakresie. Prawodawstwo unijne przewiduje podział dopuszczalnych poziomów substancji na normy dotyczące ochrony ludzi oraz normy dotyczące ochrony roślin. Wprowadzany przez polskie przepisy podział na dodatkowe normy dotyczące uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej w obowiązującym dotychczas stanie prawnym wykracza poza wymagania wynikające z dyrektyw Unii Europejskiej w sprawie jakości powietrza. Ponadto celem wprowadzenia przedmiotowej zmiany jest wyłączenie sytuacji, jaka może mieć miejsce w razie przekraczania poziomów dopuszczalnych niektórych substancji w powietrzu w strefach ochrony uzdrowiskowej oraz uzdrowisk niewymagalnych przez prawo unijne, a tym samym konieczności przygotowania programów ochrony powietrza przez jednostki samorządu terytorialnego.

2) wprowadzenie zmiany terminu dokonania oceny jakości powietrza, tj. do dnia 30 kwietnia, w stosunku do istniejącego art. 89 ust. 1 jest konieczne z powodu poszerzenia zakresu oceny o pył PM_{2,5}, w tym szerszego stosowania w ocenie metod modelowania matematycznego, prowadzenie analiz wpływu źródeł naturalnych oraz solenia i piaskowania dróg w sezonie zimowym na poziomy stężenie zanieczyszczeń, zwłaszcza pyłu PM₁₀.

Zasady funkcjonowania systemu zarządzania jakością powietrza

Regulacje dotyczące programów ochrony powietrza

Proponuje się zmianę organu właściwego do opracowania projektu programu ochrony powietrza z marszałka województwa na zarząd województwa.

Dla stref, w których przekraczane są poziomy dopuszczalne substancji już obowiązujące, opracowuje się programy ochrony powietrza zawierające działania przewidziane do realizacji

w możliwie jak najkrótszym przedziale czasowym, tak aby dotrzymane były normy. Proponuje się, aby na podstawie przepisów ustawowych rozszerzyć zakres tych programów o działania ochronne dla wrażliwych grup ludności, tj. osoby starsze i dzieci. Do katalogu proponowanych działań można zaliczyć zwłaszcza takie działania, jak podawanie do informacji publicznej przez ogólnie dostępne media, w tym Internet lub inne środki komunikacji społecznej, wiadomości o ryzyku przekroczenia poziomów dopuszczalnych oraz poziomów alarmowych oraz o przekroczeniu tych poziomów. Katalog proponowanych działań zostanie określony w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza oraz plany działań krótkoterminowych. W przypadku stref, dla których programy ochrony powietrza zostały określone, a standardy jakości powietrza są nadal przekraczane, zarząd województwa obowiązany będzie do aktualizacji programu po 3 latach od dnia wejścia w życie uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza, uwzględniając działania ochronne dla wrażliwych grup ludności. W przypadku przekroczenia po 2010 r. wartości poziomu docelowego/dopuszczalnego (po 2015 r. – dopuszczalnego) pyłu PM_{2,5} w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców i aglomeracjach zarząd województwa zobowiązany będzie do rozszerzenia zakresu programu ochrony powietrza o dodatkowe działania mające na celu osiągnięcie pułapu stężenia ekspozycji. W przypadku określenia krajowego celu redukcji narażenia zakres programów ochrony powietrza powinien być poszerzony o dodatkowe działania mające na celu osiągnięcie krajowego celu redukcji narażenia.

Jednocześnie dla stref, w których przekraczane są poziomy dopuszczalne substancji, zarząd województwa będzie obowiązany opracować projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza lub jego aktualizacji. Integralną część uchwały stanowić będzie plan działań krótkoterminowych. Wszelkie zmiany, o których mowa wyżej, wprowadzone zostaną do programu podczas ich aktualizacji, po 3 latach od dnia wejścia w życie uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza. Projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza (mającego na celu osiągnięcie poziomów docelowych oraz poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu lub osiągnięcia pułapu stężenia ekspozycji) będzie opiniowany przez właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) i starostów. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) i starosta będą obowiązani do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza. W przeciwnym przypadku po upływie tego terminu brak opinii będzie oznaczał akceptację przepisów projektu uchwały.

Sejmik województwa, w terminie 15 miesięcy od dnia otrzymania od wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, będzie obowiązany do określenia, w drodze uchwały, programu ochrony powietrza, mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych substancji w powietrzu oraz osiągnięcia pułapu stężenia ekspozycji. Opracowany przez zarząd województwa projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza powinien uwzględniać przeprowadzone przez zarząd województwa analizy udziału w przekroczeniach poziomów substancji w powietrzu poszczególnych grup źródeł emisji tych substancji. Ponadto powinien określać odpowiednie działania naprawcze w przypadku przekroczenia obowiązujących poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych substancji. Jeżeli przyczyny wywołujące przekroczenia dopuszczalnych lub docelowych poziomów substancji w powietrzu w strefach będą występować na terenie innego województwa niż zlokalizowane są strefy, właściwe zarządy województw będą współpracować przy sporządzaniu programów ochrony powietrza w zakresie wymiany informacji o ewentualnych źródłach przekroczeń substancji w powietrzu oraz przykładowych działaniach naprawczych mających na celu ich ograniczenie.

Zarząd województwa będzie obowiązany do uwzględniania w programach ochrony powietrza celów określonych w dokumentach planistycznych i strategicznych, m.in. w wojewódzkich programach ochrony środowiska, regionalnych programach operacyjnych, jak również koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju.

W przypadku występowania na obszarze województwa stref z przekroczeniami poziomów celów długoterminowych, osiągnięcie tych poziomów jest celem wojewódzkich programów ochrony środowiska. W przypadku przekroczenia pułapu stężenia ekspozycji, osiągnięcie krajowego celu redukcji narażenia będzie jednym z celów wojewódzkich programów ochrony środowiska, co skutkować będzie koniecznością wprowadzenia dodatkowych działań w obszarze ochrony powietrza do programów ochrony środowiska, przy ich najbliższej aktualizacji wynikającej z ustawy – Prawo ochrony środowiska. Działania naprawcze będą prowadzone głównie w obszarze sektora bytowo-komunalnego, transportowego oraz energetycznego. Proponuje się rozszerzenie zakresu upoważnienia w art. 91 ust. 10 o szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać plany działań krótkoterminowych. Ponadto proponuje się uchylenie art. 91 ust. 11 ze względu na uwzględnienie zakresu tego przepisu w art. 91 ust. 10 projektu.

Ponadto projekt ustawy przewiduje, że minister właściwy do spraw środowiska może opracować krajowy program ochrony powietrza. Dokument ten będzie miał charakter

strategiczny i będzie sporządzony w przypadku przekraczania poziomów dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu na znacznym obszarze kraju, gdy środki podjęte przez jednostki samorządu terytorialnego nie wpływają na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. W ramach tego programu przewidziane jest przede wszystkim przygotowanie analizy prawnej wskazującej bariery legislacyjne wraz ze wskazaniem odpowiednich zmian legislacyjnych oraz podanie kosztów i korzyści wynikających z ich wprowadzenia.

W przypadku opracowania krajowego programu ochrony powietrza, minister właściwy do spraw środowiska ogłosi w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat z adresem strony internetowej, na której zamieszczono program oraz termin, od którego ma być on stosowany.

Odroczenia

W projekcie zawarto także regulację dotyczącą możliwości złożenia powiadomienia w sprawie odroczenia terminów osiągnięcia poziomów dopuszczalnych, w przypadku dwutlenku azotu lub benzenu. Będzie to możliwe, pod warunkiem że opracowany został program ochrony powietrza dla strefy uzupełniony o dodatkowe informacje. Przygotowane powiadomienia wraz z programem ochrony powietrza dla danej strefy zarząd województwa będzie przekazywał ministrowi właściwemu do spraw środowiska. Minister właściwy do spraw środowiska drogą urzędową, za pośrednictwem Stałego Przedstawicielstwa Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej, będzie przekazywał do Komisji Europejskiej przedmiotowe powiadomienia. Komisja Europejska będzie wydawać decyzje w przedmiocie odroczenia od obowiązku stosowania określonych poziomów dopuszczalnych dwutlenku azotu lub benzenu po rozpatrzeniu powiadomień.

Dodatkowy zakres informacji, o które będą musiały być uzupełnione programy ochrony powietrza, zostanie zamieszczony w rozporządzeniu w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza oraz plany działań krótkoterminowych.

Plany działań krótkoterminowych

W przypadku ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu docelowego lub dopuszczalnego substancji w powietrzu w danej strefie, zarząd województwa, w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania informacji o tym ryzyku od wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, opracowuje i przedstawia do zaopiniowania właściwemu wójtom

(burmistrzom, prezydentom miast) i starostom projekt uchwały w sprawie planu działań krótkoterminowych.

Wójt (burmistrz, prezydent miasta) i starosta będą obowiązani do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały w sprawie planu działań krótkoterminowych. Niewydanie opinii w terminie, o którym mowa wyżej, oznaczać będzie akceptację projektu uchwały w sprawie planu działań krótkoterminowych. Sejmik województwa, w terminie 15 miesięcy od dnia otrzymania informacji o tym ryzyku od wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, określa, w drodze uchwały, plan działań krótkoterminowych.

W przypadku ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu docelowego lub dopuszczalnego substancji w powietrzu w danej strefie, wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego będzie obowiązany poinformować właściwe organy o konieczności podjęcia działań określonych planem działań krótkoterminowych. Ponadto projekt ustawy przewiduje, że zarząd województwa będzie przekazywał ministrowi właściwemu do spraw środowiska informację o podjętych działaniach określonych planem działań krótkoterminowych.

Jednocześnie proponuje się rezygnację z postanowień zawartych w art. 92 ust. 3, który wykluczał możliwość opracowania planów działań krótkoterminowych w strefach, dla których opracowany został program ochrony powietrza w celu realizacji obowiązków, jakie nałożyła Komisja Europejska na Polskę.

Współpraca z innymi państwami członkowskimi

Projekt ustawy przewiduje, że w przypadku wystąpienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ryzyka przekroczeń poziomów dopuszczalnych albo przekroczeń poziomów docelowych lub dopuszczalnych, powiększonych o margines tolerancji, lub poziomów alarmowych oraz celów długoterminowych, spowodowanych przenoszeniem zanieczyszczeń z terytorium innego państwa, minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, za pośrednictwem zarządu województwa właściwego dla obszaru, na którym stwierdzono ryzyko tych przekroczeń lub przekroczenia, będzie prowadził konsultacje z właściwym terytorialnie organem administracji tego państwa w celu analizy możliwości wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka przekroczeń oraz skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń.

W przypadku uzyskania od innego państwa informacji o wystąpieniu ryzyka przekroczeń poziomów dopuszczalnych albo przekroczeń poziomów docelowych lub dopuszczalnych, powiększonych o margines tolerancji, lub poziomów alarmowych

oraz celów długoterminowych, spowodowanych przenoszeniem zanieczyszczeń z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, konsultacje z właściwym terytorialnie organem administracji tego państwa będzie prowadził zarząd województwa właściwy dla obszaru, co do którego istnieje podejrzenie przenoszenia zanieczyszczeń.

W przypadku konieczności podjęcia działań stwierdzonych po konsultacjach na wniosek innego państwa minister właściwy do spraw środowiska podejmować będzie współpracę za pośrednictwem zarządu województwa właściwego dla obszaru, mając na celu przygotowanie i realizację wspólnych programów ochrony powietrza lub planów działań krótkoterminowych, obejmujących strefy terytorium innego państwa.

Minister właściwy do spraw środowiska będzie podejmować współpracę, za pośrednictwem zarządu województwa właściwego dla obszaru, z innymi państwami członkowskimi oraz Komisją Europejską w zakresie koordynacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wspólnych programów ochrony powietrza lub planów działań krótkoterminowych, w tym wymiany informacji o ewentualnych źródłach przekroczeń substancji w powietrzu oraz przykładowych działaniach mających na celu ograniczenie tych przekroczeń.

Projekt przewiduje także, że minister właściwy do spraw środowiska będzie mógł podjąć współpracę z innymi państwami członkowskimi oraz Komisją Europejską w zakresie koordynacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wspólnych programów ochrony powietrza, jeżeli uzna to za celowe ze względu na wagę lub złożoność sprawy w zakresie, o którym mowa wyżej.

Współpracę z innymi państwami UE będzie podejmował także Główny Inspektor Ochrony Środowiska, za pośrednictwem wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska właściwego dla obszaru, na którym stwierdzono ryzyko przekroczeń, z organem właściwym w innym państwie członkowskim oraz Komisją Europejską w zakresie oceny i zapewnienia pomiarów jakości powietrza.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska będzie mógł podjąć współpracę z innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz Komisją Europejską w zakresie wymiany informacji o wykonywaniu oceny i zapewnieniu pomiarów jakości powietrza, jeżeli uzna to za celowe ze względu na wagę lub złożoność sprawy.

Powiadamianie i przekazywanie informacji

W przypadku ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu w danej strefie, wojewódzki inspektor ochrony środowiska będzie obowiązany poinformować o tym właściwy zarząd województwa.

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska będzie powiadamiał wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego o przekroczeniu poziomów zobowiązujących do podjęcia działań naprawczych określonych w planach działań krótkoterminowych.

Proponuje się, aby Główny Inspektor Ochrony Środowiska, do dnia 31 października każdego roku, udostępniał publicznie roczne raporty z oceny jakości powietrza w kraju za rok poprzedni.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 31 października każdego roku, będzie także udostępniał publicznie informację o wartości wskaźnika średniego narażenia miast powyżej 100 tys. mieszkańców i aglomeracji oraz wartości krajowego wskaźnika średniego narażenia za rok poprzedni od dnia wejścia w życie ustawy.

Zarząd województwa, w terminie 15 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, o której mowa w art. 89 ust. 1 nowelizowanej ustawy – Prawo ochrony środowiska, będzie przekazywał ministrowi właściwemu do spraw środowiska informację o uchwale sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza.

Ponadto proponuje się, aby zarząd województwa przedkładał sprawozdanie najpóźniej 6 miesięcy po zakończeniu realizacji programu ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, jeżeli jego realizacja jest zaplanowana na okres krótszy niż trzy lata.

Zarząd województwa będzie także przekazywał ministrowi właściwemu do spraw środowiska informację o uchwaleniu przez sejmik województwa planu działań krótkoterminowych.

Środki nadzoru i kontroli

W przypadku naruszania przepisów krajowych, które zostaną przyjęte na podstawie Dyrektywy CAFE, konieczne jest wprowadzenie skutecznych narzędzi zapewniających przygotowanie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych przez zarządy województw oraz realizację działań określonych tymi programami i planami przez jednostki wskazane w tych dokumentach.

W myśl przepisów ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.), ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) nadzór nad działalnością, odpowiednio, samorządu województwa, samorządu powiatowego, samorządu gminnego sprawuje wojewoda – w przypadkach określonych w przepisach odrębnych ustaw.

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska jest organem administracji zespolonej podległej wojewodzie i w jego imieniu wykonującym wskazane zadania. W związku z tym jest on organem właściwym do nałożenia, w drodze decyzji, na jednostkę samorządu, kary pieniężnej. Odwołania od tych decyzji będą przysługiwać do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Czynności kontrolne, o których mowa w ustawie, będą przeprowadzać pracownicy wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska.

Wobec tego proponuje się rozwiązania mówiące o tym, iż wojewoda przy pomocy wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska jako organu rządowej administracji zespolonej w województwie będzie sprawował nadzór:

- nad przygotowaniem programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych,
- nad działalnością starosty, wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w zakresie wykonywania przez nich zadań określonych w programach ochrony powietrza i planach działań krótkoterminowych.

Postępowanie kontrolne przebiegać będzie na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska.

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska w wyniku przeprowadzonej kontroli będzie mógł wydać zalecenia pokontrolne. Kontrolowany organ będzie mógł zgłosić zastrzeżenia do zaleceń pokontrolnych, w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska zastrzeżeń, kontrolowany organ, w terminie 30 dni, obowiązany będzie do powiadomienia go o realizacji zaleceń pokontrolnych i zawartych w nich uwag i wniosków.

Administracyjne kary pieniężne nakładane na organ

W przypadku gdy kontrolowany organ nie będzie realizował zaleceń pokontrolnych w zakresie dotrzymania terminu uchwalenia programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, niedotrzymania ustawowego terminu uchwalenia programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, niedotrzymania terminów realizacji zadań określonych w ww. dokumentach, projekt przewiduje, że organ za to odpowiedzialny będzie podlegał karze pieniężnej w wysokości od 10 000 zł do 500 000 zł.

Wysokość kary będzie ustalał wojewódzki inspektor ochrony środowiska, biorąc pod uwagę stopień, liczbę i społeczną szkodliwość stwierdzonych uchybień. Od decyzji będzie

przysługiwało odwołanie do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Od nieuiszczonych w terminie kar będzie się pobierało odsetki ustawowe. Egzekucja kar wraz z odsetkami za zwłokę nastąpi w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Wydaje się, iż najwłaściwszym miejscem dla proponowanych powyżej nowych rozwiązań będzie tytuł V, dział III ustawy – Prawo ochrony środowiska, gdzie proponuje się dodanie nowego rozdziału czwartego. Wpływy z tytułu kar pieniężnych nakładanych na kontrolowane przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska organy będą stanowić przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Środki te będą stanowić dodatkowe źródło finansowania na przygotowanie i realizację programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych. Kary pieniężne wpłacane będą na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Informowanie opinii publicznej i sprawozdawczość wobec Komisji Europejskiej

Informacje o stanie jakości powietrza będą udostępniane bezpłatnie, za pośrednictwem Internetu. Utworzona zostanie przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska strona internetowa zawierająca informacje, m.in. na temat lokalizacji wszystkich stref na terenie kraju, w których dokonuje się oceny jakości powietrza i jego stanu, o decyzjach odraczających, o programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych.

Ponadto proponuje się zmianę dotychczasowego brzmienia art. 93 ust. 1 ustawy – Prawo ochrony środowiska ze względu na fakt, iż sposób powiadamiania społeczeństwa oraz podmiotów korzystających ze środowiska o ryzyku występowania przekroczeń oraz o przypadkach wystąpienia przekroczeń poziomów informowania oraz dopuszczalnych, docelowych, alarmowych substancji w powietrzu określony zostanie w ustawie o zarządzaniu kryzysowym. Mając na uwadze powyższe, proponuje się zmianę organu odpowiedzialnego za powiadamianie społeczeństwa oraz podmioty zainteresowane o ryzyku przekroczeń z marszałka województwa na wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego w rozumieniu art. 14 ust. 7 ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

Ponadto szczegółowe wymagania odnośnie do sprawozdawania danych i informacji o jakości powietrza zostaną określone w decyzji Komisji Europejskiej. W projekcie wprowadzono upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw środowiska do wydania rozporządzenia w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza. Do momentu wydania decyzji przez Komisję Europejską sprawozdawczość odbywać się będzie na obecnie obowiązujących zasadach.

Pozostałe zagadnienia

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej będą obowiązane do zabezpieczenia środków dla administracji samorządowej na opracowywanie i realizację programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych. W związku z tym proponuje się wprowadzenie w art. 400a ust. 1 pkt 37 ustawy – Prawo ochrony środowiska rozwiązania, zgodnie z którym finansowanie ochrony środowiska obejmuje także opracowanie i realizację programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, a w art. 401c proponuje się wskazać, iż środki te, w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na opracowywanie i realizację programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, pomiary i oceny jakości powietrza w strefach, w których przekraczane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu.

W przypadkach gdy programy ochrony powietrza będą zawierały zadania polegające na ograniczaniu niskiej emisji zanieczyszczeń pochodzących z lokalnych kotłowni węglowych oraz indywidualnych palenisk domowych o niskiej sprawności, w szczególności zadania polegające na wymianie lub modernizacji indywidualnych palenisk i kotłowni domowych, przedsięwzięcia takie będą mogły być dofinansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W związku z powyższym proponuje się utworzenie upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw środowiska, który będzie mógł wydać nowy akt wykonawczy w sprawie określenia szczegółowego zakresu dofinansowania oraz sposobu jego przyznawania.

Intencją usunięcia z ustawy – Prawo ochrony środowiska upoważnienia do wydania aktu wykonawczego określonego w art. 221 ust. 1a [to jest rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska określającego wzór formularza obejmującego wykaz źródeł emisji, instalacji, środków technicznych mających na celu zapobieganie lub ograniczanie emisji oraz listy substancji podlegających obowiązkowi sporządzenia raportu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. Nr 130, poz. 1070, z późn. zm.)] jest fakt, że nie ma potrzeby wydawania kolejnego rozporządzenia, w sytuacji gdy inne akty prawne regulują już tę tematykę. Przedmiotowa ustawa nakłada na operatorów dużych źródeł spalania

obowiązek składania raportów miesięcznych i raportów rocznych zawierających dane o wielkościach:

1) emisji dwutlenku siarki z dokładnością do 1 kg,

2) emisji tlenków azotu z dokładnością do 1 kg,

określając jednocześnie wymagania, jakie ma spełniać formularz takiego raportu.

Biorąc pod uwagę, że wzory formularzy poszczególnych raportów lub sprawozdań zostały określone w przepisach szczególnych, a projekt ustawy o systemie bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO₂) i tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania uzupełnia je o raporty zawierające dane dotyczące emisji dwutlenku siarki i tlenków azotu z dużych źródeł spalania, zbędne wydaje się określenie kolejnego wzoru formularza dotyczącego przekazywania tych samych danych co w projekcie ustawy o systemie bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO₂) i tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania oraz ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji. Mając na uwadze powyższe, uchylenie art. 221 ust. 1a ustawy – Prawo ochrony środowiska stało się konieczne i uzasadnione. Konieczność uchylenia przepisów art. 152 ust. 2a oraz art. 208 ust. 2c ustawy – Prawo ochrony środowiska jest konsekwencją uchylenia art. 221 ust. 1a tej ustawy.

Uzasadnieniem wprowadzenia proponowanego rozwiązania normatywnego do art. 378 ustawy – Prawo ochrony środowiska jest konieczność włączenia zadania administracji rządowej określonego w art. 91 ust. 5 obowiązującej ustawy (dotyczy przyjęcia w drodze uchwały przez sejmik województwa programów ochrony powietrza mających na celu osiągnięcie poziomów docelowych substancji w powietrzu).

Aktualny przepis art. 378 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, wprowadzony po wejściu w życie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.), wyłącza z zadań administracji rządowej określenie programów ochrony powietrza mających na celu osiągnięcie poziomów docelowych substancji w powietrzu.

Ponadto należy wyjaśnić, że obecny przepis art. 378 ust. 4 jest niezgodny z intencją ustawodawcy mającą na celu delegowanie zadań związanych z opracowaniem i uchwaleniem programów ochrony powietrza przez administrację samorządową i zawiera błąd redakcyjny ze względu na fakt, iż zadaniami z zakresu administracji rządowej powinny być zadania, o których mowa w art. 91 ust. 1, 3 i 5, a nie jak w chwili obecnej – zadania wynikające z art. 91 ust. 1, 3 i 4.

W przypadku pozostawienia aktualnego brzmienia przepisu art. 378 ust. 4, który wyłącza z zakresu zadań administracji rządowej obowiązek określenia programów ochrony powietrza mających na celu osiągnięcie poziomów docelowych substancji w powietrzu, wprowadzonego ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, konieczne byłoby wprowadzenie zmiany ww. art. 94 ust. 2 ustawy – Prawo ochrony środowiska polegającej na wyłączeniu z obowiązku przekazywania Ministrowi Środowiska informacji na temat przyjętych w drodze uchwały sejmiku województwa programów ochrony powietrza ze względu na przekroczenia poziomów docelowych substancji w powietrzu. Ponadto niemożliwe byłoby zastosowanie art. 91 ust. 7 ustawy – Prawo ochrony środowiska, który daje możliwość przygotowania wspólnego programu ochrony powietrza dla strefy, w której stwierdzono przekroczenie poziomów dopuszczalnych oraz poziomów docelowych niektórych substancji w powietrzu ze względu na różne źródła finansowania tych programów.

Zmiany w innych ustawach

Proponuje się:

1. W ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej – wprowadzenie zmiany w art. 4 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, przez uszczegółowienie przepisu w zakresie oceny jakości powietrza i nadanie mu następującego brzmienia:

„1) higieny środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, powietrza w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, gleby, wód i innych elementów środowiska w zakresie ustalonym w odrębnych przepisach;”.

Zmiana taka ma na celu uporządkowanie stanu prawnego w odniesieniu do kontroli przestrzegania przepisów odnoszących się do jakości powietrza atmosferycznego ze względu na fakt, że od dnia 1 stycznia 2010 r. Państwowa Inspekcja Sanitarna nie uczestniczy w systemie oceny jakości powietrza, a bierze jedynie udział w ocenie stanu powietrza w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, w tym w zakresie stężeń i natężeń szkodliwych dla zdrowia, wydzielanych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia.

2. W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, w związku z koniecznością ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza – nałożenie obowiązku na zarządcę infrastruktury kolejowej do określenia w regulaminie przydzielania tras pociągów

i korzystania z przydzielonych tras pociągów przez licencjonowanych przewoźników kolejowych sposobu przewożenia materiałów sypkich zapobiegający ich pyleniu.

3. W ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym – nałożenie obowiązku na wojewodę przez organ pomocniczy, którym jest zespół zarządzania kryzysowego, polegającego na wprowadzeniu do planów zarządzania kryzysowego zadań określonych planem działań krótkoterminowych.

4. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – wprowadzenie dodatkowego obowiązku zamieszczania przez zarząd województwa w Biuletynie Informacji Publicznej informacji o decyzjach w sprawie odroczenia terminu stosowania określonych poziomów dopuszczalnych substancji do powietrza, o których mowa w art. 91b ust. 4 ustawy – Prawo ochrony środowiska.

Przepisy przejściowe i końcowe

Przewiduje się wprowadzenie przepisów przejściowych w następującym zakresie:

Programy ochrony powietrza oraz plany działań krótkoterminowych przyjęte przed dniem wejścia w życie ustawy stają się programami ochrony powietrza oraz planami działań krótkoterminowych w rozumieniu niniejszej ustawy i zostaną dostosowane do wymagań określonych niniejszą ustawą w terminie 15 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

Dla stref, w których przekraczane są poziomy dopuszczalne oraz poziomy docelowe, dla których przed dniem wejścia w życie ustawy nie opracowano programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, właściwe organy opracują i przyjmą te programy oraz plany zgodnie z wymaganiami niniejszej ustawy w terminie 15 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

Pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza oraz pozwolenia zintegrowane wydane przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują ważność przez okres, na który zostały wydane.

Ponadto projekt ustawy określa, że wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokona oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok 2011 zgodnie z wymaganiami niniejszej ustawy.

Dodatkowo proponuje się, aby dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 86 ust. 1 i 2, art. 87 ust. 3, art. 90 ust. 3, art. 91 ust. 10 i 11 oraz art. 94 ust. 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 1 zachowały moc do dnia wejścia w życie przepisów

wykonawczych wydanych na podstawie art. 86 ust. 1 i 2, art. 87 ust. 3, art. 90 ust. 3, art. 91 ust. 10 oraz art. 94 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy.

Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy będą stosowane przepisy dotychczasowe.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisu dotyczącego utworzenia strony internetowej zawierającej informacje na temat stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza oraz jakości powietrza w strefach, który wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2013 r., oraz przepisów odnoszących się do wprowadzenia systemu sankcji karnych nakładanych na właściwe organy w związku z brakiem terminowego przygotowania i realizacji programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, które wejdą w życie w dniu 1 maja 2012 r. Termin ten jest związany z przekazaniem zarządom województw, w terminie do dnia 30 kwietnia, przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska wyników oceny jakości powietrza za 2011 r. W związku z tym ewentualne zastosowanie środków nadzoru i kontroli będzie miało miejsce w wyniku braku przygotowania i realizacji programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych opracowanych i przyjętych na podstawie wyników oceny jakości powietrza za 2011 r.

Zastosowanie tak krótkiego, tylko 30-dniowego *vacatio legis* spowodowane jest koniecznością implementowania przepisów Unii Europejskiej, które powinny wejść w życie do dnia 11 czerwca 2010 r. Projektowane zmiany doprecyzowują i porządkują już obowiązujące przepisy odnoszące się do oceny jakości powietrza i zarządzania nią, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, dlatego też nie jest konieczne wprowadzenie dłuższego *vacatio legis*.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej oraz nie zawiera norm technicznych, a także przepisów technicznych podlegających procedurze notyfikacji wymaganej zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy, opracowany na podstawie założeń projektu ustawy, został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Środowiska oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji zgodnie z przepisami art. 5 ustawy z dnia 7 lipca

2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.). Nie zgłoszono zainteresowania projektem ustawy w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projekt ustawy oddziałuje na:

- 1) podmioty prowadzące działalność gospodarczą – prowadzące instalacje, które mogą mieć wpływ na jakość powietrza,
- 2) organy administracji publicznej – odpowiedzialne za realizację zadań w zakresie ochrony środowiska, w tym za przygotowanie i realizację programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych,
- 3) wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska – odpowiedzialnych za pomiary i przeprowadzenie oceny jakości powietrza w strefach, za kontrolę zarządu województwa nad przygotowaniem i wykonaniem programów ochrony powietrza oraz kontrolę działalności starosty, wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w zakresie wykonywania przez nich zadań określonych w programach ochrony powietrza i planach działań krótkoterminowych, prowadzenie działań pokontrolnych w tym zakresie oraz prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie wymierzenia ww. organowi kary pieniężnej w przypadku braku realizacji zaleceń pokontrolnych,
- 4) ministra właściwego do spraw środowiska – odpowiedzialnego za przygotowanie aktów wykonawczych do ustawy, koordynację i przekazanie do Komisji Europejskiej programów ochrony powietrza oraz powiadomień w sprawie odroczenia stosowania określonych poziomów dopuszczalnych,
- 5) Głównego Inspektora Ochrony Środowiska – odpowiedzialnego za koordynację działań w zakresie zapewnienia jakości pomiarów i ocen jakości powietrza oraz obliczanie wskaźnika średniego narażenia i prowadzenie w trybie odwoławczym jako organu II stopnia postępowań administracyjnych w sprawie wymierzenia organowi kary pieniężnej w przypadku braku realizacji zaleceń pokontrolnych.

Podmioty, które przez projektowaną regulację zostaną włączone do systemu ograniczania zanieczyszczenia powietrza – osoby fizyczne (podmioty indywidualne), które będą realizować obowiązki nałożone programami ochrony powietrza.

Projektowana ustawa nakłada również na podmioty określone obowiązki sprawozdawcze związane z oceną jakości powietrza oraz przygotowaniem i realizacją programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych.

Konsultacje społeczne

Projekt założeń, na podstawie którego opracowano niniejszy projekt ustawy, zgodnie z § 12 ust. 5 uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.) został poddany konsultacjom społecznym w ramach procedury legislacyjnej.

Projekt założeń został przesłany do wszystkich wojewodów i marszałków województw. Ponadto założenia zostały także przekazane w ramach konsultacji społecznych do jednostek badawczo-rozwojowych, stowarzyszeń zrzeszających przedsiębiorców, związków zawodowych oraz innych podmiotów wskazanych poniżej:

- 1) Polskiej Akademii Nauk,
- 2) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
- 3) Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- 4) OPZZ,
- 5) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych,
- 6) Krajowej Izby Gospodarczej,
- 7) Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych,
- 8) Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej,
- 9) Instytutu Ochrony Środowiska,
- 10) Instytutu Ochrony Roślin,
- 11) Instytutu Podstaw Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk,
- 12) Instytutu na Rzecz Ekorozwoju,
- 13) Polskiego Klubu Ekologicznego,
- 14) Biura Wspierania Lobbyingu Ekologicznego,
- 15) Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Przyrody „Pro Natura”,
- 16) Centrum Prawa Ekologicznego,
- 17) Polskiej Zielonej Sieci,
- 18) Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Ekologii Miast,
- 19) Wydziału Inżynierii Środowiska, Politechnika Warszawska,
- 20) Stowarzyszenia Producentów Cementu i Wapna,

- 21) Stowarzyszenia Polskich Przedsiębiorców Gospodarki Odpadami,
- 22) „Termiczne Unieszkodliwianie Odpadów-KLUB 0,1” EMIPRO Sp. z o.o.,
- 23) Towarzystwa Gospodarczego – Polskie Elektrownie,
- 24) Polskiego Towarzystwa Elektrociepłowni Zawodowych,
- 25) Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie,
- 26) Izby Energetyki Przemysłowej,
- 27) Biura Studiów i Projektów Energetycznych „Energoprojekt”,
- 28) Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego,
- 29) Polskiej Izby Druku,
- 30) Polskiej Izby Przemysłu Skórzanego,
- 31) Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego – Związek Pracodawców,
- 32) Instytutu Technologii Organicznej i Tworzyw Sztucznych Wydziału Chemicznego Politechniki Wrocławskiej.

W ramach konsultacji do projektu założeń uwagi zgłosili: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Wojewoda Mazowiecki, Wojewoda Dolnośląski, Wojewoda Świętokrzyski, Wojewoda Śląski, Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego, Marszałek Województwa Mazowieckiego, Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych, Zarząd Województwa Opolskiego, ATMOTERM S.A., Elektrownia „Rybnik” S.A., Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elektrownie, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Łodzi, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Warszawie, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, Instytut Ochrony Środowiska w Warszawie, Prezydent Miasta Gliwice, Urząd Miejski w Kaliszu, Stowarzyszenie Papierników Polskich.

Należy podkreślić, że część uwag zgłoszonych podczas konsultacji społecznych miała charakter porządkowy.

Większość uwag Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego dotyczyła kwestii porządkowych oraz wskazania organu właściwego do przekazania do Komisji

Europejskiej w trybie art. 22 Dyrektywy CAFE powiadomień w zakresie odroczenia lub wyłączenia strefy z obowiązku stosowania określonych poziomów dopuszczalnych. Uwagi te zostały uwzględnione. Projekt założeń tym samym uzyskał pozytywną opinię Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Przeszkodą w uwzględnieniu uwagi zgłoszonej przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego odnoszącej się do nowego podziału kraju na strefy, w której dokonuje się oceny jakości powietrza w strefach, jest nowe podejście do zarządzania i oceny jakości powietrza, zawarte w Dyrektywie CAFE, wprowadzające nowe kryterium oceny – wskaźnik średniego narażenia na pył PM_{2,5}, odnoszące się do aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców. W celu ujednoczenia systemu zarządzania i oceny jakości powietrza dla wszystkich zanieczyszczeń w założeniach przyjęto za najbardziej optymalny podział kraju na aglomeracje, miasta powyżej 100 tys. mieszkańców oraz pozostały obszar kraju.

Uwzględnione zostały uwagi zgłoszone przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Wojewodę Mazowieckiego, Wojewodę Dolnośląskiego i Marszałka Województwa Świętokrzyskiego dotyczące wprowadzenia nadzoru i kontroli sprawowanej nad działalnością administracji samorządowej w zakresie wykonania i realizowania przez odpowiednie organy programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych. Wojewoda sprawować będzie nadzór nad przygotowaniem i wykonywaniem programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych, zaś do zadań wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska będzie należeć kontrola tych działań.

Uwzględnione zostały również uwagi dotyczące ograniczania emisji nieorganizowanej przez nałożenie na podmioty wprowadzające zanieczyszczenia do powietrza atmosferycznego, ubiegające się o pozwolenia na wprowadzenie gazów lub pyłów do powietrza, pozwolenia zintegrowane lub decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, obowiązku oszacowania we wnioskach o wydanie ww. pozwoleń lub decyzji wielkości emisji nieorganizowanej oraz wskazania metod jej ograniczania.

Część uwag dotyczyła propozycji zmian w innych ustawach. Najczęściej poruszaną kwestią była propozycja refundacji wymiany lub modernizacji starych pieców i kotłów w indywidualnych gospodarstwach domowych opalanych węglem kamiennym. W związku z aktualnym brakiem podstawy prawnej tego działania konieczne było wprowadzenie propozycji przepisu dotyczącego dofinansowywania wymiany lub modernizacji palenisk i kotłów domowych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

W przyszłości po zmianie obowiązujących przepisów przewiduje się wprowadzenie dodatkowego dofinansowania budżetów gmin w tym zakresie.

Dodatkowo projekt ustawy opracowany na podstawie przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 16 listopada 2010 r. założeń projektu ustawy był konsultowany z Komisją Krajową NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych i Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Nie zgłoszono uwag do projektu. Projekt ustawy tym samym uzyskał pozytywną opinię Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Ponadto projekt ustawy był przesłany do marszałków województw. W ramach konsultacji do projektu założeń uwagi zgłosiły wszystkie urzędy marszałkowskie. Należy podkreślić, że część uwag zgłoszonych podczas konsultacji społecznych miała charakter porządkowy.

Większość uwag urzędów marszałkowskich dotyczyła środków nadzoru i kontroli zapewniających opracowanie przez zarządy województw programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych i realizację przez właściwe organy działań naprawczych określonych w tych programach i planach, jak również dotyczyła wydłużenia terminu na opracowanie projektu programu ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych w związku z wprowadzeniem systemu kontroli terminowego opracowania i realizacji tych programów i planów. Jednakże w związku z koniecznością pełnej implementacji Dyrektywy CAFE, w tym art. 30 dotyczącego kar oraz art. 23 i 24 w zakresie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, w tym terminów ich opracowania, uwagi te nie mogły być uwzględnione.

W wyniku zgłoszonych uwag marszałków województw, w przepisie końcowym wprowadzono dłuższy okres *vacatio legis* dla wejścia w życie przepisów dotyczących środków nadzoru i kontroli, tj. od dnia 1 maja 2012 r.

Ponadto uwzględniono uwagi urzędu marszałkowskiego województwa śląskiego w zakresie procedury przyjmowania planów działań krótkoterminowych przez sejmik województwa oraz wskazania wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego odpowiedzialnego za informowanie właściwych organów o konieczności podjęcia działań określonych planem.

Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Skutki finansowe dotyczące sektora finansów publicznych związane z przyjęciem nowych regulacji obciążą Inspekcję Ochrony Środowiska oraz Ministerstwo Środowiska. Inspekcja Ochrony Środowiska obecnie nie dysponuje rezerwami kadrowymi i finansowymi. Nałożenie nowych zadań wpłynie na efektywność zadań realizowanych dotychczas przez Inspekcję Ochrony Środowiska.

Koszty przygotowania oceny jakości powietrza wymaganej przez Dyrektywę CAFE oraz koszty bieżące monitoringu i oceny będą pokryte odpowiednio na poziomie wojewódzkim (WIOŚ) oraz na poziomie krajowym (GIOŚ) przy udziale środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, w szczególności w zakresie kosztów inwestycyjnych.

Z powodu zbyt małych nakładów budżetowych koszty inwestycyjne i bieżące obsługi monitoringu i oceny jakości powietrza w Polsce są obecnie pokrywane z NFOŚiGW i WFOŚiGW. Dlatego w projekcie przyjęto kontynuację tego finansowania. Należy z całą mocą podkreślić, że w wyniku transpozycji Dyrektywy CAFE koszty monitoringu i oceny jakości powietrza wzrosną.

Skutki finansowe wdrożenia przepisów transponujących Dyrektywę CAFE można podzielić na koszty inwestycyjne oraz nieinwestycyjne. W obszarze tych pierwszych będą znajdowały się koszty związane z zakupem i uruchomieniem stacji pomiarowych, zakupem sprzętu komputerowego i oprogramowania do modelowania matematycznego. Koszty nieinwestycyjne obejmą natomiast utrzymanie systemu oceny jakości powietrza, w tym funkcjonowanie stacji pomiarowych, zakup danych niezbędnych do modelowania ocen i prognoz oraz prace związane z obróbką danych do modelowania i informowaniem społeczeństwa, uzupełnienie zaplecza instytucjonalnego, przeprowadzenie szkoleń, opracowanie stosownych planów, programów, wytycznych, wykonanie niezbędnych ocen i analiz.

Szacunkowe koszty związane z wdrożeniem przez Inspekcję Ochrony Środowiska wymagań Dyrektywy CAFE

Szacunkowe koszty związane z wdrożeniem przez Inspekcję Ochrony Środowiska wymagań określonych projektem ustawy określają tabele I.1, I.2, II.1, II.2.

Tabela I.1. Koszty związane z przygotowaniem systemu oceny jakości powietrza pod kątem dyrektywy nr 2008/50/WE w latach 2009 i 2010 z przeniesieniem kosztów realizacji niektórych zadań na 2011 r. – koszty GIOŚ

Lp.	Zadanie	Koszty osobowe (budżet państwa) [tys. PLN]	Koszty rzeczowe [tys. PLN]			Uwagi
			budżet państwa	NFOŚiGW	inne (w tym POiŚ)	
1	2	3	4	5	6	7
1	Koszty wdrożenia monitoringu i oceny jakości powietrza pod kątem pyłu PM2,5	-	-	2 200	3 370	Koszty centralnych zakupów, w tym koszty poniesione: analizatorów PM2,5, poborników LVS i HVS PM2,5, analizatorów rtęci do stacji tła. W 2009 r.: a) NFOŚiGW: 29 szt. PM2,5 za 150 103 798 PLN, b) POiŚ: 33 szt. PM2,5 za 2 097 887,6 PLN i analizator rtęci za 1 043 100 PLN; reszta kwoty została poniesiona ze środków NFOŚiGW i POiŚ w 2011 r.
2	Utworzenie i wdrożenie nowej bazy danych jakości powietrza w powiązaniu z systemem informacji przestrzennej dla danych o jakości powietrza	-	-	800	-	Zadanie w trakcie realizacji
3	Utworzenie systemu prognozowania krótkoterminowego na poziomie krajowym	-	-	200	-	Zadanie zrealizowane w 2011 r.

4	Utworzenie strony internetowej zawierającej informacje nt. wszystkich stref na terenie kraju, w których dokonuje się ocen jakości powietrza z możliwością odczytu informacji dot. jakości powietrza w danej strefie	-	-	100	-	Zadanie do realizacji w 2012 r.
5	Określenie metodologii uwzględniania źródeł naturalnych i zjawiska resuspensji, związanego z posypywaniem dróg w zimie piaskiem lub solą, w zanieczyszczeniu powietrza	-	-	100	-	W trakcie realizacji
	Razem koszty początkowe GIOŚ:	-	-	3 400	3 370	Razem wszystkie źródła: 6 770 tys. PLN

Tabela I.2. Koszty związane z przygotowaniem systemu oceny jakości powietrza pod kątem dyrektywy nr 2008/50/WE w latach 2009 i 2010 z przeniesieniem kosztów realizacji niektórych zadań na 2011 r. – koszty WIOŚ

Lp.	Zadanie	Koszty osobowe (budżet wojewody) [tys. PLN]*	Koszty rzeczowe [tys. PLN]		Uwagi
			budżet wojewody	inne (w tym środki własne WIOŚ)**	
1	2	3	4	5	6
1	Koszty wdrożenia monitoringu i oceny jakości powietrza pod kątem pyłu PM _{2,5} , w tym:	525,6	-	3 000	Łącznie koszty w a i b: 3 525,6 tys. PLN
a	opracowanie projektów sieci monitoringu PM _{2,5} i wybór lokalizacji stacji	525,6	-	-	W ramach istniejącego zatrudnienia – 0,25 etatu/ 1 WIOŚ/ 2 lata (1 etat = 72 697,64 PLN w 2009 r.; w 2010 r.: 58 697,64 PLN/rok)
b	przygotowanie infrastruktury i zakupy uzupełniające	-	-	3 000	Podział kosztów szacunkowy (infrastruktura pod stację, dzierżawa gruntu, zakupy uzupełniające sprzętu pomiarowego, opłaty za przyłącza, ubezpieczenie stacji)
2	Utworzenie systemu prognozowania krótkoterminowego na poziomie wojewódzkim	-	-	1 600	Zadanie przeniesione na lata 2011 – 2013
	Razem koszty początkowe WIOŚ:	525,6	-	4 600	Razem wszystkie źródła: 5 125,6 tys. PLN

* Zadania Inspekcji Ochrony Środowiska finansowane przez wojewodów będą realizowane w ramach limitu zatrudnienia i środków na wynagrodzenia właściwych dysponentów części budżetowych przyznanych na dany rok.

** Przewiduje się, że część kosztów do poniesienia przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska będzie pokryta w ramach składanych wniosków o dofinansowanie z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Tabela II.1. Koszty związane z funkcjonowaniem systemu oceny jakości powietrza pod kątem dyrektywy nr 2008/50/WE w przeliczeniu na rok – koszty GIOŚ

Lp.	Zadanie	Koszty rzeczowe [tys. PLN]			Uwagi
		budżet państwa*	NFOŚiGW	inne (w tym POiŚ)	
1	2	3	4	5	6
1	Koszty działań monitoringowych w zakresie pyłu PM2,5, w tym pomiary na stacjach tła, interkalibracje, badania porównawcze i inne działania na rzecz zapewnienia jakości	-	1 049,8	-	Koszty rzeczowe – bieżące działania
2	Koszty modelowania na poziomie krajowym na potrzeby oceny jakości powietrza	-	250	-	Realizacja zadania będzie zapewniona na podstawie umów z NFOŚiGW
3	Koszty modelowania na poziomie krajowym na potrzeby prognozowania krótkoterminowego	-	300	-	Realizacja zadania będzie zapewniona na podstawie umów z NFOŚiGW
4	Asysta techniczna i serwisowanie nowej bazy danych na poziomie krajowym (baza krajowa)	-	50	-	Realizacja zadania będzie zapewniona na podstawie umów z NFOŚiGW na bieżące funkcjonowanie Ekoinfonet
5	Utrzymanie strony internetowej zawierającej informacje nt. wszystkich stref na terenie kraju, w których dokonuje się ocen jakości powietrza, lokalizacji wraz z możliwością odczytu informacji dot. jakości powietrza w danej strefie	15	-	-	
	Razem koszty bieżące GIOŚ:	15	1 649,8	-	Razem wszystkie źródła: 1 664,8 tys. PLN

* Zadania Inspekcji Ochrony Środowiska będą realizowane w ramach limitu zatrudnienia i środków na wynagrodzenia właściwych dysponentów części budżetowych przyznanych na dany rok.

Tabela II.2. Koszty związane z funkcjonowaniem systemu oceny jakości powietrza pod kątem dyrektywy 2008/50/WE w przeliczeniu na rok – koszty WIOŚ

Lp.	Zadanie	Koszty rzeczowe [tys. PLN]		Uwagi
		budżet wojewody*	inne (w tym środki własne WIOŚ)**	
1	2	3	4	5
1	Koszty działań monitoringowych w zakresie pyłu PM2,5, w tym koszty utrzymania i bieżącej obsługi sieci monitoringu pyłu PM2,5, materiałów eksploatacyjnych, działań na rzecz zapewnienia i kontroli jakości pomiarów pyłu PM2,5, serwis urządzeń	1 097,2	640	Przy założeniu, że minimalne koszty obsługi 1 punktu PM2,5 wynoszą 15 tys. PLN na rok (ok. 70 punktów pomiarowych) oraz materiały eksploatacyjne, serwisowanie i ubezpieczenie stacji (40 tys. PLN * 16 WIOŚ na rok)
2	Koszty modelowania na poziomie wojewódzkim na potrzeby prognozowania krótkoterminowego	-	1 600	
3	Asysta techniczna i serwisowanie systemów bazodanowych na poziomie wojewódzkim	-	320	Koszty serwisu informatycznego do wizualizacji on-line, transmisji i przechowywania danych w wojewódzkich systemach informatycznych (CAS i inne bazy danych): 20 tys. PLN * 16 WIOŚ na rok
4	Gromadzenie i przetwarzanie danych w zakresie pyłu PM2,5 z uwzględnieniem innych wymagań dyrektywy oraz wykonywanie rocznej oceny jakości powietrza pod kątem pyłu PM2,5	160	-	
	Razem koszty bieżące WIOŚ:	1 257,2	2 560	Razem wszystkie źródła: 3 817,2 tys. PLN

* Zadania Inspekcji Ochrony Środowiska finansowane przez wojewodów będą realizowane w ramach limitu zatrudnienia i środków na wynagrodzenia właściwych dysponentów części budżetowych przyznanych na dany rok.

** Przewiduje się, że część kosztów do poniesienia przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska będzie pokryta w ramach składanych wniosków o dofinansowanie z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Szacunkowe koszty związane z wdrożeniem przez Ministerstwo Środowiska i samorządy województw wymagań określonych projektem ustawy określa tabela III.1 oraz III.2.

Koszty działań w zakresie wdrażania systemu zarządzania jakością powietrza

Tabela III.1. Koszty początkowe w zakresie wdrażania systemu zarządzania jakością powietrza

Lp.	Instytucja	Zadanie	Koszty osobowe (budżet jednostek samorządu terytorialnego) [tys. PLN]	Koszty rzeczowe [tys. PLN]		Uwagi
				budżet administracji samorządowej*	NFOŚiGW	
1	2	3	4	5	6	7
	Ministerstwo Środowiska	Opracowanie krajowego planu działań na rzecz wyeliminowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM10 (w tym pyłu PM2,5) ze szczególnym uwzględnieniem niskiej emisji	-	-	61	Sfinansowane w 2009 r.
		Analiza możliwości ograniczenia emisji prekursorów ozonu w skali kraju	-	-	20	Sfinansowane w 2009 r.
Razem koszty początkowe MŚ:					81 tys. PLN	

Jednostki samorządu terytorialnego	Sporządzenie wniosków o odroczenie terminów osiągnięcia wartości dopuszczalnych dla stref lub aglomeracji, gdzie istnieje ryzyko przekroczenia tych wartości dla dwutlenku azotu oraz benzenu		50	-	Ilość stref przyjęto 5; średni koszt sporządzenia wniosku dla jednej strefy przyjęto na poziomie ok. 10 tys. PLN
	Utworzenie nowych stanowisk pracy na poziomie samorządów województw i lokalnych (koszty bezosobowe) w związku z opracowaniem, wdrażaniem i monitoringiem wdrażania programów ochrony powietrza (zakup sprzętu komputerowego, mebli, podłączenie linii telefonicznej, szkolenia specjalistyczne)	-	320	-	Założono utworzenie 1 dodatkowego etatu w każdym samorządzie województwa oraz lokalnym – koszt ok. 10 tys. PLN/etat
	Razem koszty początkowe samorządów wojewódzkich i lokalnych:				370 tys. PLN
Razem koszty początkowe MŚ i samorządów wojewódzkich:					451 tys. PLN

* Przewiduje się, że część kosztów do poniesienia przez administrację samorządową będzie pokryta w ramach składanych wniosków o dofinansowanie z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Tabela III.2. Koszty roczne w zakresie wdrażania systemu zarządzania jakością powietrza

Lp.	Instytucja	Zadanie	Koszty osobowe (budżet administracji rządowej i samorządowej) [tys. PLN]	Koszty rzeczowe [tys. PLN]		Uwagi
				Budżet administracji rządowej/samorządowej*	NFOŚiGW	
1	2	3	4	5	6	7
	Ministerstwo Środowiska	Opracowanie i aktualizacja wytycznych w sprawie przygotowania programów ochrony powietrza, uwzględniających zagadnienia wynikające z Dyrektywy CAFE, oraz planów działań krótkoterminowych	-	-	50	50 tys. PLN/rok
		Organizacja i funkcjonowanie systemu szkoleń dla pracowników organów administracji samorządowej w zakresie programów ochrony powietrza oraz nowych obowiązków związanych z wdrażaniem Dyrektywy CAFE (szkolenia będą przeprowadzane w zależności od bieżących potrzeb)	-		10	W zależności od potrzeb
		Razem koszty bieżące MŚ:				60 tys. PLN/ rok
	Jednostki samorządu terytorialnego	Dodatkowe etaty na poziomie samorządów wojewódzkich i lokalnych	1 600	-	-	50 tys. PLN x 32 osoby/rok = 1 600 tys. PLN/rok

						(środki budżetowe administracji samorządowej – założono, że całkowity koszt roczny 1 etatu wynosi ok. 50 tys. PLN)
		Opracowywanie programów ochrony powietrza (na podstawie bieżących rocznych ocen jakości powietrza, w tym dla stref i aglomeracji z przekroczeniami wartości docelowych/dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM _{2,5}) oraz planów działań krótkoterminowych (dla stref lub aglomeracji, gdzie występuje potencjalne ryzyko przekroczenia progów alarmowych, wartości dopuszczalnych oraz docelowych)	-	9 756	-	Założono ok. 30 programów ochrony powietrza w 2012 r. oraz ok. 5 planów działań krótkoterminowych (ilość hipotetyczna, prawdziwa ilość zależy od wyników pomiarów za dany rok); koszt jednostkowy ok.: 319 tys. PLN /program ochrony powietrza, 40 tys. PLN/plan działań krótkoterminowych
		Razem koszty bieżące samorządów wojewódzkich i lokalnych:				11 356 tys. PLN /rok
Razem koszty bieżące MŚ i samorządów wojewódzkich i lokalnych:						11 416 tys. PLN /rok

* Przewiduje się, że część kosztów do poniesienia przez administrację samorządową będzie pokryta w ramach składanych wniosków o dofinansowanie z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

W projekcie ustawy zawarto tzw. regułę wydatkową, zgodnie z którą maksymalny limit wydatków sektora finansów publicznych będący skutkiem finansowym ustawy do 2021 r. wynosi 137 083 tys. PLN.

Zawarta w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw reguła finansowa dotyczy działań niezbędnych dla pełnego wdrożenia Dyrektywy CAFE związanych z wprowadzeniem standardu dla pyłu PM_{2,5}. W związku z tym wyklucza się możliwość przekroczenia maksymalnego limitu wydatków sektora finansów publicznych. Ponadto zadania określone w przedmiotowym projekcie będą regulowane w ustawie budżetowej na przyszły rok.

Ustalenie mechanizmu korygującego obejmującego wszystkie działania związane z jakością powietrza, które miałyby zastosowanie w przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków jest zatem niemożliwe do przygotowania. Należy zauważyć, iż ograniczenie lub brak realizacji jakiegokolwiek z działań określonych ustawą spowoduje niezrealizowanie zobowiązań określonych prawem Unii Europejskiej, a tym samym wszczęcie przez Komisję Europejską postępowania przeciwko Polsce i skierowanie sprawy do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości za brak realizacji zobowiązań określonych prawem UE (np. wykonanie niepełnej oceny jakości powietrza, nieprzygotowanie programu ochrony powietrza dla strefy, w której stwierdzone zostało przekroczenie poziomów dopuszczalnych lub docelowych substancji do powietrza).

Należy zauważyć, że część kosztów początkowych (część zakupów centralnych, tj. analizatorów PM_{2,5}, analizatorów rtęci dla stacji tła oraz przygotowanie następujących opracowań „Projekt krajowego planu działań na rzecz wyeliminowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM₁₀ (w tym pyłu PM_{2,5}) ze szczególnym uwzględnieniem niskiej emisji” oraz „Analiza możliwości ograniczenia emisji prekursorów ozonu w skali kraju”) została poniesiona w latach 2009 – 2011, dlatego też nie zostały one uwzględnione w maksymalnym limicie wydatków na lata 2012 – 2021. W 2011 r. koszt roczny (dotyczy częściowo kosztów początkowych oraz eksploatacyjnych) został oszacowany na kwotę 17 173 tys. PLN.

Reasumując, całkowite koszty początkowe do poniesienia przez Polskę w związku z transpozycją Dyrektywy CAFE zamkną się w kwocie do 12 346,6 tys. PLN.

Na podstawie założeń projektu ustawy koszty początkowe działań monitoringowych związanych z wdrożeniem przepisów określonych projektem ustawy do poniesienia przez Inspekcję Ochrony Środowiska w Polsce oszacowano na poziomie: 11 895,6 tys. PLN (w ramach składanych wniosków na dofinansowanie ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy).

Koszty początkowe poniesione przez Ministerstwo Środowiska wyniosły 81 tys. PLN (w ramach składanych wniosków na dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej).

Natomiast docelowe koszty roczne obsługi monitoringu i oceny jakości powietrza oraz działań kontrolnych i prowadzenia postępowań administracyjnych od 2012 r. oszacowano na poziomie 5 482 tys. PLN (część z tych kosztów musiała być poniesiona już w latach 2010 i 2011).

Koszty przygotowania oceny jakości powietrza zgodnej z wymogami Dyrektywy CAFE oraz koszty bieżące monitoringu i oceny będą finansowane z budżetu państwa odpowiednio na poziomie wojewódzkim (WIOŚ) przez wojewodów oraz kraju (GIOŚ). Koszty te będą realizowane w ramach limitu zatrudnienia i środków na wynagrodzenia właściwych dysponentów części budżetowych przyznanych na dany rok. Przewiduje się, że część kosztów do poniesienia przez WIOŚ oraz GIOŚ będzie pokryta z wykorzystaniem środków Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a także Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (w szczególności w zakresie kosztów inwestycyjnych). Z uwagi na nieuwzględnienie wzmocnienia etatowego Inspekcji Ochrony Środowiska w związku z nowymi zadaniami nałożonymi przedmiotową ustawą ich wykorzystanie odbywać się będzie kosztem osłabienia realizacji dotychczasowego niezwykle napiętego systemu kontroli przestrzegania istniejącego prawa. Jednocześnie w związku z nieuwzględnieniem konieczności poniesienia dodatkowych kosztów osobowych ze środków budżetu państwa, w tym z budżetu wojewody, na zadania związane z wdrożeniem przez Inspekcję Ochrony Środowiska (Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska) monitoringu i oceny jakości powietrza pod kątem pyłu PM_{2,5} (koszty początkowe związane z opracowaniem projektów sieci monitoringu pyłu PM_{2,5} i wyboru lokalizacji stacji, utrzymania strony internetowej w zakresie jakości powietrza) Minister Środowiska zobowiązał się na obecnym etapie prac, iż pokryje koszty działań ujętych w projekcie ustawy w ramach posiadanych środków własnych.

Ministerstwo Środowiska wyda ok. 50 tys. PLN na aktualizację „Wytycznych do przygotowania programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych” oraz ok. 10 tys. PLN na funkcjonowanie systemu szkoleń dla pracowników regionalnych służb ochrony środowiska odpowiedzialnych za przygotowanie i realizację programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych. Zakłada się, iż aktualizacja tego dokumentu oraz cykl szkoleń będą dokonywane najwyżej raz na 3 lata, gdy będzie wymagała tego sytuacja (np. wejście w życie nowych regulacji UE w zakresie ochrony powietrza planowanych przez Komisję Europejską na 2013 r., w związku z przeglądem Dyrektywy CAFE oraz planowaną aktualizacją Strategii tematycznej w sprawie zanieczyszczenia powietrza). Zadania te będą finansowane w ramach złożonych do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wniosków przez wystąpienie do ministra właściwego do spraw finansów publicznych o uruchomienie środków z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 59 pn. Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Określone w ustawie wydatki budżetu państwa, będące skutkiem wejścia w życie projektowanej ustawy, zostaną sfinansowane w ramach środków finansowych pozostających w dyspozycji Ministra Środowiska.

Korzyści dla finansów publicznych płynące z zastosowania regulacji są trudne do oszacowania. Można jednak przyjąć, że osiągną one kwotę 7 754 mln PLN (dane pochodzą z raportu Regionalnego Biura WHO na Europę pt. Health risks of particulate matter from long-range transboundary air pollution) i będą dotyczyły oszczędności w sektorze zdrowia i ubezpieczeń społecznych spowodowanych ograniczeniem liczby zachorowań oraz przedwczesnych zgonów.

Z budżetu jednostek samorządu terytorialnego konieczne będzie wydatkowanie 320 tys. PLN na utworzenie 32 nowych etatów oraz, począwszy od 2013 r., corocznie 1 600 tys. PLN na utrzymanie nowych etatów na zadania w zakresie zarządzania jakością powietrza.

W związku z tym koszty bieżące do poniesienia przez jednostki samorządu terytorialnego zamkną się maksymalnie w kwocie do 11 356 tys. PLN (1 600 tys. PLN na utrzymanie nowych etatów oraz w latach 2012, 2016 i 2020 – 9 756 tys. PLN na opracowanie ok. 30 programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych w ramach składanych wniosków na dofinansowanie ze środków NFOŚiGW oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej).

Należy zauważyć, iż wysokość kosztów wynikających z konieczności opracowania programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych będzie uzależniona od wyników oceny jakości powietrza. Założono, iż początkowo, w 2012 r., konieczne będzie opracowanie programów ochrony powietrza dla ok. 30 stref w zakresie pyłu PM_{2,5}. Ze względu na fakt, iż programy ochrony powietrza określane są na okres ok. 3 – 6 lat, w latach 2013 – 2015 konieczne będzie opracowanie dodatkowo ok. 15 programów. Ponadto ustawa zakłada obowiązek aktualizacji programów ochrony powietrza po trzech latach ich obowiązywania, dlatego też w 2016 r. oraz 2020 r. zakłada się opracowanie aktualizacji ok. 30 programów ochrony powietrza.

Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Niniejsza regulacja może przyczynić się do powstania nowych miejsc pracy w wyniku zwiększonego popytu na inwestycje w dziedzinie ochrony środowiska oraz usługi doradczo-konsultingowe, przede wszystkim w zakresie usług środowiskowych dotyczących ograniczania emisji do powietrza.

Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Nowa regulacja będzie miała wpływ na konkurencyjność gospodarki, gdyż koszty do poniesienia przez podmioty realizujące działania naprawcze określone programami ochrony powietrza będą znaczne z uwagi na fakt, iż na użytkownikach środowiska ciąży obowiązek takiego eksploataowania instalacji, aby związane z nimi emisje nie powodowały pogorszenia stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagrożenia życia lub zdrowia ludzi. W przypadku występowania w danej strefie przekroczeń poziomów dopuszczalnych lub docelowych, podmioty wpływające na pogorszenie jakości powietrza i osoby fizyczne będą zobowiązane do ponoszenia kosztów przedsięwzięć organizacyjnych i inwestycyjnych niezbędnych dla ograniczenia emisji zanieczyszczeń. Niemożliwe jest precyzyjne oszacowanie kosztów tych przedsięwzięć w skali kraju ze względu na fakt, iż:

- 1) nieznana jest liczba stref, w których będą notowane przekroczenia (zostaną one zidentyfikowane w wyniku przeprowadzenia kolejnych ocen jakości powietrza),
- 2) przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu w strefach mogą mieć różne przyczyny i być spowodowane emisją z różnych źródeł, takich jak przemysł, sektor bytowo-komunalny (niezorganizowana emisja z indywidualnych źródeł

ogrzewania) czy transport. W zależności od przyczyn wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych standardów konieczne będzie podjęcie stosownych działań naprawczych ukierunkowanych na ich usunięcie. Rodzaj i zakres niezbędnych działań eliminujących przyczyny naruszenia będzie określony w programie ochrony powietrza, który zostanie opracowany dla danej strefy. Jego integralną częścią będzie harmonogram rzeczowo-finansowy. W harmonogramie tym opisane będą koszty i źródła finansowania poszczególnych działań naprawczych. Działania te są określane indywidualnie dla poszczególnych obszarów. Wpływa to na koszty samego opracowania programów ochrony powietrza, jak i koszty realizacji działań naprawczych określonych w tych programach. Koszty te dla poszczególnych stref mogą się znacznie różnić. Nie można zakładać, że NFOŚiGW sfinansuje realizację wszystkich zadań przewidzianych w programach ochrony powietrza. Niemniej NFOŚiGW będzie traktował składane wnioski o dofinansowanie działań określonych w programach ochrony powietrza priorytetowo. Część kosztów wynikających z realizacji zadań będzie musiał pokryć budżet zarządów województw. Być może część zadań dotyczących poprawy jakości powietrza będzie mogła uzyskać wsparcie z programów strukturalnych nowej perspektywy finansowej w Unii Europejskiej. Część będzie wspierana z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Można zakładać, że niektóre z zadań będą się kwalifikować do uzyskania wsparcia ze środków pozyskanych z wpływów ze sprzedaży nadwyżek uprawnień do emisji CO₂ w ramach protokołu z Kioto w tzw. GIS lub ze środków pozyskanych ze sprzedaży uprawnień do emisji CO₂ na aukcji po 2013 r.

Aby zwiększyć trafność oceny kosztów niezbędnych na opracowanie i wdrożenie programów ochrony powietrza, Ministerstwo Środowiska zebrało dane z urzędów marszałkowskich dotyczące kosztów opracowania wszystkich dotychczas wykonanych programów i kosztów ich wdrażania. Takie programy zostały wymuszone dotychczas obowiązującym prawem w zakresie jakości powietrza, tj. dyrektywą Rady 1996/62/WE w sprawie kontroli i oceny jakości powietrza (tzw. „ramową”) i czterema „dyrektywami córkami”. Dotychczas przygotowano programy dla 92 stref. Są wśród nich strefy dla przekroczeń norm pyłu zawieszonego PM₁₀ (79 stref), benzo(a)pirenu (75 stref), dwutlenku azotu (2 strefy), benzenu (4 strefy), tlenku węgla (1 strefa), niklu (1 strefa) na 170 w skali kraju oraz ozonu (6 stref) na 28 w skali kraju. Suma liczb ww. stref jest większa niż 92, bowiem w niektórych strefach jednocześnie występowały przekroczenia kilku zanieczyszczeń. Ministerstwo Środowiska zebrało ze wszystkich województw dane dotyczące łącznych kosztów opracowania programów dla 79 stref, które wyniosły $(x) = 7\,555,182$ tys. PLN. Należy wyjaśnić, że koszty

opracowania programów (x) zostały już poniesione w latach ubiegłych, w związku z czym nie będą już stanowiły obciążenia budżetu państwa. Koszty wdrażania tych programów oszacowano na kwotę (y) = 28 643 929 tys. PLN. Koszty wdrażania działań naprawczych (y), zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym do programów, zostały rozłożone na okres kilku lat, tj. do ok. 2020 r. Ponadto część z programów została opracowana i przyjęta w latach wcześniejszych, w związku z powyższym działania naprawcze tych programów są już w trakcie realizacji i nie będą już stanowiły obciążenia dla budżetu państwa.

Z dużym prawdopodobieństwem można założyć, że strefy z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pyłu PM_{2,5} obejmą 30 stref spośród wszystkich 46 stref utworzonych w kraju dla pyłu PM_{2,5}, co stanowić będzie 65 % wszystkich stref w kraju. Podana liczba 46 stref dla pyłu PM_{2,5} została ustalona wg następujących kryteriów: 12 aglomeracji powyżej 250 tys. mieszkańców, 18 obszarów ze skupiskami ludności powyżej 100 tys. mieszkańców i 16 pozostałych obszarów województw. Przyjęto, że przekroczenia dopuszczalnych wartości dla pyłu PM_{2,5} wystąpią na obszarze dwóch pierwszych typów stref, czyli w sumie 30 (12 + 18).

Aby przeliczyć koszty odpowiednio opracowania lub wdrożenia programów ochrony powietrza dla dotychczasowych stref na programy ochrony powietrza dla pyłu PM_{2,5} zastosowano wskaźnik $z = 65/50$ (65 – jest to procent stref z przekroczeniami pyłu PM_{2,5} natomiast 50 – jest to procent stref z przekroczeniami pyłu PM₁₀ i in.). W ten sposób otrzymano odpowiednio $(z) * (x) = 9\,756$ tys. PLN na opracowanie oraz $(z) * (y) = 37\,237\,106$ tys. PLN na wdrażanie. Całkowita kwota wykonania opracowań programów, jak i wdrożenia 53 działań z nich wynikających stanowi sumę wyżej wymienionych kwot, czyli ponad 37 mld PLN.

Powyższa kwota obejmuje koszty opracowania i wdrożenia programów ochrony powietrza na przestrzeni najbliższych 10 lat. Środki na te działania będą pochodzić z różnych źródeł, takich jak: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, fundusze strukturalne oraz programy operacyjne. Konieczność realizacji działań nie będzie zatem obciążała budżetu państwa. Naprawcze programy ochrony powietrza muszą być zintegrowane z innymi programami i planami zatwierdzonymi dla danego obszaru. Dlatego też działania realizowane w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, poprawy infrastruktury gospodarczej, budowlanej, transportowej oraz działania podejmowane w sektorze rolnictwa zaliczane są na konto działań naprawczych w zakresie ochrony powietrza.

Przykładem takich działań jest budowa II linii metra oraz obwodnicy miejskiej w dzielnicy Białołęka w strefie aglomeracji warszawskiej, których koszt inwestycyjny został oszacowany na kwotę ponad 5 mld PLN, a które będą zaliczane do działań naprawczych w ramach programów ochrony powietrza. Inwestycje te wynikają z poprawy funkcjonowania komunikacji miejskiej w Warszawie, a jednocześnie przyczynią się do poprawy stanu jakości powietrza na tym obszarze ze względu na ograniczenie liczby pojazdów indywidualnych, które byłyby wykorzystywane, gdyby inwestycje te nie powstały.

Warto mieć jednak na uwadze, że w przypadku zanieczyszczenia pyłem PM_{2,5} część zadań naprawczych może mieć zupełnie inny charakter niż te ujęte w dotychczasowych programach, a koszty ich realizacji mogą być nieporównywalne. Może się też zdarzyć, że niektóre działania będą identyczne dla programów PM₁₀ i PM_{2,5} oraz programów dla innych zanieczyszczeń i wtedy, aby uniknąć ich podwójnego liczenia, w przedstawionym wyżej szacunku kosztów realizacji programów takie zadania nie powinny być brane pod uwagę.

Ile i jakie strefy zostaną zidentyfikowane do opracowania programów ochrony powietrza z uwagi na przekraczanie poziomów zanieczyszczeń pyłami PM_{2,5} pokażą pomiary jakości powietrza. Jakie działania trzeba będzie zrealizować w poszczególnych strefach, ustalą specjaliści, biorąc pod uwagę charakterystykę każdej strefy i inny udział różnych źródeł w przekraczaniu norm zanieczyszczeń. Zarządy województw będą miały 2 lata na przygotowanie i przyjęcie programów. Tak więc rzeczywiste koszty wdrożenia Dyrektywy CAFE będą znane pod koniec 2012 r. Horyzont czasowy przewidziany na wdrożenie tych programów zgodnie z dyrektywą dla osiągnięcia celu poziomu docelowego pyłu PM_{2,5} sięga 2015 r., a dla celu poziomu dopuszczalnego – 2020 r.

TYTUŁ PROJEKTU:		Ustawa o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH ¹⁾:		Dyrektywa 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy.			
PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ ²⁾					
Jedn. red.	Treść przepisu UE ³⁾	Konieczność wdrożenia	Jedn. red. (*)	Treść przepisu/ów projektu (*)	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE (**)
		T / N			

Art. 1	Przedmiot Niniejsza dyrektywa ustanawia środki mające na celu: 1) zdefiniowanie i określenie celów dotyczących jakości powietrza, wyznaczonych w taki sposób, aby unikać, zapobiegać lub ograniczać szkodliwe oddziaływanie na zdrowie ludzi i środowisko jako całość; 2) ocenę jakości powietrza w państwach członkowskich na podstawie wspólnych metod i kryteriów; 3) uzyskiwanie informacji na temat jakości powietrza, pomocnych w walce z zanieczyszczeniami powietrza i uciążliwościami oraz w monitorowaniu długoterminowych trendów i poprawy stanu powietrza wynikających z realizacji środków krajowych i wspólnotowych; 4) zapewnienie, że informacja na temat jakości powietrza była udostępniana społeczeństwu; 5) utrzymanie jakości powietrza, tam gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawę w pozostałych przypadkach; 6) promowanie ścisłej współpracy pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie ograniczania zanieczyszczenia powietrza.	N	-	Przepis o charakterze informacyjnym, nie wymaga transpozycji.	
Art. 2 pkt 1	"powietrze oznacza powietrze troposferyczne na zewnątrz budynków, z wyjątkiem miejsc pracy w rozumieniu dyrektywy 89/654/EWG [20], do których mają zastosowanie przepisy dotyczące ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy i które nie są zazwyczaj publicznie dostępne;"	N	Art. 3 pkt 20	Przepis przeniesiony do ustawy z dn. 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.)	
Art. 2 pkt 2	"zanieczyszczenie oznacza każdą substancję znajdującą się w powietrzu, która wywołuje prawdopodobieństwo szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie i/lub środowisko jako całość;"	N	Art. 3 pkt 49	Przepis przeniesiony do ustawy z dn. 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.)	

Art. 2 pkt 3	"poziom oznacza stężenie zanieczyszczenia w powietrzu lub jego depozycję na powierzchniach w określonym czasie;"	N	Art. 3 pkt 28	Przepis przeniesiony do ustawy z dn. 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.)
Art. 2 pkt 4	"ocena oznacza każdą metodę stosowaną do pomiaru, obliczania, przewidywania lub oszacowania poziomów zanieczyszczeń;"	N	Art. 86	Przepis przeniesiony do ustawy z dn. 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17.12.2008 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu
Art. 2 pkt 5	"wartość dopuszczalna oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany;"	N	Art. 3 pkt 28 lit. a	Przepis przeniesiony do ustawy z dn. 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.)
Art. 2 pkt 6	"poziom krytyczny oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, po przekroczeniu którego mogą wystąpić bezpośrednie niepożądane skutki w odniesieniu do niektórych receptorów, takich jak drzewa, inne rośliny lub ekosystemy naturalne, jednak nie w odniesieniu do człowieka;"	N	Art. 86 ust. 1 pkt 4 § 1 pkt 4	Przepis przeniesiony do ustawy z dn. 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 03.03.2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu
Art. 2 pkt 7	"margines tolerancji oznacza procentowo określoną część wartości dopuszczalnej, o którą wartość ta może zostać przekroczona, zgodnie z warunkami ustanowionymi w niniejszej dyrektywie;"	T	Art. 1 pkt 2 lit. c	„6. Przez margines tolerancji rozumie się wartość, o którą przekroczenie dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu nie powoduje obowiązku sporządzenia projektu uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza, o którym mowa w art. 91 ust. 1.”

Art. 2 pkt 8	"plany ochrony powietrza oznacza plany, które wyznaczają środki w celu osiągnięcia wartości dopuszczalnych lub wartości docelowych;"	N	Art. 91	Przepis przeniesiony do ustawy z dn. 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.)
Art. 2 pkt 9	„wartość docelowa oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam gdzie to możliwe w określonym czasie;"	T	Art. 1 pkt 1 lit. c	„poziom docelowy – jest to poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych; poziom ten ustala się w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość.”
Art. 2 pkt 10	"próg alarmowy oznacza poziom substancji w powietrzu, powyżej którego istnieje zagrożenie dla zdrowia całej ludności, wynikające z krótkotrwałego narażenia na działanie zanieczyszczeń i w przypadku którego państwa członkowskie podejmują natychmiastowe działania;"	N	§ 1 pkt 4	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 03.03.2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu
Art. 2 pkt 11	„próg informowania oznacza poziom substancji w powietrzu, powyżej którego istnieje zagrożenie dla zdrowia ludzkiego wynikające z krótkotrwałego narażenia na działanie zanieczyszczeń szczególnie wrażliwych grup ludności i w przypadku którego niezbędna jest natychmiastowa i właściwa informacja;"	T	Art. 1 pkt 1 lit. d (art. 3 pkt 28a)	„poziom informowania – rozumie się przez to stężenie substancji, powyżej którego istnieje zagrożenie dla zdrowia ludzkiego wynikające z krótkotrwałego narażenia na działanie zanieczyszczeń wrażliwych grup ludności, w przypadku którego niezbędna jest natychmiastowa i właściwa informacja.”
Art. 2 pkt 12	"górną próg oszacowania oznacza poziom substancji w powietrzu, poniżej którego do oceny jakości powietrza może być stosowana kombinacja pomiarów stałych i technik modelowania lub pomiarów wskaźnikowych;"	N	§ 1 pkt 2	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17.12.2008 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu

Art. 2 pkt 13	"dolny próg oszacowania oznacza poziom substancji w powietrzu, poniżej którego do oceny jakości powietrza wystarczające jest stosowanie technik modelowania lub obiektywnego szacowania;"	N	§ 1 pkt 2	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17.12.2008 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu
Art. 2 pkt 14	"cel długoterminowy oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie — z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków — w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska;"	N	Art. 3 pkt 28 lit. c	Przepis przeniesiony do ustawy z dn. 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.)
Art. 2 pkt 15	„udział zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł naturalnych oznacza emisję zanieczyszczeń, która nie jest spowodowana bezpośrednio lub pośrednio działalnością człowieka, w tym zjawiska naturalne, takie jak wybuchy wulkanów, aktywność sejsmiczna, aktywność geotermiczna, pożary nieużytków, gwałtowne wichury, aerozole morskie lub resuspensja lub transport w powietrzu cząstek pochodzenia naturalnego, lub ich przenoszenie z regionów suchych;"	T	Art. 1 pkt 1 lit. h (Art. 3 pkt 49a)	„udział zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł naturalnych – rozumie się przez to tę część emisji zanieczyszczeń, która nie jest spowodowana bezpośrednio lub pośrednio działalnością człowieka, w tym zjawiska naturalne, takie jak wybuchy wulkanów, aktywność sejsmiczna, aktywność geotermiczna, pożary lasów i nieużytków, gwałtowne wichury, aerozole morskie, emisja wtórna lub przenoszenie w powietrzu cząstek pochodzenia naturalnego z regionów suchych.”
Art. 2 pkt 16	"strefa oznacza część terytorium państwa członkowskiego wyznaczoną przez to państwo do celów zarządzania i oceny jakości powietrza;"	T	Art. 1 pkt 4 (Art. 87 ust. 2,3)	4) w art. 87 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie: „2. Strefę stanowi: 1) aglomeracja o liczbie mieszkańców większej niż 250 tysięcy; 2) miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy; 3) pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców oraz aglomeracji. 3. Minister właściwy do spraw środowiska, biorąc pod uwagę substancje, których poziom w powietrzu podlega ocenie, określi,

				w drodze rozporządzenia, strefy, o których mowa w ust. 2, z uwzględnieniem ich nazw i kodów.”;	
Art. 2 pkt 17	"aglomeracja oznacza strefę o koncentracji ludności przekraczającej 250000 mieszkańców lub, w przypadku gdy liczba ludności wynosi 250000 lub mniej, obszar o gęstości zaludnienia na km ² ustalonej przez państwa członkowskie;"	N	Art. 87 ust. 2 pkt 1-	Przepis przeniesiony do ustawy z dn. 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.)	
Art. 2 pkt 18	"PM10 oznacza pył przechodzący przez otwór sortujący, zdefiniowany w referencyjnej metodzie poboru próbek i pomiaru PM10, EN 12341, przy 50 % granicy sprawności dla średnicy aerodynamicznej do 10 µm;"	N	Załącznik nr 1 poz. 5	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 03.03.2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu	
Art. 2 pkt 19	"PM2,5 oznacza pył przechodzący przez otwór sortujący, zdefiniowany w referencyjnej metodzie poboru próbek i pomiaru PM2,5, EN 14907, przy 50 % granicy sprawności dla średnicy aerodynamicznej do 2,5 µm;"	T	Załącznik nr 1 poz. 5	Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu	
Art. 2 pkt 20	„wskaźnik średniego narażenia oznacza średni poziom substancji w powietrzu określony na podstawie pomiarów przeprowadzonych w obszarach tła miejskiego na całym terytorium państwa członkowskiego, odzwierciedlający narażenie ludności na działanie zanieczyszczeń. Wykorzystywany jest do obliczania krajowego celu redukcji narażenia oraz pułapu stężenia ekspozycji”	T	Art. 1 pkt 1 lit. a (Art. 3 pkt 8c)	„krajowy wskaźnik średniego narażenia – rozumie się przez to średni poziom substancji w powietrzu wyznaczony na podstawie pomiarów przeprowadzonych na obszarach tła miejskiego w miastach powyżej 100 tysięcy mieszkańców i aglomeracjach na terenie całego kraju, wykorzystywany do określenia i dotrzymania krajowego celu redukcji narażenia oraz dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji;”	Celem takiego podziału jest zwiększenie efektywności działań zmierzających do osiągnięcia pułapu stężenia ekspozycji dla pyłu PM2,5 na poziomie 20 µg/m ³ (standard jakości powietrza) poprzez coroczne obliczanie wskaźników

			Art. 1 pkt 1 lit. g (Art. 3 pkt 46a)	„wskaźnik średniego narażenia dla miasta powyżej 100 tysięcy mieszkańców i aglomeracji – rozumie się przez to średni poziom substancji w powietrzu wyznaczony na podstawie pomiarów przeprowadzonych na obszarach tła miejskiego w miastach powyżej 100 tysięcy mieszkańców i aglomeracjach, wykorzystywany do dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji i dotrzymania krajowego celu redukcji narażenia;”	średniego narażenia dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców i aglomeracji. Ponadto podejście to powinno także zwiększyć możliwość osiągnięcia do roku 2020 krajowego celu redukcji narażenia.
Art. 2 pkt 21	„pułap stężenia ekspozycji” oznacza poziom określony na podstawie wskaźnika średniego narażenia w celu ograniczenia szkodliwych skutków dla zdrowia ludzkiego, który ma zostać osiągnięty przez dany czas”	T	Art. 1 pkt 1 lit. e (Art. 3 pkt 31a)	„pułap stężenia ekspozycji – rozumie się przez to poziom substancji w powietrzu wyznaczony na podstawie wartości krajowego wskaźnika średniego narażenia, w celu ograniczenia szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi, który ma być osiągnięty w określonym terminie; pułap stężenia ekspozycji jest standardem jakości powietrza;”	
Art. 2 pkt 22	„Krajowy cel redukcji narażenia” oznacza procentowe ograniczenie wskaźnika średniego narażenia ludności państwa członkowskiego na działanie ustalone dla roku odniesienia w celu ograniczenia szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, który należy osiągnąć w miarę możliwości określonym terminie.”	T	Art. 1 pkt 1 lit. a (Art. 3 pkt 8b)	„krajowy cel redukcji narażenia – rozumie się przez to procentowe zmniejszenie krajowego wskaźnika średniego narażenia dla roku odniesienia, w celu ograniczenia szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi, który ma być osiągnięty w określonym terminie.”	
Art. 2 pkt 23	„obszary tła miejskiego oznaczają miejsca na terenach miejskich, gdzie poziomy zanieczyszczeń są reprezentatywne dla narażenia ludności miejskiej na działanie zanieczyszczeń”	T	Art. 1 pkt 1 lit. b (Art. 3 pkt 10d)	„obszar tła miejskiego – rozumie się przez to obszar miasta, w którym poziomy substancji w powietrzu są reprezentatywne dla narażenia ludności zamieszkującej tereny miejskie na działanie substancji.”	

Art. 2 24	"tlenki azotu oznaczają sumę ilościowego stosunku mieszanki (ppbv) podtlenku azotu (tlenek azotu) i dwutlenku azotu, wyrażoną w jednostkach stężenia wagowego dwutlenku azotu ($\mu\text{g}/\text{m}^3$);"	N	Załącznik nr 1 poz. 2	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 03.03.2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu
Art. 2 25	"pomiarów stałych oznacza pomiary przeprowadzane w stałych punktach pomiarowych, zarówno w trybie ciągłym, jak i na zasadzie wyrwywkowych prób, w celu określenia poziomów substancji w powietrzu zgodnie z założonymi stosownymi celami dotyczącymi jakości danych;"	N	§ 3	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17.12.2008 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu
Art. 2 pkt 26	"pomiarów wskaźnikowych oznacza pomiary, dla których wymagania dotyczące jakości danych są mniej restrykcyjne w porównaniu z pomiarami stałymi;"	N	§ 11 ust. 2, 3	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17.12.2008 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu
Art. 2 pkt 27	"lotne związki organiczne (LZO) oznaczają związki organiczne pochodzące ze źródeł antropogenicznych i biogenicznych, inne niż metan, które są zdolne do produkowania utleniaczy fotochemicznych w reakcjach z tlenkami azotu przy udziale światła słonecznego;"	N	§ 5 ust. 3, Załącznik nr 2	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17.12.2008 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu
Art. 2 pkt 28	"prekursory ozonu oznaczają substancje mające udział w tworzeniu ozonu w warstwie przyziemnej, z których niektóre są wymienione w załączniku X."	N	Załącznik nr 2	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17.12.2008 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu
Art. 3	Zakres obowiązków Państwa członkowskie wyznaczają na odpowiednich szczeblach właściwe organy i podmioty odpowiedzialne za: a) ocenę jakości powietrza; b) akceptację systemów pomiarowych (metod, sprzętu, sieci i laboratoriów); c) zapewnienie właściwości pomiarów; d) analizę metod oceny; e) koordynację na swoim terytorium wspólnotowych programów zapewniania jakości, opracowanych przez Komisję;	T	Art. 1 pkt 10 (art. 92a ust. 1-8)	„1. W przypadku wystąpienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ryzyka przekroczeń poziomów dopuszczalnych albo przekroczeń poziomów docelowych lub dopuszczalnych, powiększonych o margines tolerancji, lub poziomów alarmowych oraz celów długoterminowych, spowodowanych przeniesieniem zanieczyszczeń z terytorium innego państwa, minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, za pośrednictwem zarządu województwa

	f) współpracę z innymi państwami członkowskimi oraz Komisją. W razie konieczności właściwe podmioty i organy stosują się do załącznika I sekcja C.			właściwego dla obszaru, na którym stwierdzono ryzyko tych przekroczeń lub przekroczenia, prowadzi konsultacje z właściwym organem tego państwa w celu analizy możliwości wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka przekroczeń oraz skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń. 2. W przypadku uzyskania od innego państwa informacji o wystąpieniu ryzyka przekroczeń poziomów dopuszczalnych albo przekroczeń poziomów docelowych lub dopuszczalnych, powiększonych o margines tolerancji, lub poziomów alarmowych oraz celów długoterminowych, spowodowanych przenoszeniem zanieczyszczeń z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, konsultacje z właściwym organem innego państwa prowadzi zarząd województwa właściwy dla obszaru, co do którego istnieje podejrzenie przenoszenia zanieczyszczeń. 3. Zarząd województwa niezwłocznie informuje ministra właściwego do spraw środowiska o wynikach konsultacji, o których mowa w ust. 1 i 2. 4. W przypadku konieczności podjęcia działań stwierdzonych po konsultacjach, o których mowa w ust. 1 i 2, na wniosek innego państwa, minister właściwy do spraw środowiska, podejmuje współpracę za pośrednictwem zarządu województwa właściwego dla danego obszaru, mając na celu przygotowanie i realizację wspólnych programów ochrony powietrza lub planów działań krótkoterminowych, obejmujących	

			strefy terytorium innego państwa. 5. Minister właściwy do spraw środowiska może podjąć współpracę z innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz Komisją Europejską w zakresie koordynacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wspólnych programów ochrony powietrza lub planów działań krótkoterminowych, jeżeli uzna to za celowe ze względu na wagę lub zawłość sprawy w zakresie, o którym mowa w ust. 6. 6. Minister właściwy do spraw środowiska, podejmuje współpracę, za pośrednictwem zarządu województwa właściwego dla obszaru, na którym stwierdzono ryzyko przekroczeń, z innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz Komisją Europejską w zakresie koordynacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wspólnych programów ochrony powietrza lub planów działań krótkoterminowych w tym wymiany informacji o ewentualnych źródłach przekroczeń substancji w powietrzu oraz przykładowych działaniach mających na celu ograniczenie tych przekroczeń. 7. Główny Inspektor Ochrony Środowiska, podejmuje współpracę, za pośrednictwem wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska właściwego dla obszaru, na którym stwierdzono ryzyko przekroczeń, z organem właściwym w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej oraz Komisją Europejską w zakresie oceny i zapewnienia pomiarów jakości powietrza. 8. Główny Inspektor Ochrony Środowiska	

				może podjąć współpracę z innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz Komisją Europejską w zakresie wymiany informacji o wykonywaniu oceny i zapewnieniu pomiarów jakości powietrza, jeżeli uzna to za celowe ze względu na wagę lub zawilóść sprawy.”	
Art. 4	Wyznaczenie stref i aglomeracji Państwa członkowskie wyznaczają strefy i aglomeracje na całym swoim terytorium. Ocena jakości powietrza i zarządzanie jakością powietrza prowadzi się we wszystkich strefach i aglomeracjach.	T	Art. 1 pkt 4 (Art. 87 ust. 2, 3)	„4) w art. 87 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie: 2. Strefę stanowi: 1) aglomeracja o liczbie mieszkańców większej niż 250 tysięcy; 2) miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy; 3) pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców oraz aglomeracji. 3. Minister właściwy do spraw środowiska, biorąc pod uwagę substancje, których poziom w powietrzu podlega ocenie, określi, w drodze rozporządzenia, strefy, o których mowa w ust. 2, z uwzględnieniem ich nazw i kodów.”;	
Art. 5 ust. 1 i 2	System oceny 1. W odniesieniu do dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i tlenków azotu, pyłu zawieszonego (PM10 i PM2,5), ołowiu, benzenu i tlenku węgla zastosowanie mają górny i dolny próg oszacowania określone w załączniku II sekcja A. Każda strefa i aglomeracja podlegają klasyfikacji w zależności od progów oszacowania. 2. Klasyfikacja, o której mowa w ust. 1, podlega przeglądowi co najmniej raz na pięć lat, zgodnie z procedurą określoną w załączniku II sekcja B. Klasyfikacja podlega jednak częstszym przeglądom w przypadku wystąpienia znacznych zmian w	T		Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu	

	działalności istotnej dla stężenia w powietrzu dwutlenku siarki, dwutlenku azotu lub, w stosownych przypadkach, tlenków azotu, pyłu zawieszonego (PM10, PM2,5), ołowiu, benzenu lub tlenku węgla.				
Art. 6 ust. 1-4	Kryteria systemu oceny 1. Państwa członkowskie przeprowadzają we wszystkich strefach i aglomeracjach ocenę jakości powietrza w zakresie zanieczyszczeń, o których mowa w art. 5, zgodnie z kryteriami ustalonymi w ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu i zgodnie z kryteriami ustalonymi w załączniku III. 2. We wszystkich strefach i aglomeracjach gdzie poziom zanieczyszczeń, o których mowa w ust. 1, przekracza górny próg oszacowania ustalony dla tych zanieczyszczeń do oceny jakości powietrza stosuje się pomiary stałe. W celu zapewnienia odpowiedniej informacji na temat przestrzennego rozkładu jakości powietrza pomiary stałe mogą zostać uzupełnione technikami modelowania lub pomiarami wskaźnikowymi. 3. We wszystkich strefach i aglomeracjach gdzie poziom zanieczyszczeń, o których mowa w ust. 1, jest niższy od górnego progu oszacowania ustalonego dla tych zanieczyszczeń do oceny jakości powietrza można stosować kombinację pomiarów stałych i technik modelowania lub pomiarów wskaźnikowych. 4. We wszystkich strefach i aglomeracjach gdzie poziom zanieczyszczeń, o których mowa w ust. 1, jest niższy od dolnego progu oszacowania ustalonego dla tych zanieczyszczeń do oceny jakości powietrza wystarcza stosowanie technik modelowania lub obiektywnego szacowania.	N		Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrza	

Art. 6 ust. 5	5. Poza ocenami, o których mowa w ust. 2, 3 i 4, się na terenach tła pozamiejskiego oddalonych od istotnych źródeł zanieczyszczeń przeprowadza się pomiary w celu uzyskania średnich rocznych informacji, co najmniej na temat całkowitego stężenia wagowego i składu chemicznego drobnego pyłu zawieszonego (PM_{2,5}); pomiary te prowadzone są zgodnie z następującymi kryteriami: a) na każde 100000 km² przypada jeden punkt pomiarowy; b) każde państwo członkowskie zakłada co najmniej jedną stację pomiarową lub, w celu uzyskania koniecznego rozmieszczenia przestrzennego, może założyć, w porozumieniu z sąsiadującymi państwami członkowskimi, jedną lub więcej wspólnych stacji pomiarowych, obejmujących sąsiednie strefy graniczących państw członkowskich; c) w stosownych przypadkach system monitorowania powinien być skoordynowany ze strategią monitorowania oraz programem pomiarów w ramach wspólnego programu monitoringu i oceny przenoszenia zanieczyszczeń powietrza na dalekie odległości w Europie (EMEP); d) załącznik I sekcja A i C ma zastosowanie w odniesieniu do jakości danych pomiarowych stężenia wagowego pyłu zawieszonego, a załącznik IV ma zastosowanie w całości. Państwa członkowskie informują Komisję o metodach pomiarowych stosowanych do pomiaru składu chemicznego drobnego pyłu zawieszonego (PM_{2,5}).	T	Art. 1 pkt 6 lit. b (art. 90 ust. 5 pkt 3)	„3) zakres pomiarów wspomagających ocenę jakości powietrza, w szczególności zakres prowadzenia analiz składu chemicznego pyłu.”; Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu	
Art. 7	Punkty pomiarowe 1. Rozmieszczenie punktów pomiarowych, w których mierzy się stężenie dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i tlenków azotu, drobnego pyłu	T		Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu	

zawieszono (PM10 i PM2,5), ołowiu, benzenu i tlenku węgla w powietrzu ustala się w oparciu o kryteria wymienione w załączniku III. 2. W strefie lub aglomeracji, gdzie do oceny jakości powietrza jedynym źródłem informacji są pomiary stałe, liczba punktów pomiarowych dla każdego istotnego zanieczyszczenia nie jest mniejsza niż minimalna liczba punktów pomiarowych określona w załączniku V sekcja A. 3. Jednak w odniesieniu do stref i aglomeracji, w których informacje pochodzące ze stałych pomiarów są uzupełniane informacjami z modelowania lub pomiarów wskaźnikowych, całkowita liczba punktów pomiarowych określona w załączniku V sekcja A może zostać zmniejszona maksymalnie o 50 %, pod warunkiem że zostaną spełnione następujące kryteria: a) metody uzupełniające dostarczają danych wystarczających do oceny jakości powietrza w odniesieniu do wartości dopuszczalnych lub progów alarmowych, jak również zapewnią właściwą informację dla społeczeństwa; b) liczba punktów, które mają zostać założone oraz przestrzenne rozmieszczenie punktów stosujących inne metody są wystarczające do ustalenia stężenia istotnych zanieczyszczeń zgodnie z celami dotyczącymi jakości danych określonymi w załączniku I sekcja A i oraz umożliwiają uzyskanie wyników oceny, które spełniają kryteria określone w załączniku I sekcja B. Przy ocenie jakości powietrza w odniesieniu do wartości dopuszczalnych uwzględnia się wyniki modelowania lub pomiarów wskaźnikowych. 4. Stosowanie w państwach członkowskich kryteriów wyboru punktów poboru próbek jest				

	monitorowane przez Komisję w celu ułatwienia zharmonizowanego stosowania tych kryteriów w całej Unii Europejskiej.				
Art. 8 ust. 1-2	Referencyjne metody pomiarowe 1. Państwa członkowskie stosują referencyjne metody pomiarowe i kryteria określone w załączniku VI sekcja A i C. 2. Pozostałe metody pomiarowe mogą być stosowane po spełnieniu warunków, o których mowa w załączniku VI sekcja B.	N	§ 12	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu	
Art. 9 ust. 1-2	Kryteria oceny 1. W przypadku gdy w danej strefie lub aglomeracji w okresie poprzednich pięciu lat prowadzenia pomiarów stężenie ozonu przekroczyło cele długoterminowe określone w załączniku VII sekcja C, wprowadza się pomiary stałe. 2. W przypadku gdy dostępne dane obejmują okres krótszy niż pięć lat, państwa członkowskie, w celu stwierdzenia, czy w ciągu poprzednich pięciu lat przekroczone zostały cele długoterminowe, o których mowa w ust. 1, mogą połączyć wyniki z krótkoterminowych kampanii pomiarowych, przeprowadzonych tam, gdzie istnieje prawdopodobieństwo, że poziomy zanieczyszczeń są najwyższe, z wynikami uzyskanymi z inwentaryzacji emisji i modelowania.	N	§ 1 ust. 1	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu	
Art. 10	Punkty pomiarowe 1. Rozmieszczenie punktów pomiarowych, w których mierzy się stężenie ozonu ustala się przy użyciu kryteriów podanych w załączniku VIII. 2. Liczba punktów pomiarowych, w których mierzy się stężenie ozonu w każdej strefie lub aglomeracji, dla których pomiar jest jedynym źródłem informacji, na podstawie, której dokonuje się oceny jakości powietrza, odpowiada minimalnej liczbie	T		Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu	

punktów pomiarowych określonej w załączniku IX sekcja A. 3. W odniesieniu do stref i aglomeracji, dla których informacje pochodzące z pomiarów prowadzonych w stałych punktach pomiarowych są uzupełniane informacjami z modelowania lub pomiarów wskaźnikowych, liczba punktów pomiarowych określona w załączniku IX sekcja A, może zostać zmniejszona, o ile spełnione są następujące warunki: a) metody uzupełniające zapewniają informacje umożliwiające ocenę jakości powietrza w odniesieniu do wartości docelowych, celów długoterminowych, progów informowania i progów alarmowych; b) liczba punktów pomiarowych, które mają zostać założone, oraz przestrzenne rozmieszczenie punktów stosujących inne metody są wystarczające do ustalenia stężenia ozonu zgodnie z celami dotyczącymi jakości danych określonymi w załączniku I sekcja A i umożliwiają uzyskanie wyników oceny, które spełniają kryteria określone w załączniku I sekcja B; c) liczba punktów pomiarowych w każdej strefie i w każdej aglomeracji równa się przynajmniej jednemu punktowi pomiarowemu na dwa miliony mieszkańców lub jednemu punktowi pomiarowemu na 50000 km² w zależności od tego, który z powyższych warunków wymaga większej liczby punktów pomiarowych, jednak na każdą strefę lub aglomerację musi przypadać przynajmniej jeden punkt pomiarowy; d) dwutlenek azotu jest mierzony we wszystkich pozostałych punktach pomiarowych z wyjątkiem stacji monitoringu tła pozamiejskiego, o których				

	mowa w załączniku VIII sekcja A. Przy ocenie jakości powietrza w odniesieniu do wartości docelowych uwzględnia się wyniki modelowania lub pomiarów wskaźnikowych. 4. Pomiarów dwutlenku azotu dokonuje się, w co najmniej 50 % punktów pomiarowych ozonu wymaganych na podstawie załącznika IX sekcja A. Pomiary te mają charakter ciągły, z wyjątkiem stacji tła pozamiejskiego, o których mowa w załączniku VIII sekcja A, gdzie mogą zostać wykorzystane inne metody pomiarowe. 5. W strefach i aglomeracjach, w których w okresie poprzednich pięciu lat prowadzenia pomiarów stężenie było niższe od ustalonego w celach długoterminowych, liczba punktów pomiarowych do pomiarów stałych ustalana jest zgodnie z załącznikiem IX sekcja B. 6. Każde państwo członkowskie zakłada, na swoim terytorium przynajmniej jedną stację pomiarową dostarczającą danych na temat stężenia prekursorów ozonu podanych w załączniku X. Każde państwo członkowskie wybiera liczbę i lokalizację stacji, w których dokonywane będą pomiary prekursorów ozonu, z uwzględnieniem celów i metod podanych w załączniku X.				
Art. 11	Referencyjne metody pomiarowe 1. Państwa członkowskie stosują referencyjne metody pomiaru ozonu, określone w załączniku VI sekcja A pkt 8. Pozostałe metody pomiarowe mogą być stosowane po spełnieniu warunków, o których mowa w załączniku VI sekcja B. 2. Każde państwo członkowskie informuje Komisję o stosowanych przez siebie metodach pomiarów i analizy LZO wymienionych w załączniku X.	T		Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu	

Art. 12	Wymogi dotyczące przypadków, gdy poziomy zanieczyszczenia są niższe od wartości dopuszczalnych. W strefach i aglomeracjach, gdzie poziomy dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, pyłu zawieszonego (PM10, PM2,5), ołowiu, benzenu i tlenku węgla w powietrzu są niższe niż odpowiednie wartości dopuszczalne, określone w załącznikach XI i XIV, państwa członkowskie utrzymują poziomy tych zanieczyszczeń poniżej wartości dopuszczalnych oraz próbują utrzymać najlepszą jakość powietrza zgodną ze zrównoważonym rozwojem.	N	Art. 85 pkt 1	Przepis przeniesiony do ustawy z dn. 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.)	
Art. 13	Wartości dopuszczalne i progi alarmowe dla ochrony zdrowia ludzkiego 1. Państwa członkowskie gwarantują, że na całym obszarze ich stref i aglomeracji poziom dwutlenku siarki, pyłu zawieszonego PM10, ołowiu i tlenku węgla w powietrzu nie przekracza wartości dopuszczalnych określonych w załączniku XI. W odniesieniu do dwutlenku azotu i benzenu określone w załączniku XI wartości dopuszczalne nie mogą być przekroczone po upływie terminów podanych w tym załączniku. Zgodność z tymi wymogami oceniana jest zgodnie z załącznikiem III. Marginesy tolerancji podane w załączniku XI stosuje się zgodnie z art. 22 ust. 3 i z art. 23 ust. 1. 2. Progi alarmowe odnoszące się do stężenia dwutlenku siarki i dwutlenku azotu w powietrzu odpowiadają wartościom określonym w załączniku XII sekcja A.	T	Art. 1 pkt 2 lit. b (art. 86 ust. 2 pkt 3)	„W ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) zróżnicowane poziomy, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3 i 4a, ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin;” Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu	
Art. 14 ust. 1	Poziomy krytyczne 1. Państwa członkowskie zapewniają zgodność z poziomami krytycznymi określonymi w załączniku	N	§ 3	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu	

	XIII ocenianymi zgodnie z załącznikiem III sekcja A.				
Art. 14 ust. 2	2. W przypadku gdy pomiary stałe są jedynym źródłem informacji do oceny jakości powietrza, ilość punktów pomiarowych nie może być mniejsza niż minimalna liczba określona w załączniku V sekcja C. W przypadku gdy informacje te uzupełnione są pomiarami wskaźnikowymi lub modelowaniem, minimalna liczba punktów pomiarowych może być zmniejszona o nie więcej niż 50 %, pod warunkiem że ocenę stężenia odpowiednich zanieczyszczeń można określić zgodnie z celami w zakresie jakości danych określonymi w załączniku I sekcja A.	T		Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu	
Art. 15 ust. 1	Państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki, które nie pociągają za sobą niewspółmiernych kosztów, w celu zmniejszenia narażenia na działanie PM _{2,5} , aby zapewnić osiągnięcie krajowego celu redukcji narażenia na działanie określonego w załączniku XIV sekcja B w roku określonym w tym załączniku.	T	Art. 1 pkt 3 (art. 86c)	„Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, krajowy cel redukcji narażenia w oparciu o wartości krajowego wskaźnika średniego narażenia kierując się koniecznością ograniczenia szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi.”	
			Art. 1 pkt 7 lit. g (art. 91 ust. 9d)	„9d. W przypadku określenia krajowego celu redukcji narażenia, zarząd województwa jest obowiązany opracować projekt aktualizacji programu ochrony powietrza określając dodatkowe działania mające na celu osiągnięcie krajowego celu redukcji narażenia.”	
			Art. 1 pkt 8 (art. 91d)	„91 d. W przypadku przekroczenia pułapu stężenia ekspozycji, osiągnięcie krajowego celu redukcji narażenia powinno być jednym z celów wojewódzkich programów ochrony środowiska, do których, przy ich najbliższej aktualizacji, wprowadza się dodatkowe działania w obszarze ochrony powietrza.”	

Art. 15 ust. 2	2. Państwa członkowskie gwarantują, że wskaźnik średniego narażenia na działanie na rok 2015, ustalony zgodnie z załącznikiem XIV sekcja A, nie przekroczy pułapu stężenia ekspozycji określonego w sekcji C tego załącznika.	T	Art. 1 pkt 2 lit. a (art. 86 ust. 1 pkt 4b)	„W art. 86: a) w ust. 1: - po pkt 4 dodaje się pkt 4a i 4b w brzmieniu: 4a) poziomy informowania dla niektórych substancji w powietrzu; 4b) pułap stężenia ekspozycji;”, - uchyla się pkt 8.”.	
			Art. 1 pkt 3 (Art. 86a)	„Art. 86a. 1. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, kierując się potrzebą dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji oraz określenia i dotrzymania krajowego celu redukcji narażenia, określi, w drodze rozporządzenia: 1) sposób obliczania wartości wskaźnika średniego narażenia dla miasta powyżej 100 tysięcy mieszkańców i aglomeracji; 2) sposób obliczania wartości krajowego wskaźnika średniego narażenia; 3) sposób oceny dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji.”.	
			Art. 1 pkt 7 lit. a (art. 91 ust. 1)	„1. Dla stref, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1, zarząd województwa, w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, o których mowa w art. 89 ust. 1, opracowuje i przedstawia do zaopiniowania właściwym wójtom (burmistrzom, prezydentom miast) i starostom projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia	

				ekspozycji.”	
Art. 15 ust. 3 i 4	3. Wskaźnik średniego narażenia dla PM_{2,5} ocenia się zgodnie z załącznikiem XIV sekcja A. 4. Każde państwo członkowskie, zgodnie z załącznikiem III dba o to, by rozmieszczenie i liczba punktów pomiarowych służących określeniu wskaźnika średniego narażenia na działanie PM_{2,5} prawidłowo odzwierciedlały narażenie całej ludności na jego działanie. Liczba punktów pomiarowych nie jest mniejsza niż określona w załączniku V sekcja B.	T	Art. 1 pkt 3 (art. 86a – 86c)	„Art. 86a. 1. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, kierując się potrzebą dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji oraz określenia i dotrzymania krajowego celu redukcji narażenia, określi, w drodze rozporządzenia: 1) sposób obliczania wartości wskaźnika średniego narażenia dla miasta powyżej 100 tysięcy mieszkańców i aglomeracji; 2) sposób obliczania wartości krajowego wskaźnika średniego narażenia; 3) sposób oceny dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji. 2. Główny Inspektor Ochrony Środowiska w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku, za rok poprzedni oblicza wartość wskaźnika średniego narażenia dla każdego miasta powyżej 100 tysięcy mieszkańców i aglomeracji dla każdego takiego miasta i aglomeracji oraz wartość krajowego wskaźnika średniego narażenia. 3. Główny Inspektor Ochrony Środowiska niezwłocznie przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska informację o wartości wskaźników o których mowa w ust. 2. Art. 86b. Minister właściwy do spraw środowiska, w drodze obwieszczenia, w terminie do dnia 30 września każdego roku, począwszy od roku 2013, określi miasta powyżej 100 tysięcy mieszkańców i aglomeracje, w których: 1) wartość wskaźnika średniego narażenia	

				dla miasta powyżej 100 tysięcy mieszkańców i aglomeracji przekracza wartość pułapu stężenia ekspozycji; 2) wartość wskaźnika średniego narażenia dla miasta powyżej 100 tysięcy mieszkańców i aglomeracji nie przekracza wartości pułapu stężenia ekspozycji. Art. 86c. 1. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, krajowy cel redukcji narażenia w oparciu o wartości krajowego wskaźnika średniego narażenia kierując się koniecznością ograniczenia szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi.”	
Art. 16 ust. 1-3	Wartość docelowa i wartość dopuszczalna PM2,5 dla ochrony zdrowia ludzkiego 1. Państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki, które nie pociągają za sobą niewspółmiernych kosztów, w celu zapewnienia, że po terminie określonym w załączniku XIV sekcja C, stężenie PM2,5 w powietrzu nie przekroczy wartości docelowej określonej w tym załączniku. 2. Państwa członkowskie zapewniają, że po terminie określonym w załączniku XIV sekcja D, stężenie PM2,5 w powietrzu na obszarze ich stref i aglomeracji nie przekroczy wartości dopuszczalnej określonej w tym załączniku. Zgodność z tym wymogiem oceniana jest zgodnie z załącznikiem III. 3. Margines tolerancji określony w załączniku XIV sekcja D stosuje się zgodnie z art. 23 ust. 1.	T		Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu	
Art. 17	Wymogi dotyczące stref i aglomeracji, w których stężenie ozonu przekracza wartości docelowe i cele długoterminowe 1. Państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki, które nie pociągają za sobą	N	§ 1 ust. 1 pkt 2 lit. a	Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza	

niewspółmiernych kosztów, w celu zapewnienia osiągnięcia wartości docelowych i celów długoterminowych. 2. Dla obszarów i aglomeracji, w których wartości docelowe zostały przekroczone, państwa członkowskie zapewniają, wdrożenie programu przygotowanego na podstawie art. 6 dyrektywy 2001/81/WE oraz, jeżeli jest to właściwe, przyjmowany jest plan w zakresie jakości powietrza, w celu osiągnięcia wartości docelowych, z wyjątkiem przypadków, gdy ich osiągnięcie nie jest możliwe za pomocą środków niepowodujących nieproporcjonalnych kosztów, począwszy od terminu określonego w załączniku VII sekcja B do niniejszej dyrektywy. 3. Dla stref i aglomeracji, w których poziomy ozonu w powietrzu są wyższe niż cele długoterminowe, ale niższe lub równe wartościom docelowym, państwa członkowskie przygotowują i wdrażają efektywne pod względem kosztów środki służące osiągnięciu celów długoterminowych. Podjęte środki są przynajmniej spójne ze wszystkimi planami lub programami w zakresie jakości powietrza określonymi w ust. 2.				

Art. 18	Wymogi dotyczące stref i aglomeracji, w których stężenie ozonu spełnia cele długoterminowe Dla stref i aglomeracji, w których poziom ozonu spełnia cele długoterminowe, państwa członkowskie — w zakresie, w jakim pozwalają na to czynniki, takie jak transgraniczny charakter zanieczyszczenia ozonem i warunki meteorologiczne — zachowują poziomy ozonu poniżej celów długoterminowych oraz utrzymują poprzez odpowiednie środki najlepszą jakość powietrza zgodną zarówno ze zrównoważonym rozwojem, jak i wysokim poziomem ochrony środowiska oraz ochrony zdrowia ludzkiego.	N	Art. 85	Przepis przeniesiony do ustawy z dn. 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.)	

Art. 19	Środki wymagane w przypadku przekroczenia progów informowania lub progów alarmowych W przypadku przekroczenia progu informowania lub któregośkolwiek z progów alarmowych, określonych w załączniku XII, państwa członkowskie podejmują odpowiednie kroki w celu informowania społeczeństwa za pośrednictwem radia, telewizji, prasy lub Internetu. Państwa członkowskie przekazują Komisji wstępne informacje dotyczące zarejestrowanych poziomów i okresów, w których próg alarmowy lub próg informowania został przekroczony.	T	Art. 1 pkt 2 lit. a (art. 86 ust. 1 pkt 4a)	„86 ust. 1 pkt 4a) poziomy informowania dla niektórych substancji w powietrzu;”	

			Art. 1 pkt 9 (art. 92)	„92 ust. 1. W przypadku ryzyka wystąpienia w danej strefie przekroczenia poziomu docelowego lub dopuszczalnego substancji w powietrzu, zarząd województwa, w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania informacji o tym ryzyku od wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, opracowuje i przedstawia do zaopiniowania właściwym wójtom (burmistrzom, prezydentom miast) i starostom, projekt uchwały w sprawie planu działań krótkoterminowych, w którym ustala się działania mające na celu: 1) zmniejszenie ryzyka wystąpienia takich przekroczeń; 2) ograniczenie skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń.; b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a - 1c w brzmieniu: 1a. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) i starosta są obowiązani do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały w sprawie planu działań krótkoterminowych, o którym mowa w ust. 1. 1b. Niewydanie opinii w terminie, o którym mowa w ust. 2, oznacza akceptację projektu uchwały w sprawie planu działań krótkoterminowych. 1c. Sejmik województwa w terminie 15 miesięcy od dnia otrzymania informacji o tym ryzyku od wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska określa w drodze uchwały, plan działań krótkoterminowych, o którym mowa w ust. 1. 1d. W przypadku ryzyka wystąpienia	

			przekroczenia poziomu docelowego lub dopuszczalnego substancji w powietrzu w danej strefie wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego, o którym mowa w art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm.³⁾), informuje właściwe organy o konieczności podjęcia działań określonych planem działań krótkoterminowych.”, c) uchyla się ust. 3.;	

			Art. 1 pkt 12 (art. 93 ust. 1)	„1. Wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego, o którym mowa w art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, niezwłocznie powiadamia społeczeństwo oraz podmioty, o których mowa w art. 92 ust. 2, o ryzyku wystąpienia przekroczeń alarmowych lub dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu oraz o wystąpieniu przekroczeń alarmowych, dopuszczalnych lub docelowych poziomów substancji.”;	
			Art. 1 pkt 13 (art. 94 ust. 1b-1c)	„1b. W przypadku ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu docelowego lub dopuszczalnego substancji w powietrzu w danej strefie wojewódzki inspektor ochrony środowiska powiadamia o tym właściwy zarząd województwa. 1c. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska powiadamia wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego o przekroczeniu poziomów zobowiązujących do pojęcia działań określonych w planach działań krótkoterminowych.”	
			Art. 4	W ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm.³⁾) w art. 5 w ust. 2 w pkt 1 dodaje się lit. d w brzmieniu: „d) zadania określone planami działań krótkoterminowych, o których mowa w art. 92 ustawy – Prawo ochrony środowiska;”.	

Art. 20 ust. 1 i 2	Udział zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł naturalnych 1. Państwa członkowskie przesyłają Komisji za dany rok wykazy stref lub aglomeracji, w których przekroczenie wartości dopuszczalnych dla danego zanieczyszczenia związane jest z udziałem zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł naturalnych. Państwa członkowskie przedstawiają informacje na temat stężeń i źródeł pochodzenia, a także dokumentację potwierdzającą związek zaistniałych przekroczeń ze źródłami naturalnymi. 2. W przypadku gdy Komisja zostanie poinformowana o przekroczeniu, które można przypisać źródłom naturalnym zgodnie z ust. 1, do celów niniejszej dyrektywy przekroczenie to nie jest uznawane za przekroczenie.	T	Art. 1 pkt 3 (art. 86d)	„86d. Minister właściwy do spraw środowiska kierując się potrzebą ujednolicenia zasad dokonywania oceny jakości powietrza oraz uwzględnienia w tych ocenach udziału zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł naturalnych i piaskowania dróg w okresie zimowym, może określić, w drodze rozporządzenia, sposób określenia udziału zanieczyszczeń pochodzących z tych źródeł w stężeniach zanieczyszczeń w powietrzu.”;	
			Art. 1 pkt 5 (art. 89 ust. 1b)	„89 ust. 1b. W przypadku udokumentowania wpływu zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł naturalnych lub solenia i piaskowania dróg w okresie zimowym na poziom substancji w powietrzu, wojewódzki inspektor ochrony środowiska może, kierując się stopniem wpływu zanieczyszczeń pochodzących z tych źródeł na przekroczenia poziomów dopuszczalnych, uwzględnić w ocenie poziomów substancji w powietrzu wpływ tych zanieczyszczeń.”.	
Art. 20 ust. 3	3. Komisja publikuje do dnia 11 czerwca 2010 r. wytyczne dotyczące wykazania, iż przekroczenia są wynikiem wpływu źródeł naturalnych oraz procedury ich nieuwzględnienia.	N	-	Przepis o charakterze informacyjnym, nie wymaga transpozycji.	
Art. 21 ust. 1-5	Przekroczenia związane z posypywaniem dróg piaskiem lub solą w okresie zimowym 1. Państwa członkowskie mogą wyznaczyć strefy lub aglomeracje, w których wartości dopuszczalne dla PM10 są przekroczone w powietrzu, w wyniku resuspensji cząstek w następstwie posypywania dróg piaskiem lub solą w okresie zimowym. 2. Państwa członkowskie przekazują Komisji	T	Art. 1 pkt 3 (art. 86d)	„86d. Minister właściwy do spraw środowiska kierując się potrzebą ujednolicenia zasad dokonywania oceny jakości powietrza oraz uwzględnienia w tych ocenach udziału zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł naturalnych lub solenia i piaskowania dróg w okresie zimowym, może określić, w drodze	

	wykazy wszystkich tego typu stref i aglomeracji wraz z informacjami na temat występujących tam stężeń i źródeł pyłu zawieszonego PM10. 3. Informując Komisję zgodnie z art. 27, państwa członkowskie przedstawiają niezbędne dowody wykazujące, że wszelkie przekroczenia stężeń spowodowane są wystąpieniem zjawiska resuspensji cząstek oraz że zostały podjęte niezbędne środki w celu obniżenia tych stężeń. 4. Bez uszczerbku dla przepisów art. 20, dla stref i aglomeracji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, państwa członkowskie muszą opracować plan w zakresie jakości powietrza, o którym mowa w art. 23, wyłącznie w przypadku gdy przekroczenie dopuszczalnych stężeń jest spowodowane źródłami PM10 innymi niż posypywanie dróg piaskiem lub solą w okresie zimowym. 5. Komisja publikuje do dnia 11 czerwca 2010 r. wytyczne dotyczące określenia udziału zanieczyszczeń pochodzących z resuspensji cząstek w następstwie posypywania dróg piaskiem lub solą w okresie zimowym.			rozporządzenia, sposób określania udziału zanieczyszczeń pochodzących z tych źródeł w stężeniach zanieczyszczeń w powietrzu.” Art. 1 pkt 5 (art. 89 ust. 1b) „89 ust. 1b. W przypadku udokumentowania wpływu zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł naturalnych lub solenia i piaskowania dróg w okresie zimowym na poziom substancji w powietrzu, wojewódzki inspektor ochrony środowiska może, kierując się stopniem wpływu zanieczyszczeń pochodzących z tych źródeł na przekroczenia poziomów dopuszczalnych, uwzględnić w ocenie poziomów substancji w powietrzu wpływ tych zanieczyszczeń.”	
Art. 22 ust.1	Odroczenie terminów realizacji i wyłączenie z obowiązku stosowania określonych wartości dopuszczalnych 1. W przypadku gdy w określonej strefie lub aglomeracji zgodność z wartościami dopuszczalnymi dla dwutlenku azotu lub benzenu nie może być osiągnięta w terminach określonych w załączniku XI, państwa członkowskie mogą odroczyć ustalone terminy maksymalnie o pięć lat w odniesieniu do danej strefy lub aglomeracji, pod	T	Art. 1 pkt 8 (art. 91b-91d)	„91b. 1. W przypadku występowania na obszarze województwa stref, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1, możliwe jest złożenie powiadomienia o zamiarze odroczenia do dnia 1 stycznia 2015 r. terminów osiągnięcia poziomów dopuszczalnych w przypadku dwutlenku azotu i benzenu, pod warunkiem, że uchwalony został program ochrony powietrza z uwzględnieniem szczegółowych	

	warunkiem że opracowany został plan w zakresie jakości powietrza zgodnie z art. 23 dla strefy lub aglomeracji, której dotyczyć ma odroczenie terminu. Plan ochrony powietrza powinien być uzupełniony informacjami określonymi w załączniku XV sekcja B odnoszącymi się do tych zanieczyszczeń i wykazywać, w jaki sposób przed upływem odroczonego terminu zostanie osiągnięta zgodność w zakresie wartości dopuszczalnych.			wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 91 ust. 10. 2. Powiadomienie wraz z programem ochrony powietrza dla danej strefy zarząd województwa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska. 3. Minister właściwy do spraw środowiska przekazuje powiadomienie Komisji Europejskiej za pośrednictwem Stałego Przedstawicielstwa Rządu Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej. 4. Odroczenie, o którym mowa w ust. 1, jest możliwe po wydaniu decyzji przez Komisję Europejską.”.	
Art. 22 ust. 2-4	2. W przypadku gdy w określonej strefie lub aglomeracji zgodność z wartościami dopuszczalnymi dla PM10 określonymi w załączniku XI nie może być osiągnięta ze względu na szczególne lokalne warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń, niekorzystne warunki klimatyczne lub transgraniczny charakter zanieczyszczenia, państwo członkowskie zostaje wyłączone z obowiązku stosowania tych wartości dopuszczalnych do dnia 11 czerwca 2011 r., po spełnieniu warunków określonych w ust. 1 oraz wykazaniu przez to państwo członkowskie, że podjęto wszelkie odpowiednie środki na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w celu dotrzymania terminów.	N	-	W związku z zakończeniem obowiązywania przedmiotowego przepisu oraz faktem, iż przepis ten posiadał moc prawną do dnia 10 czerwca 2011 r., nie ma uzasadnienia przeniesienia go do polskiego porządku prawnego.	

Art. 22 ust. 3-4	3. W przypadku stosowania ust. 1 lub 2 państwo członkowskie zapewnia, że wartości dopuszczalne każdego zanieczyszczenia nie są przekraczane o więcej niż margines tolerancji dla danego zanieczyszczenia określony w załączniku XI. 4. Państwa członkowskie informują Komisję o przypadkach, które ich zdaniem wymagają stosowania ust. 1 lub 2, i przekazują plan ochrony powietrza, o którym mowa w ust. 1, wraz ze odpowiednimi informacjami niezbędnymi Komisji do oceny, czy spełniono konieczne warunki. W swojej ocenie Komisja uwzględni przewidywane skutki działań podjętych przez państwa członkowskie dla jakości otaczającego powietrza w państwach członkowskich teraz i w przyszłości, jak również przewidywane skutki obecnych działań wspólnotowych oraz planowanych działań wspólnotowych, które ma zaproponować Komisja, na jakość otaczającego powietrza. W przypadku gdy w terminie dziewięciu miesięcy od daty otrzymania powyższego powiadomienia Komisja nie zgłosi zastrzeżeń, wymogi ust. 1 lub 2 uznaje się za spełnione. W razie zastrzeżeń Komisja może zażądać od państw członkowskich dostosowania lub przygotowania nowych planów ochrony powietrza.	T	Art. 1 pkt 8 (art. 91b-91d)	„91b. 1. W przypadku występowania na obszarze województwa stref, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1, możliwe jest złożenie powiadomienia o zamiarze odroczenia do dnia 1 stycznia 2015 r. terminów osiągnięcia poziomów dopuszczalnych w przypadku dwutlenku azotu i benzenu, pod warunkiem, że uchwalony został program ochrony powietrza z uwzględnieniem szczegółowych wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 91 ust. 10. 2. Powiadomienie wraz z programem ochrony powietrza dla danej strefy zarząd województwa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska. 3. Minister właściwy do spraw środowiska przekazuje powiadomienie Komisji Europejskiej za pośrednictwem Stałego Przedstawicielstwa Rządu Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej. 4. Odroczenie, o którym mowa w ust. 1, jest możliwe po wydaniu decyzji przez Komisję Europejską.”	
Art. 23 ust. 1-2	Plany ochrony jakości powietrza 1. W przypadku gdy w określonej strefie lub aglomeracji poziomy zawartości zanieczyszczeń w powietrzu jednej lub kilku substancji przekraczają wartości dopuszczalne lub wartości docelowe, powiększone o odpowiednie marginesy tolerancji, państwa członkowskie zapewniają opracowanie planów ochrony powietrza dla przedmiotowych stref i aglomeracji w celu dotrzymania odpowiednich	T	Art. 1 pkt 7 (art. 91)	„W art. 91: a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1. Dla stref, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1, zarząd województwa, w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, o których mowa w art. 89 ust. 1, opracowuje i przedstawia do zaopiniowania właściwym wójtom	

	wartości dopuszczalnych lub wartości docelowych określonych w załącznikach XI i XIV. W przypadku przekroczenia wartości dopuszczalnych, których termin wejścia w życie wygaś, plany ochrony jakości powietrza określają odpowiednie działania, tak aby okres, w którym nie są one dotrzymane, był jak najkrótszy. Plany ochrony jakości powietrza mogą ponadto zawierać szczególne środki służące ochronie wrażliwych grup ludności, w tym dzieci. Plany ochrony jakości powietrza zawierają co najmniej informacje określone w załączniku XV sekcja A i mogą zawierać środki zgodne z art. 24. Plany te są niezwłocznie przekazywane Komisji, nie później jednak niż dwa lata po zakończeniu roku, w którym zaobserwowano pierwsze przekroczenie. W przypadku gdy plany muszą zostać przygotowane lub zrealizowane w odniesieniu do kilku rodzajów zanieczyszczeń, państwa członkowskie w miarę potrzeb przygotowują i realizują zintegrowane plany ochrony powietrza obejmujące wszystkie przedmiotowe zanieczyszczenia. 2. Państwa członkowskie w miarę możliwości zapewniają spójność z planami wymaganymi na mocy dyrektywy 2001/80/WE, dyrektywy 2001/81/WE lub dyrektywy 2002/49/WE, aby osiągnąć stosowne cele dotyczące środowiska.			(burmistrzom, prezydentom miast) i starostom projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji. 2. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) i starosta jest obowiązany do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, o którym mowa w ust. 1.”, b) po ust. 2 dodaje się ust 2a w brzmieniu: „2a. Niewydanie opinii w terminie, o którym mowa w ust. 2, oznacza akceptację projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza.”, c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu: „3a. Dla stref, w których przekraczane są poziomy dopuszczalne substancji, zarząd województwa opracowuje projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza lub jego aktualizacji, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych, o którym mowa w art. 92.”, d) ust. 4 – 6 otrzymują brzmienie: „4. Dla stref, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2, zarząd województwa określa przyczyny przekroczenia poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu i informuje ministra właściwego do spraw środowiska o działaniach podejmowanych w celu zmniejszenia emisji substancji powodujących te przekroczenia. 5. Dla stref, o których mowa w art. 89 ust. 1	

			pkt 4, zarząd województwa, w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, o których mowa w art. 89 ust. 1, opracowuje i przedstawia do zaopiniowania właściwym wójtom (burmistrzom, prezydentom miast) i starostom projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza mający na celu osiągnięcie poziomów docelowych substancji w powietrzu. 6. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) i starosta są obowiązani do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, o którym mowa w ust. 5.” e) po ust. 6 dodaje się ust 6a w brzmieniu: „6a. Niewydanie opinii w terminie, o którym mowa w ust. 6, oznacza akceptację projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza.” f) ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie: „8. Jeżeli przyczyny wywołujące przekroczenia dopuszczalnych lub docelowych poziomów substancji w powietrzu w strefach, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1 lub 4, występują na terenie innego województwa niż zlokalizowane są strefy, właściwe zarządy województw współdziałają przy sporządzaniu programów ochrony powietrza, o których mowa w ust. 3 lub 5, w zakresie wymiany informacji o ewentualnych źródłach przekroczeń substancji w powietrzu oraz przykładowych	

			działaniach mających na celu ich ograniczenie. 9. Zarząd województwa, zgodnie z przepisami o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony powietrza.” g) po ust. 9 dodaje się ust. 9a – 9e w brzmieniu: „9a. Opracowany przez zarząd województwa projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza powinien uwzględniać analizy źródeł przekroczeń przeprowadzone przez zarządy województw i określać odpowiednie działania naprawcze w przypadku przekroczenia obowiązujących poziomów dopuszczalnych oraz poziomów docelowych substancji. 9b. Opracowany przez zarząd województwa projekt programu ochrony powietrza powinien uwzględniać cele zawarte w innych dokumentach planistycznych i strategicznych, w tym w krajowym programie ochrony powietrza, wojewódzkich programach ochrony środowiska, regionalnych programach operacyjnych i koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju. 9c. W przypadku stref, dla których programy ochrony powietrza zostały uchwalone, a standardy jakości powietrza są przekraczane, zarząd województwa jest	

			obowiązany opracować projekt aktualizacji programu w terminie 3 lat od wejścia w życie uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza, określając w nim działania ochronne dla wrażliwych grup ludności obejmujących osoby starsze i dzieci. 9d. W przypadku określenia krajowego celu redukcji narażenia, zarząd województwa jest obowiązany opracować projekt aktualizacji programu ochrony powietrza określając dodatkowe działania mające na celu osiągnięcie krajowego celu redukcji narażenia. 9e. Przepisy dotyczące trybu przyjmowania programu ochrony powietrza stosuje się odpowiednio do jego aktualizacji.”, h) ust. 10 otrzymuje brzmienie: 10. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza oraz plany działań krótkoterminowych, formę sporządzania i niezbędne części składowe programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, a także zakres zagadnień, które powinny zostać określone i ocenione w tych programach i planach biorąc pod uwagę cele tych programów i planów oraz konieczność zapewnienia ochrony zdrowia ludzi i ochrony środowiska.”;	

Art. 24 ust. 1-3	Plany działań krótkoterminowych 1. W przypadku gdy w określonej strefie lub aglomeracji istnieje zagrożenie, że poziomy zanieczyszczeń w powietrzu przekroczą jeden lub kilka progów alarmowych, o których mowa w załączniku XII, państwa członkowskie opracowują plany określające krótkoterminowe działania, podejmowane w celu ograniczenia zagrożenia lub skrócenia czasu występowania przekroczenia. W przypadku gdy to zagrożenie dotyczy co najmniej jednej wartości dopuszczalnej lub wartości docelowej określonej w załącznikach VII, XI i XIV, państwa członkowskie mogą w miarę potrzeby sporządzać plany działań krótkoterminowych. Jednak w razie zagrożenia związanego z przekroczeniem progu alarmowego ustalonego dla ozonu w załączniku XII sekcja B państwa członkowskie opracowują plany działań krótkoterminowych tylko w przypadku gdy uznają, że istnieje znacząca możliwość ograniczenia zagrożenia, czasu jego występowania lub stopnia przekroczenia, przy uwzględnieniu warunków geograficznych, klimatycznych i ekonomicznych. Opracowując plany działań krótkoterminowych, państwa członkowskie biorą pod uwagę decyzję 2004/279/WE. L 152/10 PL Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej 11.6.2008. 2. Plany działań krótkoterminowych, o których mowa w ust. 1, mogą, w zależności od indywidualnych przypadków, obejmować skuteczne działania niezbędne do kontrolowania i, w razie konieczności, ograniczania działalności, która przyczynia się do wystąpienia ryzyka przekroczenia wartości dopuszczalnych lub docelowych, lub progów alarmowych. Plany te mogą obejmować	T	Art. 1 pkt 9 lit. a - b (art. 92 ust. 1, 1a-c)	„a) w art. 92 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. W przypadku ryzyka wystąpienia w danej strefie przekroczenia poziomu docelowego lub dopuszczalnego substancji w powietrzu, zarząd województwa, w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania informacji o tym ryzyku od wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, opracowuje i przedstawia do zaopiniowania właściwym wójtom (burmistrzom, prezydentom miast) i starostom, projekt uchwały w sprawie planu działań krótkoterminowych, w którym ustala się działania mające na celu: 1) zmniejszenie ryzyka wystąpienia takich przekroczeń; 2) ograniczenie skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń.”, b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a - 1c w brzmieniu: „1a. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) i starosta są obowiązani do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały w sprawie planu działań krótkoterminowych, o którym mowa w ust. 1. 1b. Niewydanie opinii w terminie, o którym mowa w ust. 2, oznacza akceptację projektu uchwały w sprawie planu działań krótkoterminowych. 1c. Sejmik województwa w terminie 15 miesięcy od dnia otrzymania informacji o tym ryzyku od wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska określa w drodze uchwały, plan działań krótkoterminowych, o którym mowa w ust. 1.	

	środki w odniesieniu do ruchu drogowego, prac budowlanych, statków na kotwicy oraz wykorzystywania zakładów i produktów przemysłowych oraz ogrzewania domowego. W ramach tych planów można również rozważać konkretne środki służące ochronie wrażliwych grup ludności, w tym dzieci. 3. Po sporządzeniu planu działań krótkoterminowych państwa członkowskie udostępniają je i informują odpowiednie organizacje, takie jak organizacje ochrony środowiska, organizacje konsumenckie oraz organizacje reprezentujące interesy wrażliwych grup ludności, inne właściwe instytucje zajmujące się ochroną zdrowia i odpowiednie federacje przemysłowe, zarówno o wynikach swoich badań w zakresie wykonalności i zakresie poszczególnych planów działań krótkoterminowych, jak i informują o ich wdrożeniu.		Art. 1 pkt 11 (art. 92b)	1d. W przypadku ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu docelowego lub dopuszczalnego substancji w powietrzu w danej strefie wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego, o którym mowa w art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm.³⁾), informuje właściwe organy o konieczności podjęcia działań określonych planem działań krótkoterminowych.”, „92b. 1. Informacje o stanie jakości powietrza, w tym lokalizacji wszystkich stref na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w których dokonuje się oceny jakości powietrza i jego stanu, udostępniane są na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Na stronie udostępnia się również informacje o decyzjach odraczających, o których mowa w art. 91b ust. 4, o obowiązujących programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych. 2. Minister właściwy do spraw środowiska przekazuje Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska informacje o decyzjach odraczających, o programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych, o których mowa w ust. 1, w celu ich umieszczenia na stronie internetowej.”;	

			Art. 1 pkt 12 (art. 93 ust. 1)	„93 ust. 1. Wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego, o którym mowa w art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm.), niezwłocznie powiadamia społeczeństwo oraz podmioty, o których mowa w art. 92 ust. 2, o ryzyku wystąpienia przekroczeń alarmowych lub dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu oraz o wystąpieniu przekroczeń alarmowych, dopuszczalnych lub docelowych poziomów substancji.”;	
Art. 24 ust. 4	4. Komisja po raz pierwszy przed dniem 11 czerwca 2010 r., a następnie w regularnych odstępach publikuje przykłady najlepszych praktyk sporządzania planów działań krótkoterminowych, w tym przykłady najlepszych praktyk z zakresu ochrony wrażliwych grup ludności, w tym dzieci.	N	-	Przepis o charakterze informacyjnym, nie wymaga transpozycji.	
Art. 25 ust. 1-5	Transgraniczne zanieczyszczenie powietrza 1. W przypadku przekroczenia progu alarmowego, wartości dopuszczalnych lub docelowych, a także odpowiednich marginesów tolerancji lub celów długoterminowych, spowodowanego transgranicznym przenoszeniem zanieczyszczeń lub ich prekursorów, zainteresowane państwa członkowskie przeprowadzają wspólne konsultacje i, w stosownych przypadkach, określają wspólne działania, takie jak przygotowanie wspólnych lub skoordynowanych planów ochrony powietrza zgodnych z art. 23, w celu redukcji przekroczeń poprzez zastosowanie odpowiednich, lecz proporcjonalnych środków. 2. Komisja powinna być zaproszona się do udziału i wspierania procesu współpracy, o którym mowa w ust. 1. W razie konieczności Komisja, uwzględniając	T	Art. 1 pkt 10 (art. 92a)	„92a ust. 1. W przypadku wystąpienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ryzyka przekroczeń poziomów dopuszczalnych albo przekroczeń poziomów docelowych lub dopuszczalnych, powiększonych o margines tolerancji, lub poziomów alarmowych oraz celów długoterminowych, spowodowanych przenoszeniem zanieczyszczeń z terytorium innego państwa, minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, za pośrednictwem zarządu województwa właściwego dla obszaru, na którym stwierdzono ryzyko tych przekroczeń lub przekroczenia, prowadzi konsultacje z właściwym organem tego państwa w celu analizy możliwości wyeliminowania lub	

	sprawozdania określone w art. 9 dyrektywy 2001/81/WE, podejmuje decyzję, czy należy podjąć dalsze działania na poziomie wspólnotowym mające na celu ograniczenie emisji prekursorów odpowiedzialnych za zanieczyszczenie o charakterze transgranicznym. 3. Państwa członkowskie, w stosownych przypadkach — zgodnie z art. 24, przygotowują i realizują wspólne plany działań krótkoterminowych obejmujące sąsiednie strefy innych państw członkowskich. Państwa członkowskie zapewniają przekazanie wszystkich stosownych informacji sąsiednim strefom państw członkowskich, które opracowały plany działań krótkoterminowych. 4. W przypadku przekroczenia progu informowania lub progu alarmowego w strefach lub aglomeracjach położonych blisko granic, należy możliwie jak najszybciej zawiadomić właściwe organy sąsiednich państw członkowskich. Informacje te są udostępniane publicznie. 5. Opracowując plany określone w ust. 1 i 3 oraz udostępniając publicznie wiadomości, zgodnie z ust. 4. 4. Państwa członkowskie, w stosownych przypadkach dążą do nawiązania współpracy z państwami trzecimi, w szczególności z państwami kandydującymi.			ograniczenia ryzyka przekroczeń oraz skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń. 2. W przypadku uzyskania od innego państwa informacji o wystąpieniu ryzyka przekroczeń poziomów dopuszczalnych albo przekroczeń poziomów docelowych lub dopuszczalnych, powiększonych o margines tolerancji, lub poziomów alarmowych oraz celów długoterminowych, spowodowanych przenoszeniem zanieczyszczeń z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, konsultacje z właściwym organem innego państwa prowadzi zarząd województwa właściwy dla obszaru, co do którego istnieje podejrzenie przenoszenia zanieczyszczeń. 3. Zarząd województwa niezwłocznie informuje ministra właściwego do spraw środowiska o wynikach konsultacji, o których mowa w ust. 1 i 2. 4. W przypadku konieczności podjęcia działań stwierdzonych po konsultacjach, o których mowa w ust. 1 i 2, na wniosek innego państwa, minister właściwy do spraw środowiska, podejmuje współpracę za pośrednictwem zarządu województwa właściwego dla danego obszaru, mając na celu przygotowanie i realizację wspólnych programów ochrony powietrza lub planów działań krótkoterminowych, obejmujących strefy terytorium innego państwa. 5. Minister właściwy do spraw środowiska może podjąć współpracę z innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz Komisją Europejską w zakresie	

			koordynacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wspólnych programów ochrony powietrza lub planów działań krótkoterminowych, jeżeli uzna to za celowe ze względu na wagę lub zawilość sprawy w zakresie, o którym mowa w ust. 6. 6. Minister właściwy do spraw środowiska, podejmuje współpracę, za pośrednictwem zarządu województwa właściwego dla obszaru, na którym stwierdzono ryzyko przekroczeń, z innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz Komisją Europejską w zakresie koordynacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wspólnych programów ochrony powietrza lub planów działań krótkoterminowych w tym wymiany informacji o ewentualnych źródłach przekroczeń substancji w powietrzu oraz przykładowych działaniach mających na celu ograniczenie tych przekroczeń. 7. Główny Inspektor Ochrony Środowiska, podejmuje współpracę, za pośrednictwem wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska właściwego dla obszaru, na którym stwierdzono ryzyko przekroczeń, z organem właściwym w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej oraz Komisją Europejską w zakresie oceny i zapewnienia właściwych pomiarów jakości powietrza. 8. Główny Inspektor Ochrony Środowiska może podjąć współpracę z innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz Komisją Europejską w zakresie wymiany informacji o właściwym

				wykonywaniu oceny i zapewnieniu właściwych pomiarów jakości powietrza, jeżeli uzna to za celowe ze względu na wagę lub zawłość sprawy.”	
Art. 26	Podawanie informacji do wiadomości publicznej 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby zarówno opinia społeczna, jak i odpowiednie organizacje, takie jak organizacje ochrony środowiska, organizacje konsumenckie oraz organizacje reprezentujące interesy wrażliwych grup ludności, inne odpowiednie jednostki zajmujące się ochroną zdrowia oraz odpowiednie federacje przemysłowe były odpowiednio i na czas informowane: a) o jakości powietrza zgodnie z załącznikiem XVI; b) o decyzjach odraczających na mocy art. 22 ust. 1; c) o wszystkich zwolnieniach na mocy art. 22 ust. 2; d) o planach ochrony jakości powietrza, o których mowa w art. 22 ust. 1 i w art. 23 oraz o programach, o których mowa w art. 17 ust. 2. Informacje udostępnia się bezpłatnie poprzez jakiegokolwiek ogólnie dostępne media, w tym Internet lub inne stosowne środki komunikacji społecznej, z uwzględnieniem przepisów dyrektywy 2007/2/WE. 2. Państwa członkowskie udostępniają publicznie roczne raporty na temat zanieczyszczeń podlegających przepisom niniejszej dyrektywy. Raporty przedstawiają podsumowanie przekroczeń wartości dopuszczalnych, wartości docelowych, celów długoterminowych, progów informowania i progów alarmowych dla danych okresów uśrednienia. Powyższe informacje powinny być połączone ze zbiorczą ocenę skutków tych przekroczeń. W stosownych przypadkach sprawozdania mogą zawierać dodatkowe informacje	T	Art. 1 pkt 11 (art. 92b) „92b. 1. Informacje o stanie jakości powietrza, w tym lokalizacji wszystkich stref na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w których dokonuje się oceny jakości powietrza i jego stanu, udostępniane są na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Na stronie udostępnia się również informacje o decyzjach odraczających, o których mowa w art. 91b ust. 4, o obowiązujących programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych. 2. Minister właściwy do spraw środowiska przekazuje Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska informacje o decyzjach odraczających, o programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych, o których mowa w ust. 1, w celu ich umieszczenia na stronie internetowej.” Art. 5 „W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.) w art. 25 w ust. 1 w pkt 4 w lit. a dodaje się tiret szóste w brzmieniu: „- decyzje w sprawie odroczenia i		

	i oceny dotyczące ochrony lasów, jak również informacje na temat pozostałych zanieczyszczeń, dla których przepisy o monitorowaniu zawarte są w niniejszej dyrektywie, takich jak m.in. wybrane prekursory ozonu niepodlegające uregulowaniom określonym w załączniku X sekcja B. 3. Państwa członkowskie podają do wiadomości publicznej informacje o właściwych organach i podmiotach wyznaczonych do zadań, o których mowa w art. 3.			wyłączenia ze stosowania określonych poziomów dopuszczalnych substancji do powietrza, o których mowa w art. 91b ust. 4 ustawy – Prawo ochrony środowiska.”.	
Art. 27 ust. 1-3	Przekazywanie informacji i sprawozdawczość 1. Państwa członkowskie powinny zapewnić udostępnienie Komisji informacji na temat jakości powietrza zgodnie z harmonogramem, określonym w środkach wykonawczych, o których mowa w art. 28 ust. 2. 2. W każdym wypadku, ze względu na konkretny cel oceny zgodności z wartościami dopuszczalnymi i z poziomami krytycznymi oraz osiągnięcia wartości docelowych, informacja taka jest udostępniana Komisji, nie później niż dziewięć miesięcy od zakończenia każdego roku, i zawiera: a) zmiany poczynione w danym roku w stosunku do wykazu oraz granic stref i aglomeracji ustanowionych na mocy art. 4; b) wykaz stref i aglomeracji, w których poziomy choćby jednego z zanieczyszczeń przekraczają wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji lub są wyższe niż wartość docelowa albo poziom krytyczny; dla tych stref i aglomeracji informacja ta zawiera również: (i) oceniane poziomy, oraz, jeżeli jest to istotne, daty i okresy, w których je zaobserwowano; (ii) w stosownych przypadkach ocenę udziału zanieczyszczeń pochodzących z resuspensji cząstek	T	-	Projekt rozporządzenia Ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji na temat zanieczyszczenia powietrza.	

	w następstwie posypywania dróg piaskiem lub solą w okresie zimowym lub źródeł naturalnych, w ocenianych poziomach zanieczyszczeń, o czym mowa w art. 20 i 21. 3. Ustępy 1 i 2 mają zastosowanie do informacji zebranych, począwszy od drugiego roku kalendarzowego od wejścia w życie środków wykonawczych, o których mowa w art. 28 ust. 2.				
Art. 28 ust. 1-4	Działania wdrażające 1. Działania zmierzające do zmiany elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy, mianowicie załączniki I–VI, załączniki VIII–X i załącznik XV, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 29 ust. 3. Zmiany te nie mogą jednak bezpośrednio ani pośrednio zmieniać żadnego z następujących elementów: a) wartości dopuszczalnych, wskaźnika średniego narażenia, poziomów krytycznych, wartości docelowych, progów informowania i progów alarmowych oraz celów długoterminowych określonych w załączniku VII oraz w załącznikach XI–XIV; b) terminów osiągnięcia zgodności z poszczególnymi parametrami określonymi w lit. a). 2. Zgodnie z procedurą regulacyjną, o której mowa w art. 29 ust. 2, Komisja określa zakres dodatkowych informacji udostępnianych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 27, jak również terminy, w których mają być przekazane takie	N	-	Przepis o charakterze informacyjnym, nie wymaga transpozycji.	

	informacje. Komisja określa także sposoby usprawnienia metod przesyłania danych, a także sposoby wzajemnej wymiany informacji oraz przekazywania danych z sieci i poszczególnych stacji pomiarowych skażenia powietrza na terenie państw członkowskich, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 29 ust. 2. 3. Komisja opracuje wytyczne dla umów dotyczących ustanawiania wspólnych stacji pomiarowych, o których mowa w art. 6 ust. 5. 4. Komisja opublikuje wytyczne dla wykazywania równoważności, o której mowa w załączniku VI sekcja B.				
Art. 29 ust. 1-3	Komitet 1. Komisję wspomaga komitet, „Komitet ds. Jakości Powietrza”. 2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8. Okres określony w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE ustala się na trzy miesiące. 3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się przepisy art. 5a ust. 1–4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.	N	-	Przepis o charakterze informacyjnym, nie wymaga transpozycji.	
Art. 30	Kary Państwa członkowskie określają system kar nakładanych w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonania. Przewidziane kary powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.	T	Art. 1 pkt 14 (art. 96a)	„96a. 1. Wojewoda przy pomocy wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska jako organu rządowej administracji zespolonej w województwie sprawuje nadzór w zakresie: 1) terminowego uchwalenia programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych, o których mowa w art. 91 i 92; 2) wykonywania zadań określonych w	

			Art. 1 pkt 18 (tytuł V w dziale III rozdział 4)	programach ochrony powietrza i planach działań krótkoterminowych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starostę oraz inne podmioty. 2. Do wykonywania zadań kontrolnych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska stosuje się przepisy ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, z uwzględnieniem ust. 3-6. 3. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska w wyniku przeprowadzonej kontroli może wydać zalecenia pokontrolne. 4. Kontrolowany organ może zgłosić na piśmie zastrzeżenia do zaleceń pokontrolnych w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. 5. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska ustosunkowuje się do zastrzeżeń kontrolowanego organu w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. 6. Kontrolowany organ w terminie 30 dni od ustosunkowania się wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska do jego zastrzeżeń powiadamia go o realizacji zaleceń pokontrolnych i zawartych w nich uwag i wniosków, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska zastrzeżeń.” „w tytule V w dziale III po rozdziale 3 dodaje się rozdział 4 w brzmieniu: Rozdział 4 Kary pieniężne za uchybienia w zakresie przygotowania i realizacji	

			programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych Art. 315a. 1. W przypadku: 1) gdy kontrolowany organ nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 96a ust. 3, w zakresie dotrzymania terminu uchwalenia programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, 2) niedotrzymania ustawowego terminu przyjęcia programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, 3) niedotrzymania terminów realizacji zadań określonych w programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych - organ za to odpowiedzialny podlega karze pieniężnej w wysokości od 10.000 zł do 500.000 zł. 2. Karę pieniężną, w drodze decyzji, wymierza wojewódzki inspektor ochrony środowiska, biorąc pod uwagę stopień, ilość i poziom społecznej szkodliwości stwierdzonych uchybień. Art. 315b. 1. Od decyzji o wymierzeniu kary pieniężnej, której mowa w art. 315a, przysługuje odwołanie do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. 2. Karę pieniężną wnosi się na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o jej wymierzeniu stała się ostateczna. 3. Kara pieniężna podlega przymusowemu ściągnięciu w trybie określonym w

			przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Art. 315c. Do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska.”; Art. 1 pkt 22 (Art. 401 ust. 7 pkt 1a) „401 ust. 7 pkt 1a) wpływy z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie art. 315a;” Art. 1 pkt 23 (art. 401c ust. 9a, 10-12) „9a. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 1a, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznaczają się na: 1) przygotowanie, opracowanie i aktualizację programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych; 2) realizację programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych; 3) pomiary i oceny jakości powietrza w strefach, w których przekraczane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu.”, 10. Zobowiązania Narodowego Funduszu związane z przeznaczaniem środków na cele, o których mowa w ust. 1-9a, są zobowiązaniami wieloletnimi. 11. Wysokości zobowiązań określonych w ust. 1 - 9a mogą być zmniejszane za zgodą

				ministra właściwego do spraw środowiska. Przy udzieleniu zgody minister właściwy do spraw środowiska uwzględnia w szczególności potrzeby realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, polityki ekologicznej państwa oraz zobowiązań określonych w prawie Unii Europejskiej i umowach międzynarodowych, których stroną jest Rzeczypospolita Polska. 12. Finansowanie celów innych niż określone w ust. 1-9a z przychodów Narodowego Funduszu wymienionych w art. 401 ust. 7 odbywa się wyłącznie w formie pożyczek, o których mowa w art. 411 ust. 1 pkt 1.”.	
Art. 31	Uchylenie i przepisy przejściowe 1. Dyrektywy 96/62/WE, 1999/30/WE, 2000/69/WE i 2002/3/WE uchyla się z dniem 11 czerwca 2010 r., bez uszczerbku dla nałożonych na państwa członkowskie obowiązków dotyczących ograniczeń czasowych w zakresie transpozycji i stosowania tych dyrektyw. Od dnia 11 czerwca 2008 r. obowiązują jednak następujące zmiany: a) w dyrektywie 96/62/WE art. 12 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Szczegółowe postanowienia dotyczące przekazywania informacji na mocy art. 11 są przyjmowane zgodnie z procedurą określoną w ust. 3.”; b) w dyrektywie 1999/30/WE skreśla się art. 7 ust. 7, załącznik VIII pkt I przypis 1 oraz załącznik IX pkt VI; c) w dyrektywie 2000/69/WE skreśla się art. 5 ust. 7 oraz załącznik VII pkt III;	T	Art. 6	„1. Programy ochrony powietrza oraz plany działań krótkoterminowych przyjęte przed dniem wejścia w życie ustawy, stają się programami ochrony powietrza oraz planami działań krótkoterminowych w rozumieniu niniejszej ustawy i zostaną dostosowane do wymagań określonych niniejszą ustawą w terminie 15 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. 2. Dla stref, w których przekraczane są poziomy dopuszczane oraz poziomy docelowe, dla których przed dniem wejścia w życie ustawy nie opracowano programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, właściwe organy opracują i przyjmą te programy oraz plany zgodnie z wymaganiami niniejszej ustawy w terminie 15 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.”.	

	d) w dyrektywie 2002/3/WE skreśla się art. 9 ust. 5 oraz załącznik VIII pkt II.		Art. 9	„Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 86 ust. 1 i 2, art. 87 ust. 3, art. 90 ust. 3, 4 i 5, art. 91 ust. 10 i 11 oraz art. 94 ust. 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 86 ust. 1 i 2, art. 90 ust. 3, art. 91 ust. 10 oraz art. 94 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.”.	
			Art. 10	„Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.”.	
			Art. 12	„Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem: 1) art. 1 pkt 14 i 18, które wchodzi w życie z dniem 1 maja 2012 r.; 2) art. 1 pkt 11 w zakresie art. 92b ust. 1, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.”.	
Art. 32 ust. 1-3	Przegląd 1. W roku 2013 Komisja dokona przeglądu przepisów dotyczących pyłu zawieszonego PM2,5 i, w stosownych przypadkach, innych zanieczyszczeń oraz przedstawi wniosek Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. W odniesieniu do PM2,5 przegląd zostanie podjęty z myślą o ustanowieniu prawnie wiążących	N	-	Przepis o charakterze informacyjnym, nie wymaga transpozycji.	

	zobowiązań krajowych dotyczących redukcji narażenia w celu zastąpienia krajowego celu redukcji narażenia i dokonania przeglądu pułapu stężenia ekspozycji określonego w art. 15, z uwzględnieniem między innymi następujących elementów: — najnowszych informacji naukowych przekazanych przez WHO i inne właściwe organizacje, — sytuacji w zakresie jakości powietrza oraz możliwości redukcji zanieczyszczeń w państwach członkowskich, — przeglądu dyrektywy 2001/81/WE, — postępu osiągniętego we wdrażaniu wspólnotowych środków na rzecz zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza. 2. Komisja bierze pod uwagę realność przyjęcia ambitniejszej wartości dopuszczalnej dla PM_{2,5}, dokonuje przeglądu orientacyjnej wartości dopuszczalnej w drugiej fazie dla PM_{2,5} i rozważa utrzymanie lub zmianę tej wartości. 3. Komisja przygotowuje również, jako część wspomnianego przeglądu, raport dotyczący doświadczeń związanych z monitorowaniem PM₁₀ i PM_{2,5} oraz konieczności takiego monitorowania, uwzględniając postęp techniczny w dziedzinie technik automatycznych pomiarów. W stosownych przypadkach proponuje nowe metody referencyjne pomiaru PM₁₀ i PM_{2,5}.				
Art. 33	Transpozycja 1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 11 czerwca 2010 r. Następnie przekazują Komisji tekst tych przepisów.	N	-	Przepis o charakterze informacyjnym, nie wymaga transpozycji.	

	Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie. 2. Państwa członkowskie zapewniają jednak ustanowienie najpóźniej do dnia 1 stycznia 2009 r. wystarczającej liczby stacji pomiarowych tła miejskiego do prowadzenia pomiarów PM_{2,5} potrzebnych do wyliczenia wskaźnika średniego narażenia zgodnie z ustaleniami przedstawionymi w załączniku V sekcja B, tak, aby pozostać w zgodzie z ramami czasowymi i warunkami określonymi w załączniku XIV sekcja A. 3. Państwa członkowskie przedstawiają Komisji teksty najważniejszych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.				
Art. 34	Wejście w życie Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.	N	-	Przepis o charakterze informacyjnym, nie wymaga transpozycji.	
Art. 35	Adresaci Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.	N	-	Przepis o charakterze informacyjnym, nie wymaga transpozycji.	

POZOSTAŁE PRZEPISY PROJEKTU⁴⁾

Jedn. red.	Treść przepisu projektu krajowego	Uzasadnienie wprowadzenia przepisu
Art. 1 pkt 2 lit. c (art. 86 ust. 6)	c) ust. 6 otrzymuje brzmienie: „6. Przez margines tolerancji rozumie się wartość, o którą przekroczenie dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu nie powoduje obowiązku sporządzenia projektu uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza, o którym mowa w art. 91 ust. 1.”;	Uzasadnienie wprowadzenia proponowanego rozwiązania normatywnego jest konieczność uporządkowania przepisów dotyczących wskazania organu odpowiedzialnego za przygotowanie programów ochrony powietrza

		oraz formy przyjęcia ich aktem prawa miejscowego. Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz. U. z 2005 r. Nr 175, poz. 1462) od 1 stycznia 2008 r. przygotowanie naprawczych programów ochrony powietrza (art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska - Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) zostało przekazane z kompetencji wojewody na marszałka województwa, a program ochrony powietrza jest przyjmowany w drodze uchwały sejmiku województwa.
Art. 1 pkt 2 lit. a (Art. 86 ust. 1)	Uchyła się pkt 8	Uchylenie art. 86 ust. 1 pkt 8 dotyczącego zróżnicowania dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu dla: a) terenu kraju, z wyłączeniem uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej, b) uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej nie wpłynie na pogorszenie stanu jakości powietrza na tych obszarach. Wprowadzone zmiany utrzymują dotychczasowe standardy jakości powietrza na tym samym poziomie, a tym samym spełniają wymogi przepisów prawa Unii Europejskiej w tym zakresie. Prawodawstwo unijne przewiduje podział dopuszczalnych poziomów substancji na normy dotyczące ochrony ludzi oraz normy dotyczące ochrony roślin. Wprowadzany przez polskie przepisy podział na dodatkowe normy dotyczące uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej w obowiązującym

		dotychczas stanie prawnym wykracza poza wymagania wynikające z dyrektyw Unii Europejskiej w sprawie jakości powietrza. Ponadto celem wprowadzenia przedmiotowej zmiany jest wyłączenie sytuacji, jaka może mieć miejsce w razie przekraczania poziomów dopuszczalnych niektórych substancji w powietrzu w strefach ochrony uzdrowiskowej oraz uzdrowisk, a tym samym konieczności przygotowania programów ochrony powietrza przez jednostki samorządu terytorialnego, niewymagalnych przez prawo unijne.
art. 1 pkt 4 (art. 87 ust. 2 i 3)	„2. Strefę stanowi: 1) aglomeracja o liczbie mieszkańców większej niż 250 tysięcy; 2) miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy; 3) pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców oraz aglomeracji. 3. Minister właściwy do spraw środowiska, biorąc pod uwagę substancje, których poziom w powietrzu podlega ocenie, określi, w drodze rozporządzenia, strefy, o których mowa w ust. 2, z uwzględnieniem ich nazw i kodów.”.	Biorąc pod uwagę dotychczasowe wyniki oceny jakości powietrza w strefach (do 2007 r. wykonywane w podziale na 362 strefy, a od 2008 r. w podziale na 170 stref), problemy związane z zarządzaniem jakością powietrza na poziomie wojewódzkim i lokalnym, w tym problemy z opracowywaniem i wdrażaniem programów ochrony powietrza, a także niższe koszty wdrożenia, podjęta została decyzja o zmianie liczby stref w Polsce z 170 na 46 (12 aglomeracji powyżej 250 tys. mieszkańców, 18 miast powyżej 100 tys. mieszkańców oraz 16 obszarów województw z wyłączeniem stref w miastach i aglomeracjach).
art. 1 pkt 5 (art. 89 ust. 1 – 1a)	„89. 1. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio: 1) przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji; 2) mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji; 3) nie przekracza poziomu dopuszczalnego; 4) przekracza poziom docelowy;	Wprowadzenie zmiany terminu dokonania oceny jakości powietrza, tj. do dnia 30 kwietnia w stosunku do istniejącego art. 89 ust. 1 jest konieczne z powodu poszerzenia zakresu oceny o pył PM _{2,5} , w tym szerszego stosowania w ocenie metod modelowania matematycznego, prowadzenie analiz wpływu źródeł naturalnych oraz solenia i piaskowania dróg w sezonie zimowym na poziomy stężeń

	5) nie przekracza poziomu docelowego; 6) przekracza poziom celu długoterminowego; 7) nie przekracza poziomu celu długoterminowego. 1a. Wyniki oceny oraz klasyfikację stref, o których mowa w ust. 1, wojewódzki inspektor ochrony środowiska niezwłocznie przekazuje zarządowi województwa.	zanieczyszczeń zwłaszcza pyłu PM10. Wprowadzenie dodatkowego kryterium klasyfikacji stref spowodowane jest koniecznością zapewnienia łatwiejszego dostępu do informacji o przekroczeniach poziomu informowania dla ozonu (180 µg/m³).
Art. 1 pkt 7 lit. i (art. 91)	Uchyła się art. 91 ust. 11	Proponuje się rezygnację z postanowień zawartych w art. 91 ust. 11 zew względu na fakt, iż zakres przedmiotowy tego przepisu jest ujęty w art. 91 ust. 10 projektu ustawy.
art. 1 pkt 9 lit. c (art. 92)	Uchyła się art. 92 ust. 3	Proponuje się rezygnację z postanowień zawartych w art. 92 ust. 3, który wykluczał możliwość opracowania planów działań krótkoterminowych w strefach, dla których opracowany został program ochrony powietrza w celu realizacji obowiązków, jakie nałożyła Komisja Europejska na Polskę tj. opracowanie planu działań krótkoterminowych dla strefy, w której obowiązywał już program ochrony powietrza konieczne było usunięcie tego przepisu.
Art. 1 pkt 15, 16 oraz 17 (art. 152, 208 oraz 221)	Uchyła się art. 152 ust. 2a; art. 208 ust. 2c oraz art. 221 ust. 1a.	Intencją usunięcia z ustawy - Prawo ochrony środowiska upoważnienia do wydania aktu wykonawczego określonego w art. 221 ust. 1a (to jest rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska określającego wzór formularza obejmującego wykaz źródeł emisji, instalacji, środków technicznych mających na celu zapobieganie lub ograniczanie emisji oraz listy substancji podlegających obowiązkowi sporządzenia raportu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych

		substancji (Dz. U. Nr 130, poz. 1070)) jest fakt, iż nie ma potrzeby wydawania kolejnego rozporządzenia w sytuacji, gdy inne akty prawne regulują już tę tematykę. Przedmiotowa ustawa nakłada na operatorów dużych źródeł spalania obowiązek składania raportów miesięcznych i raportów rocznych zawierających dane o wielkościach: 1) emisji dwutlenku siarki z dokładnością do 1 kg;2) emisji tlenków azotu z dokładnością do 1 kg określając jednocześnie wymagania jakie ma spełniać formularz takiego raportu. Biorąc pod uwagę, że wzory formularzy poszczególnych raportów lub sprawozdań zostały określone w przepisach szczególnych, a projekt ustawy o systemie bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO₂) i tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania (druk sejmowy nr 4640) uzupełnia je o raporty zawierające dane dotyczące emisji dwutlenku siarki tlenków azotu z dużych źródeł spalania zbędne wydaje się określanie kolejnego wzoru formularza dotyczącego przekazywania tych samych danych co w projekcie ustawie o systemie bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO₂) i tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania oraz ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji. Mając na uwadze powyższe, uchylenie art. 221 ust. 1a ustawy – Prawo ochrony środowiska stało się konieczne i uzasadnione. Konieczność uchylenia

		przepisów art. 152 ust. 2a oraz art. 208 ust. 2c ustawy – Prawo ochrony środowiska jest konsekwencją uchylenia art. 221 ust. 1a tej ustawy.
art. 1 pkt 19 (art. 334)	„334. Kto nie przestrzega ograniczeń, nakazów lub zakazów, określonych w uchwale sejmiku województwa przyjętej na podstawie art. 96, podlega karze grzywny.”.	Uzasadnienie wprowadzenia proponowanego rozwiązania normatywnego stanowi konieczność doprecyzowania kompetencyjnego w zakresie przygotowania programów ochrony powietrza w związku z systemowym przydaniem dotychczasowych kompetencji wojewody sejmikowi województwa.
Art. 1 pkt 20 (art. 378 ust. 4)	„4. Zadania samorządu województwa, o których mowa w ust. 2a, art. 91 ust. 1, 3 i 5, art. 92 ust. 1, art. 94 ust. 2, art. 95 ust. 1, art. 96, art. 119 ust. 2, art. 135 ust. 2, art. 162 ust. 3, 6 i 7, art. 426 ust. 2 i 5, art. 428 ust. 1, art. 430 ust. 2, art. 434, art. 435 ust. 3, 5 i 6, art. 437 ust. 1, 2, 4 i 8 oraz art. 441 ust. 1, 2 i 4, są zadaniami z zakresu administracji rządowej.”	Uzasadnieniem wprowadzenia proponowanego rozwiązania normatywnego w art. 378 ustawy – Prawo ochrony środowiska jest konieczność włączenia zadania administracji rządowej określonego w art. 91 ust. 5 obowiązującej ustawy (dotyczy przyjęcia w drodze uchwały przez sejmik województwa programów ochrony powietrza mających na celu osiągnięcie poziomów docelowych substancji w powietrzu). Aktualny przepis art. 378 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska wprowadzony po wejściu w życie ustawy z dnia 3 października 2008 r. <i>o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko</i> (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) wyłącza z zadań administracji rządowej określenie programów ochrony powietrza mających na celu osiągnięcie poziomów docelowych substancji w powietrzu.

		Należy wyjaśnić, że obecny przepis art. 378 ust. 4 jest niezgodny z intencją ustawodawcy mającą na celu delegowanie zadań związanych z opracowaniem i uchwaleniem programów ochrony powietrza przez administrację samorządową i zawiera błąd redakcyjny ze względu na fakt, iż zadaniami z zakresu administracji rządowej powinny być zadania, o których mowa w art. 91 ust. 1, 3 i 5, a nie jak w chwili obecnej – zadania wynikające z art. 91 ust. 1, 3 i 4. W przypadku pozostawienia aktualnego brzmienia przepisu art. 378 ust. 4, który wyłącza z zakresu zadań administracji rządowej obowiązek określenia programów ochrony powietrza mających na celu osiągnięcie poziomów docelowych substancji w powietrzu wprowadzonego ustawą z dnia 3 października 2008 r. <i>o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko</i>, konieczne byłoby wprowadzenie zmiany ww. art. 94 ust. 2 ustawy – Prawo ochrony środowiska polegającej na wyłączeniu z obowiązku przekazywania Ministrowi Środowiska informacji na temat przyjętych w drodze uchwały sejmiku województwa programów ochrony powietrza ze względu na przekroczenia poziomów docelowych substancji w powietrzu. Ponadto niemożliwe byłoby zastosowanie art. 91 ust. 7 ustawy – Prawo ochrony środowiska, który daje możliwość przygotowania wspólnego programu ochrony powietrza dla strefy,

		w której stwierdzono przekroczenie poziomów dopuszczalnych oraz poziomów docelowych niektórych substancji w powietrzu ze względu na różne źródła finansowania tych programów.
Art. 1 pkt 21 (art. 400a ust. 1 pkt 37)	„37) wojewódzkie programy ochrony środowiska, programy ochrony powietrza, plany działań krótkoterminowych, programy ochrony przed hałasem, programy ochrony i rozwoju zasobów wodnych, plany gospodarki odpadami, plany gospodarowania wodami oraz krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych, a także wspomaganie realizacji tych programów i planów;”.	Zapis ten ma celu zabezpieczenia płynnego finansowania opracowań programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, zadań określonych w tych dokumentach, co pozwoli na zachowanie terminów ich realizacji.
Art. 1 pkt 24 (Art. 410g ust. 1 i 2)	„410g 1. Środki Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy mogą być przeznaczone na dofinansowanie przedsięwzięć określonych programami ochrony powietrza służących do likwidacji lub ograniczenia niskiej emisji zanieczyszczeń pochodzących z lokalnych kotłowni węglowych oraz indywidualnych palenisk domowych o niskiej sprawności, w tym w szczególności przedsięwzięć polegających na wymianie lub modernizacji indywidualnych palenisk i kotłowni domowych. 2. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres dofinansowania, o którym mowa w ust. 1, oraz sposób jego przyznawania, kierując się koniecznością realizacji zadań i celów określonych programami ochrony powietrza.	Zapis ten ma na celu stworzenie zachęty dla osób fizycznych do wymiany lub modernizacji wysokoemisyjnych starych palenisk i kotłów domowych na obszarach z występowaniem przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu określonych w programach ochrony powietrza.
Art. 2	W ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.) w art. 4 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) higieny środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, powietrza w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, gleby, wód i innych elementów środowiska w zakresie ustalonym w odrębnych przepisach;”.	Uzasadnienie wprowadzenia proponowanego rozwiązania normatywnego stanowi konieczność uporządkowania stanu prawnego w odniesieniu do kontroli przestrzegania przepisów odnoszących się do jakości powietrza atmosferycznego ze względu na fakt, że od dnia 1 stycznia 2010 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna nie uczestniczy w systemie oceny jakości powietrza.
Art. 3	W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm. ¹⁾) w art. 32 w ust. 1 dodaje się pkt 6 w brzmieniu: „6) sposób przewożenia materiałów sypkich zapobiegających ich pyleniu.”.	Uzasadnienie wprowadzenia proponowanego rozwiązania normatywnego stanowi konieczność ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza w transporcie

		kolejowym.

¹⁾ w wypadku projektu usuwającego naruszenie Komisji należy wpisać nr naruszenia, zaś w wypadku wykonywania orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości (czy to w trybie prejudycjalnym czy skargowym) należy podać datę wyroku i sygnaturę sprawy

²⁾ tabelę zbieżności dla przepisów Unii Europejskiej można wygenerować przy pomocy systemu e-step (www.e-step.pl/urzednik). W wypadku konieczności dodania uzasadnienia dla przekroczenia minimum europejskiego należy dodać odpowiednią kolumnę

³⁾ w tej części należy wskazać przepisy dyrektywy, decyzji ramowej, przepisy prawa UE, których naruszenie wskazała Komisja lub których wykładni dokonał Trybunał Sprawiedliwości

⁴⁾ w tej części należy wskazać wszystkie przepisy projektu aktu prawnego, które nie zostały wymienione w pierwszej części tabeli. Ze względu na konieczność ograniczenia projektów implementujących prawo UE do przepisów wyłącznie i ściśle dostosowawczych przepisy wykraczające poza ten zakres powinny mieć charakter wyjątkowy i być opatrzone uzasadnieniem konieczności ich wprowadzenia .

(*) jeżeli do wdrożenia danego przepisu UE potrzebne jest oprócz przepisu przenoszącego treść, także wprowadzenie przepisów zapewniających stosowanie (np. przepisy proceduralne, przepisy karne itp.), w tabeli powinny znaleźć się wszystkie te przepisy wraz z oznaczeniem ich jednostek redakcyjnych

(**) w wypadku wprowadzenia przepisów, które przekraczają minimum ustanowione przepisami UE (o ile jest to dopuszczalne) konieczne jest uzasadnienie zastosowania takiej normy

Warszawa, 02 stycznia 2012 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE - 920 - 1062 - 11/dk/6

SM-3

dot.: RM-10-152-10 z 28.12.2011 r.

Pan Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie w związku z wniesieniem do Trybunału Sprawiedliwości UE przez Komisję Europejską skargi przeciwko Polsce dotyczącej braku transpozycji dyrektywy 2008/50/WE w terminie do dnia 11 czerwca 2010 wraz z wnioskiem o nałożenie kary finansowej liczonej za każdy dzień opóźnienia, pozwalam sobie zwrócić uwagę na konieczność pilnego przyjęcia projektu ustawy.

Z poważaniem

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU

Jan Borkowski

Do wiadomości:

Pan Marcin Korolec
Minister Środowiska